

SEANCE DU MARDI 9 NOVEMBRE 1982
VERGADERING VAN DINSDAG 9 NOVEMBER 1982ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 238.

MESSAGES:

Chambre des représentants, p. 238.

PROJET ET PROPOSITION DE LOI (Discussion):

Projet de loi contenant le budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1982.

Discussion générale. — *Orateurs*: MM. Wyninckx (*motion d'ordre*), Deconinck, Sondag, Debussère, R. Gillet, Lagae, Vermeiren, Eicher, Matthys, J. Gillet, Capoen, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. De Seranno, Smeers, Mme N. Maes, M. de Clippele, M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, adjoint au ministre des Relations extérieures, M. Vandezande, p. 239.

Discussion et vote des articles, p. 259.

Proposition de loi modifiant la loi limitant les fermages.

Discussion générale. — *Orateur*: M. Lagae, rapporteur, p. 262.

Discussion et vote de l'article unique, p. 262.

PROJET DE LOI (Dépôt):

Page 262.

Le gouvernement. — Projet de loi modifiant l'article 463 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis.

PROPOSITIONS DE LOI (Dépôt):

Page 262.

M. Califice. — Proposition de loi relative à la pension de retraite et de survie des fonctionnaires et agents du service de surveillance et des services d'enquêtes du Comité supérieur de Contrôle des services du Premier ministre.

M. Cooreman. — Proposition de loi sur le contentieux en matière de taxes locales.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1982-1983
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1982-1983

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 238.

BOODSCHAPPEN:

Kamer van volksvertegenwoordigers, blz. 238.

ONTWERP EN VOORSTEL VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1982.

Algemene bespreking. — *Sprekers*: de heren Wyninckx (*motie van orde*), Deconinck, Sondag, Debussère, R. Gillet, Lagae, Vermeiren, Eicher, Matthys, J. Gillet, Capoen, mevrouw Tyberghien-Vandenbussche, de heren De Seranno, Smeers, mevrouw N. Maes, de heer de Clippele, de heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Betrekkingen, de heer Vandezande, blz. 239.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 259.

Voorstel van wet tot wijziging van de wet tot beperking van de pachtprizen.

Algemene bespreking. — *Spreker*: de heer Lagae, rapporteur, blz. 262.

Beraadslaging en stemming over het enig artikel, blz. 262.

ONTWERP VAN WET (Indiening):

Bladzijde 262.

De regering. — Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 463 van de wet van 18 april 1851 op het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling.

VOORSTELLEN VAN WET (Indiening):

Bladzijde 262.

De heer Califice. — Voorstel van wet betreffende het rust- en overlevingspensioen van de personeelsleden van de dienst toezicht en van de dienst enquêtes van het Hoog Comité van Toezicht bij de diensten van de Eerste minister.

De heer Cooreman. — Voorstel van wet betreffende de geschillen ter zake van plaatselijke heffingen.

M. de Clippele. — Proposition de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus concernant la neutralisation de l'inflation sur les revenus d'obligations.

M. De Bondt. — Proposition de loi abrogeant l'article 10 de l'arrêté royal du 30 mars 1982 relatif aux centres d'enseignement secondaire et fixant le plan de rationalisation et de programmation de l'enseignement secondaire de plein exercice.

PROPOSITION DE LOI (Retrait):

Page 263.

M. Wyninckx. — Proposition de loi modifiant l'article 77 de la loi du 5 janvier 1976 relative aux propositions budgétaires 1975-1976, qui est actuellement pendante à la commission de l'Intérieur.

INTERPELLATIONS (Demandes):

Page 263.

M. S. Moureaux au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur « les raisons pour lesquelles le ministre a estimé devoir prendre attitude contre le projet français de Cour pénale européenne lors de la réunion des ministres européens de la Justice ».

M. P. Peeters au secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture sur « la destruction en Belgique de millions de kilos de produits agricoles, alors que dans le monde des masses innombrables d'êtres humains souffrent de la faim et meurent de sous-alimentation ».

De heer de Clippele. — Voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen ten einde de invloed van de inflatie op de inkomsten uit obligaties te neutraliseren.

De heer De Bondt. — Voorstel van wet tot opheffing van het artikel 10 van het koninklijk besluit van 30 maart 1982 betreffende de schoolgemeenschappen voor secundair onderwijs en houdende het rationalisatie- en programmatieplan van het secundair onderwijs met volledig leerplan.

VOORSTEL VAN WET (Intrekking):

Bladzijde 263.

De heer Wyninckx. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 77 van de wet van 5 januari 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1975-1976, dat thans aanhangig is bij de commissie voor de Binnenlandse Zaken.

INTERPELLATIES (Verzoeken):

Bladzijde 263.

De heer S. Moureaux tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over « de redenen waarom de minister gemeend heeft zich te moeten uitspreken tegen het Franse plan voor de instelling van een Europees Strafrechtelijk Hof, op de onlangs gehouden bijeenkomst van de Europese ministers van Justitie ».

De heer P. Peeters tot de staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw over « de vernietiging in België van miljoenen kilo's landbouwprodukten terwijl talloze mensen in de wereld honger lijden en van ondervoeding sterven ».

PRESIDENCE DE M. GRAMME, VICE-PRESIDENT

VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER GRAMME, ONDERVOORZITTER

M. Coen, secrétaire, prend place au bureau.

De heer Coen, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 05 m.

De vergadering wordt geopend te 14 u. 05 m.

CONGES — VERLOF

MM. Nutkewitz et **Adriaensens**, pour d'autres devoirs, et **Degroeve**, à l'étranger, demandent un congé.

Vragen verlof: de heren **Nutkewitz** en **Adriaensens**, wegens andere plichten, en **Degroeve**, in het buitenland.

— Ces congés sont accordés.

Dit verlof wordt toegestaan.

MM. Lahaye, pour d'autres devoirs; **W. Peeters**, pour des devoirs administratifs; **de Bruyne**, pour raison de santé, et **Houben**, pour des devoirs professionnels, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren **Lahaye**, wegens andere plichten; **W. Peeters**, wegens bestuursplichten; **de Bruyne**, om gezondheidsredenen, en **Houben**, wegens beroepsplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

MESSAGES — BOODSCHAPPEN

M. le Président. — Par message du 28 octobre 1982, le Chambre des représentants transmet au Sénat, tel qu'il a été adopté en sa séance de ce jour, le projet de loi contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1982.

Bij boodschap van 28 oktober 1982, zendt de Kamer van volksvertegenwoordigers aan de Senaat, zoals het ter vergadering van die dag werd aangenomen, het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1982.

— Inscrit à l'ordre du jour.

Op de agenda geplaatst.

Par messages du même jour, la Chambre fait connaître qu'elle a adopté, tels qu'ils lui ont été transmis par le Sénat, les projets de loi:

1° Ajustant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1981;

Bij boodschappen van dezelfde dag, deelt de Kamer mede dat zij heeft aangenomen, zoals zij haar door de Senaat werden overgezonden, de ontwerpen van wet:

1° Houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1981;

2° Contenant le budget du ministère des Communications de l'année budgétaire 1982.

2° Houdende de begroting van het ministerie van Verkeerswezen voor het begrotingsjaar 1982.

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN LANDBOUW VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1982

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DE L'AGRICULTURE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1982

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1982.

L'ordre du jour prévoit l'examen du projet de loi contenant le budget du ministère de l'Agriculture de l'année budgétaire 1982.

Het woord is aan de heer Wyninckx, voor een motie van orde.

De heer Wyninckx (motie van orde). — Mijnheer de Voorzitter, voor deze weinig talrijke aanwezigen wens ik te onderstrepen dat eens te meer werd afgeweken van een afspraak die hier op ons verzoek werd aangegaan en waarvan wij hadden aangenomen dat ze zou worden gerespecteerd. Op het ogenblik zijn vijf commissies in vergadering, waaronder de commissie voor de Justitie en de commissie voor de Herziening van de Grondwet en voor de Hervorming van de Instellingen, waarvan wij hadden aanvaard dat ze zouden vergaderen gelijktijdig met de openbare vergadering.

Heel wat leden van de commissie voor de Justitie zijn nochtans ook lid van de commissie voor de Herziening van de Grondwet en voor de Hervorming van de Instellingen, wat nogal evident is, zodat zich een supplementair probleem voordoet, vooral voor die leden die in deze commissies noodzakelijke taken vervullen.

Ik betreur dat drie andere commissies op hetzelfde ogenblik eveneens bijeenkomen, niettegenstaande het vergelijk dat wij hadden bereikt en dat werd onderschreven door alle leden, zowel van de meerderheid als van de oppositie.

Het is vooral een technisch probleem, mijnheer de Voorzitter. Wij moeten toch soortgelijke situaties vermijden. Ik vrees namelijk dat, aangezien heel wat leden elders in dit huis bezig zijn met de behandeling van een begroting, wij misschien morgen in de kranten lezen dat de bespreking van de begroting van Landbouw, die niet onbelangrijk is — ook als bewoner van een grote stad besef ik dit — door zeer weinig leden van de Senaat werd bijgewoond. Ik betreur deze situatie. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Wij kennen uw bezorgdheid voor de goede werking van onze instelling, mijnheer Wyninckx, maar u weet dat verschillende commissievergaderingen nu plaats moeten hebben voor de goedkeuring van verslagen, wat noodzakelijk is om volgende week een agenda te hebben voor de openbare vergaderingen van de Senaat.

De commissie voor de Justitie zal een korte vergadering houden en dan zullen de leden naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en voor de Hervorming van de Instellingen kunnen gaan.

Ik ook betreur deze situatie die het gevolg is van de beperking van de vergaderdagen van de Senaat door de vergaderingen van de verschillende raden die eveneens door onze leden moeten worden bijgewoond. U bent, zoals ik, lid van de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden en u weet dus ook dat een andere oplos-

sing op het ogenblik niet mogelijk is. Wij moeten dus deze situatie aanvaarden, betreurend dat wij er geen ander middel op gevonden hebben om gelijktijdige vergaderingen te vermijden.

Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, ik herhaal dat wij dit hadden aanvaard voor twee commissies: deze voor de Justitie en deze voor de Herziening van de Grondwet en voor de Hervorming van de Instellingen. Wij konden bovendien akkoord gaan met een dergelijke procedure in verband met de Rijksmiddelenbegroting. Ik meen echter dat het niet noodzakelijk is drie andere commissies eveneens op hetzelfde ogenblik te laten vergaderen.

Bovendien meldt men mij nu dat het quorum niet zal worden bereikt in één van deze commissies, zodat daar niet geldig zal kunnen worden gestemd. Uw argument vervalt dus, mijnheer de Voorzitter, dat sommige verslagen over begrotingsontwerpen vandaag moeten worden goedgekeurd.

Bij een volgende vergadering van de commissie voor de Parlementaire Werkzaamheden zal ik eens te meer doen opmerken dat het hoogst ongepast is andere commissies gelijktijdig bijeen te roepen dan deze waarvoor wij een uitzondering hadden aanvaard.

M. le Président. — Nous prenons bonne note de vos observations, monsieur Wyninckx.

La discussion générale du projet de loi est ouverte.

De algemene beraadslaging over het ontwerp van wet is geopend.

Het woord is aan de heer Deconinck.

De heer Deconinck. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, indien ik zou zeggen dat ook deze begroting veel te laat komt, zou ik in herhaling vervallen. Spreken over cijfers is dan ook nutteloos, daar ook hier de kredieten ongeveer volledig opgebruikt zijn. Er valt evenwel heel wat te zeggen over het landbouwbeleid in het algemeen.

Wij betreuen dat voor het beheer van Landbouw en Middenstand geen volwaardig minister werd aangesteld. Dat geeft ons de indruk dat de regering voor deze twee zo belangrijke sectoren heel wat minder belangstelling heeft dan ze verdienen.

Wij zouden willen aanvangen met een woord van hulde aan de openhartigheid van de staatssecretaris. Deze verklaarde voor de Kamercommissie voor het Bedrijfsleven het volgende: men mag niet uit het oog verliezen dat de door de omstandigheden voor de land- en tuinbouw opgelegde matiging, gedurende verschillende jaren, automatisch ten bate gekomen is van de gehele economie en dat de land- en tuinbouwers daarbij niet alleen hun verwachte inkomstenstijging hebben ingeleverd maar zelfs de vruchten van hun produktiviteitsverhoging.

In deze omstandigheden hebben de land- en tuinbouwers toch het normale investeringsritme in stand gehouden, tot op het ogenblik dat de rentetarieven rond midden 1980 prohibitief werden. Dat betekent dat het produktieapparaat vrij intact doorheen de crisis werd getrokken, een uitzonderlijk fenomeen dat veel meer te danken is aan de dynamiek en de overlevingsdrang van het familiaal bedrijf, dan aan alle maatregelen die de minister van Landbouw kon nemen om investeringslasten te verminderen. Als gevolg hiervan kan de sedertdien gewijzigde toestand op de markten tevens vlug leiden tot een substantiële verbetering van de rendabiliteit en het beroepsinkomen. Een mooiere hulde kon er aan de land- en tuinbouwers zeker niet gebracht worden. Maar deze verbale hulde moet zich ook op het terrein laten voelen.

Het is zonder enige twijfel juist, dat een groot deel van de landbouwpolitiek wordt gevoerd op het vlak van de Europese Economische Gemeenschap. Het landbouwbeleid van de EG bestaat hoofdzakelijk uit prijsregulerende maatregelen, die echter niet hebben kunnen verhinderen dat in bepaalde sectoren overschotten geproduceerd werden. Niettemin had het gemeenschappelijk landbouwbeleid een onbetwistbare kwantitatieve en kwalitatieve verbetering van de voedingsmiddelen tot gevolg die aan de verbruiker konden worden aangeboden tegen redelijke en stabiele prijzen.

Het gemeenschappelijk landbouwbeleid was minder doeltreffend inzake de verbetering van de structuren van de produktie en heeft evenmin kunnen verhinderen dat een indrukwekkend aantal personen de landbouw en het platteland hebben verlaten (10 miljoen boeren in 1960 en 4 miljoen in 1977, voor de oorspronkelijke zes landen van de EG).

Wat erger is, het gemeenschappelijk landbouwbeleid heeft bovendien de ontwikkeling van de industriële ondernemingen, inzonderheid de niet in voedingsmiddelen gespecialiseerde multinationals en

de grote produktie-eenheden bevordert, ten nadele van de familiale, meestal grondgebonden bedrijven.

Op het nationaal vlak kunnen nog heel wat maatregelen worden genomen, in eerste instantie gericht op de landbouwstructuren, die moeten resulteren in het behoud van de tewerkstelling in de landbouw.

Bij het voeren van een landbouwpolitiek kan men drie kanten op: prijsbeleid, structuurbeleid, sociaal beleid.

De bedrijfszekerheid is zeker een der grootste bekommernissen van de landbouwers. Willen wij aan deze verzuchtingen voldoen, dan moeten wij een ernstig grondbeleid voeren. De landbouwer moet hier beter beschermd worden tegen grondspeculatie. De herziening van de pachtwetgeving zou bij voorrang moeten worden behandeld. Deze materie kan niet eindeloos blijven liggen. Er wordt te lang geaarzeld. De nieuwe pachtwetgeving zal door de landbouwers unaniem met vreugde worden begroet. Wij zouden hier zelfs durven pleiten om een gesprek aan de gang te brengen tussen landeigenaars en de vertegenwoordigers van de landbouwers.

Het voorstel-Sondag-Van Nevel ter bescherming van de gezinsbedrijven is zonder twijfel een kleine stap vooruit. De grondidee werd trouwens door de Vlaamse socialisten onderschreven. Wat de uitwerking betreft, biedt deze te weinig waarborgen, zodat men de uitwerking van deze aanstaande wet van dichtbij zal dienen te volgen.

Wij zouden hier even de aandacht willen vragen voor de vertegenwoordiging in en de democratisering van de landbouw. Deze mag geen dode letter blijven. Wij hebben een voorbeeld dat niet stichtend is. De Nationale Landbouwwaad werd geïnstalleerd in januari 1978. Deze raad vergadert zelden of nooit. Mogen wij van de staatssecretaris vernemen hoeveel adviezen deze Landbouwwaad tot op heden heeft uitgebracht met betrekking tot het landbouwbeleid?

Is het geen dringende noodzaak dat wij even over de grenzen kijken? Nederland en Frankrijk kunnen ons hier heel wat leren. In Nederland bestaat het landbouwschap. Het landbouwschap bepaalt in belangrijke mate het landbouwbeleid (beleid = tewerkstelling, de structuren, de export en dies meer).

Door de staatssecretaris werd inzake de exportpromotie een wetmatig initiatief genomen. Voorlopig komt er voor land- en tuinbouwers een vrijwillige bijdrage, daar waar er in een vroeger ontwerp sprake was van een verplichte bijdrage. De Nationale Landbouwwaad zal hier belangrijke bevoegdheden krijgen. Deze Nationale Landbouwwaad is weinig democratisch samengesteld. Waar zijn de inspraakstructuren van de land- en tuinbouwers voor de vertegenwoordiging en de democratisering? Wij kunnen niet blijven toezien dat er een feitelijke monopolisering blijft bestaan van een enkele, zij het dan ook machtige landbouworganisatie.

In Nederland is de kleinste landbouwersvereniging vertegenwoordigd op gelijke voet van de machtigste organisatie. Wij willen niet eens zover gaan. Wij houden toch een pleidooi durven houden voor democratische verkiezingen, opdat de landbouwers hun vertegenwoordigers zelf zouden kunnen aanduiden, terwijl dat nu langs bureaucratische wijze gebeurt.

Wat de promotie van onze land- en tuinbouwprodukten in het buitenland betreft, blijft er zonder twijfel nog heel wat te doen. In het buitenland zijn onze landbouwwattachsés met deze opdracht belast. In de commissie van het Bedrijfsleven in de Kamer, verklaarde de staatssecretaris dat wij in totaal over slechts twaalf landbouwwattachsés beschikken, met inbegrip van de attaché bij de permanente vertegenwoordiging bij de EG. Hoe kunnen wij op deze wijze spreken van een werkelijk produktieve promotie? Als wij hier ook even de ogen naar Nederland wenden, stellen wij vast dat wij op dat gebied een enorme achterstand hebben, die zeer moeilijk zal kunnen worden goedgemaakt. De uitbreiding van het aantal attachés zal zonder twijfel financiële bezwaren naar voor brengen, maar willen wij werkelijk efficiënte resultaten bereiken op de buitenlandse markten, dan zal er toch in die richting dienen te worden gewerkt.

Wij zouden even de aandacht van de staatssecretaris willen vragen voor de melkveehouders, die hoofdzakelijk in Vlaanderen gevestigd zijn.

Er wordt een medeverantwoordelijkheidsheffing toegepast van ongeveer 0,25 frank per liter melk. Wat gebeurde er met de beschikbare gelden?

Is het niet wenselijk dat de staatssecretaris gaat praten met de Belgische producenten over de melkproduktie in haar geheel? De Belgische overschotten zijn miniem (wij hebben een produktie per melkkoe van 3 900 à 4 000 liter per jaar). In Nederland bedraagt de produktie per koe en per jaar, 5 500 liter. De Belgische zuivelnijverheid doet bitter weinig voor de promotie van onze zuivelprodukten.

Wij begrijpen ook helemaal niet waarom de zuivelfabrieken nog steeds zelf het vetgehalte bepalen! De provinciale comités voor de kwaliteitsbepaling beschikken momenteel over een ultramoderne installatie om benevens de kwaliteitsbepaling ook het vet- en eiwitgehalte vast te stellen. De bewerkingen die daarbij nodig zijn, zijn zodanig geautomatiseerd dat de kosten vrij laag zijn geworden.

De kwaliteit en het eiwitgehalte wordt voor alle zuivelfabrieken bepaald in de provinciale comités en tegelijkertijd wordt ook de vetbepaling uitgevoerd. Het is dan ook vreemd dat tal van zuivelfabrieken toch nog zelf het vetgehalte bepalen. Waarom eigenlijk? Daar kan maar een antwoord op zijn. Goedkoper valt het zeker niet uit, wel integendeel. De uitslagen bekomen in de provinciale laboratoria worden door de computer opgeslagen en mits een goede organisatie plaatsvindt, zouden die door de melkerijen kunnen worden gebruikt om onmiddellijk de afrekeningen te maken. Dus bovendien een zeer vereenvoudigde administratie. Het antwoord kan dan ook alleen dat zijn: men houdt de mogelijkheid open te manipuleren met het vetgehalte. Dat zal zeker niet in het voordeel zijn van de leveranciers, toch niet van allemaal, want lastige en grote klanten kan men dan gemakkelijk een paar graden meer geven, als men er van de andere zoveel kan aftrekken.

Wij zien dus geen enkele reden waarom de zuivelfabrieken het vetgehalte niet zouden laten bepalen door het neutrale organisme dat het provinciaal laboratorium is.

Wij bekijken alleen het Vlaamse landsgedeelte. In Oost-Vlaanderen is er nog slechts één zuivelfabriek die zelf de «vetgraden» toekent, alhoewel deze toch elke maand bepaald worden door het provinciaal laboratorium te Drogen. Die zuivelfabriek is «de maagd te Maria Horebeke». Of het daar dan allemaal zo maagdelijk gebeurt, betwijfelen wij zeer sterk! Gelukkig schijnt daar een kentering te komen en naar wij vernamen, bestaat er een redelijke kans dat ook die melkerij binnen afzienbare tijd de andere in de provincie volgt. Daarmee zouden alle bedrijven in Oost-Vlaanderen de neutrale vetbepaling toepassen.

In de andere provincies echter is er nog geen enkel bedrijf dat het Oostvlaamse voorbeeld heeft gevolgd. Wij hebben reeds gezegd dat men dat in eigen handen houdt om nog met het vetgehalte te manipuleren tegenover de eigen leveranciers, maar het laat ook toe dat vuile streken worden uitgehaald ten opzichte van zuivelfabrieken die de neutrale bepaling wel toepassen. Het is namelijk gemakkelijk in de grensbieden klanten af te troggelen door een paar graden meer te beloven dan ze bij de neutrale vetbepaling krijgen. Dat daardoor de andere, trouwe leveranciers benadeeld worden, zal hen een zorg wezen.

Alle zuivelfabrieken in het Vlaamse land hebben de gelegenheid in aanvaardbare voorwaarden de vetbepaling te laten uitvoeren, samen met de andere bepalingen, in de provinciale laboratoria. In menig geval wordt de bepaling daar ook uitgevoerd, maar de zuivelfabriek neemt die niet als dusdanig over. Waarom?

Ingeval binnen korte tijd daar geen gezonde toestanden worden geschapen, zal er maar één weg zijn: verplichting door de overheid. De overheid heeft als opdracht haar burgers te beschermen tegen fraude. Destijds heeft zij wel bij wettelijke maatregelen, de kwaliteitsbepaling door de provinciale laboratoria verplicht gemaakt. Waarom kan ze dat ook niet doen voor de vetbepaling?

Wij zouden de aandacht van de staatssecretaris willen vestigen op een ander ongezond aspect in de zuivelhandel. Wij hadden reeds de gelegenheid, tijdens de bespreking van de begroting van de Middenstand, te wijzen op bepaalde onaantvaardbare praktijken in de bierhandel.

Wij stellen vast dat dezelfde ongure «bradage»-methoden ook gelden in de zuivelhandel. Een liter AA-melk kan zonder moeilijkheden bekomen worden in discounts en grootwarenhuizen tegen de prijs van 18 frank. De normale kleinhandelsprijs bedraagt 23 frank. Daar deze discounts en grootwarenhuizen niet verkopen met verlies, is het meer dan duidelijk dat ze bij de melkerijen speciale prijzen bekomen, daar waar diezelfde melkerijen om de haverklap klaarstaan om prijsverhogingen aan te vragen en ook te bekomen. Men maakt heel wat misbaar over de boerenmarkten, omdat deze zogenaamd concurrerend zouden zijn voor de middenstand, wat dan te denken van deze dumpingmethoden van de melkmonopolies.

Bij de bespreking van de begroting van Landbouw, past het zeker enige aandacht te wijden aan de brucellosebestrijding, de gesel van de melkveeouders:

— De verantwoordelijke mensen van de veeziektenbestrijding zijn moedeloos en machteloos geworden, omdat op tal van misdrijven tegen de wetten van de veeziektebestrijding geen voldoende sancties zijn, die de wetten kunnen doen eerbiedigen;

— De verplichting om voor ieder dier schetskaarten of attesten van bloedonderzoek te bezitten, wordt door velen en meestal door handelaars en mesters, als niet bestaande geacht;

— De tuberculose-onderzoeken bij aankoop minderen voortdurend, omdat menigeen dit overbodig vindt en er toch niet voor wordt vervolgd;

— Het aantal brucellosehaarden verdubbelt bijna ieder jaar, in ieder provincie en het meest in Wallonië, waar de besmetting het grootst is;

— De methode van bloedonderzoek in privé-laboratoria laat toe op allerhande manieren de wet te omzeilen.

Wat de controle betreft, stellen wij vast dat in Vlaanderen veel strenger wordt toegezien dan in Wallonië. De toestand op dit ogenblik is zo dat in Vlaanderen 90 pct. van de attesten gele zijn — dus dieren die onderzocht werden in een officieel laboratorium —, terwijl in Wallonië meer dan 90 oct. roze attesten worden afgeleverd. Roze attesten worden normaal afgeleverd voor dieren die naar de slachtbank gaan. Voor deze dieren is geen onderzoek nodig. Het is de lokale veearts die zegt dat het bedrijf een B1 tot B4-bedrijf is.

Het gezondheidsstatuut van de veestapel ziet eruit als volgt. B1: bedrijven zonder bekende antecedenten; deze kunnen eventueel brucellosevrij zijn, maar zij kunnen onder geen statuut worden gerangschikt.

B2: bedrijven met gekende antecedenten en waar routineonderzoeken worden uitgevoerd met het oog op het verwerven van statuut B3 of B4.

B3: brucellosevrije bedrijven.

B4: officieel brucellosevrije bedrijven.

Deze dieren zijn normaal bestemd voor de slachtbank, maar meestal worden ze doorverkocht en voor die dieren is er niet de minste garantie dat ze brucellosevrij zijn.

Anderzijds is het enigszins wel onlogisch om voor ieder dier een geel attest te eisen daar het volkomen zinloos is een bloedonderzoek te laten uitvoeren voor een dier dat naar de slachtbank gaat. Maar wie kan nu garanderen dat de dieren met roze attesten enkel naar de slachtbank gaan?

Wat ons hier bekommert, is dat, niettegenstaande de strijd tegen de brucellose, er nog steeds enorme bedragen worden uitbetaald en Vlaanderen, het gebied met het gespecialiseerde melkvee, is zeker niet de slokop van deze subsidies. Dit blijkt uit onderstaande cijfers:

Premies uitbetaald in 1980:

Vlaanderen: 89 966 200 frank.

Wallonië: 381 350 500 frank.

Eerste trimester 1981:

Vlaanderen: 20 021 500 frank.

Wallonië: 121 978 500 frank.

Hieruit blijkt duidelijk dat een gespecialiseerde melkveehouder — hoofdzakelijk te vinden in Vlaanderen — de brucellose mijdt als de pest en dit om de enorme verliezen die ermee gepaard gaan. Kunnen daarentegen de mesters er geen supplementair voordeel uithalen? Kunnen zij niet zonder verlies hun dieren afslachten en de premie opstrijken?

Een tweede opvallend feit is dat het aantal afgemaakte dieren op bevel in ons land dalende is, terwijl het aantal runderen stijgt. De vergoeding moet een vergoeding zijn voor geleden schade en mag nooit aanleiding zijn tot winst. Wij gaan ervan uit dat er een verplicht onderzoek zou moeten zijn bij aankoop, waarbij in de wetgeving het koopvermijgende gebrek wordt ingelast.

Een van de grootste bezwaren bij onze mesters is dat zij geld moeten uitgeven voor een onderzoek dat zij toch niet meer kunnen recupereren. Met andere woorden, zij moeten betalen om hun buur melkveehouder te beschermen. De melkveehouders moeten inderdaad worden beschermd, want het zijn de mesters die de melkveebedrijven kunnen besmetten.

Een deel van het budget zou kunnen worden besteed om het onderzoek bij aankoop te financieren voor de mesters. Zo zou de mester gratis dit onderzoek kunnen laten doen. Hij heeft dus geen verlies en er is een efficiënte bescherming die niet veel kost.

De zuivere mesters hebben geen noemenswaardig verlies als hun bedrijf door brucellose wordt getroffen.

Anders is het wel met de zuivere vleesfokbedrijven of de gesloten fokbedrijven die kunnen wel een verlies lijden.

Hier dient derhalve een vergoeding uitgewerkt te worden die voor de melkveebedrijven kan worden gebaseerd op het aantal liters geleverde melk per bedrijf. Dat kan trouwens gemakkelijk worden gecontroleerd. Voor de zuivere vee fokbedrijven kan een systeem wor-

den opgebouwd dat afgestemd is op dat van de melkveehouders. Hier bestaan trouwens reeds duidelijk voorstellen, die de kosten voor het Rijk niet zouden verhogen.

Het sociaal statuut van de land- en tuinbouwers kan niet onopgemerkt blijven. Het aantal actieve landbouwers is angstwekkend gedaald. Dat brengt voor de sociale zekerheid zeker problemen met zich. Wij dienen evenwel aandacht te vragen voor enkele totaal onaanvaardbare onrechtvaardigheden, die blijvende misnoegdheid met zich brengt onder de landbouwers. Hier, zoals in het stelsel van de loontrekkenden, zijn er ernstige tekorten te noteren. De sector van de gezinstoelagen is evenwel winstgevend. Het jongste dienstjaar sloot af met een winst van plusminus één miljard. Deze winst werd overgemaakt aan de sector pensioenen om de tekorten van het verleden te helpen dekken. Is het niet onaanvaardbaar dat het eerste of enig kind van de land- en tuinbouwer het moet stellen met een gezinstoeslag van enkele honderden franken die, met de huidige inhouding van 500 frank, per maand, vrijwel onbestaande is geworden? De kosten van onderhoud zijn voor ieder kind gelijk, alles moet in het werk worden gesteld om deze onaanvaardbare discriminatie weg te werken.

Een tweede belangrijke discriminatie die heel wat op de gemoeden werkt, is het stelsel van de pensioenen. Wij overdriven helemaal niet als wij beweren, dat heel wat kleine land- en tuinbouwers, eens dat de leeftijdsgrens hebben bereikt, aangewezen zijn op het OCMW.

Vandaag is het gewaarborgd inkomen hoger dan het pensioen van de zelfstandige land- en tuinbouwer. De solidariteit dient hier zeker beter tot zijn recht te komen. Een gezin dat een heel leven hard heeft gewerkt op een klein bedrijf, wordt op de pensioengerechtigde leeftijd vrijwel veroordeeld tot de bedelstaf, en heeft maar een enkele uitweg, de weg naar het OCMW.

Daar waar wij het normaal kunnen noemen, dat er voor de ziekte- en invaliditeit een duidelijk verschil bestaat tussen het systeem van uitkeringen voor de loon- en weddetrekkenden en dat van de zelfstandigen, dienen wij er toch op te wijzen dat ook hier dringende maatregelen geboden zijn. De ziekte- en invaliditeitsvergoedingen voor zelfstandigen zijn zo laag, dat bij erge ziekte heel wat financiële besommeringen ontstaan. Land- en tuinbouwers, zoals trouwens alle zelfstandigen, zijn geen derderangsburgers, ook zij hebben recht op bescherming, vooral in dagen van tegenspoed. Wij weten dat de staatssecretaris over deze problemen geen bevoegdheid bezit, wij willen hem dan ook niet beladen met alle zonden van Sodoma en Gomorra, maar wij zouden wensen dat hij hier de rol van ombudsman zou willen op zich nemen, om bij zijn collega's van Sociale Voorzorg en Pensioenen, de zaak van de land- en tuinbouwers te bepleiten.

Tot besluit van mijn betoog, mijnheer de Voorzitter, zou ik nog willen pleiten voor de jonge landbouwers. Wat de steun aan jonge landbouwers betreft, werd de rentetoeelage voor installatiekredieten en voor investeringen verhoogd. De staatssecretaris kondigde aan dat hij laat bestuderen of de installatiepremie niet beter kan worden vervangen door een intrestvergoeding over een langere periode van tien jaar in plaats van vijf jaar. Gezien de beperking van de begrotingsmogelijkheden, moeten de maatregelen voor de landbouw gericht en selectief zijn. Wij zouden de staatssecretaris dank weten indien hij ons mocht laten weten hoever het onderzoek staat voor het invoeren van een intrestvergoeding, die zeker een stimulans zou zijn voor de jonge landbouwers.

Wij weten dat met een begroting van slechts tien miljard er geen wonderen kunnen worden verricht. Bepaalde prioriteiten dienen evenwel vastgelegd te worden voor de meest belangrijke landbouwvoorzieningen.

Het op peil houden van de landbouwersstand kan slechts een gunstig gevolg hebben als men de aflossing onder gunstige voorwaarden laat verlopen, en de jonge landbouwers de nodige stimulansen krijgen om zich te vestigen in een der lastigste, maar ook zeker een der mooiste beroepen in ons land. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Sondag.

M. Sondag. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, je voudrais, tout d'abord, dégager certaines considérations générales portant sur les données essentielles du budget, en rapport avec la politique agricole.

Le montant des crédits non dissociés — dépenses courantes et dépenses de capital réunies — du budget national de l'Agriculture de 1982 est de l'ordre de 10 milliards de francs, soit une augmentation de 3,2 p.c. par rapport au budget ajusté de 1981.

Il convient cependant d'observer que par rapport au projet initial établi le 18 janvier 1982, les dépenses courantes ont subi une diminution de 3,9 p.c., affectant principalement les dépenses de personnel et de fonctionnement qui représentent de loin la part la plus importante des inscriptions budgétaires.

Les diverses formes de subventions au secteur agricole ont été globalement sauvegardées, compte tenu surtout des interventions du Fonds agricole. Certaines corrections devront néanmoins s'opérer, notamment en ce qui concerne le soutien à la production du lait de qualité et au secteur chevalin et singulièrement du cheval de trait.

Il est évident que le département de l'Agriculture a participé de façon très sensible aux efforts d'économies budgétaires fixés par le gouvernement.

Il nous apparaîtrait extrêmement dangereux de « saigner » davantage un secteur aussi dynamique et aussi productif que celui de l'agriculture.

Il nous faut, au contraire, encourager et promouvoir ce genre d'entreprises, fondées sur l'ardeur au travail de toute une famille, sur l'acceptation du risque, sur la recherche de l'innovation et de la performance.

Les dépenses publiques consacrées à l'agriculture sont non seulement modestes, mais aussi des plus efficaces.

Le budget du ministère de l'Agriculture représente nettement moins qu'un pour cent du budget total de l'Etat et — même si l'on tient compte des interventions de la Communauté européenne — on s'aperçoit que ces aides publiques en encadrement, en subventions diverses, en soutien de marchés assurent un approvisionnement régulier, à des prix modérés, grâce à quelque 75 000 entreprises agricoles familiales qui garantissent plus de 100 000 emplois directs dans ce secteur proprement dit et autant d'emplois induits en amont et en aval de la production agricole.

Ajoutons qu'actuellement, le capital utilisé par les agriculteurs dépasse les mille milliards de francs, dont plus d'un tiers en moyens propres. Quant à la valeur des biens et services achetés par les agriculteurs, elle dépasse les 100 milliards de francs pour une valeur de production finale de près de 200 milliards de francs.

A l'exception du capital utilisé par les agriculteurs qui est en régression, principalement du côté foncier, toutes les autres données macro-économiques dont je viens de faire état sont en croissance constante de 5 à 10 p.c. par année.

Il convient aussi de relever l'augmentation d'au moins 12 p.c. en 1981, par rapport à 1980, de la valeur ajoutée brute de l'agriculture et de l'horticulture aux prix courants du marché, passant ainsi à quelque 76 ou 77 milliards de francs, avoisinant actuellement les 85 milliards de francs.

Ces quelques chiffres permettent de mesurer l'importance économique et sociale du secteur de l'agriculture. Ils permettent aussi de mieux apprécier les choix budgétaires qui s'imposent, notamment en prévision des prochains exercices.

Alors que les instances européennes semblent avoir orienté la politique agricole commune essentiellement en fonction de l'approvisionnement alimentaire au travers d'interférences stratégiques trop souvent contradictoires, sans consacrer suffisamment de moyens aux préoccupations sociales et de recherches, il nous apparaît primordial qu'au niveau de notre pays et de chacune de nos régions, le développement de l'agriculture et du secteur agro-alimentaire, équitablement intégrés, soit davantage conçu dans une dynamique économique et de promotion de l'emploi.

L'actuel gouvernement, à l'instar du précédent, et notamment votre prédécesseur, M. Albert Lavens, membre de notre assemblée, qui fut aussi un grand ministre de l'Agriculture, paraît s'en préoccuper plus expressément.

Les premiers résultats provisoires de la campagne qui se termine laissent augurer un redressement sensible des revenus agricoles.

Le mérite en revient incontestablement aux agriculteurs eux-mêmes, bénéficiaires en outre de conditions climatiques favorables, à l'exception de certaines pluies et tornades particulièrement dévastatrices pour lesquelles des dédommagements devraient être rapidement versés.

Mais le mérite du redressement apparent des revenus agricoles est aussi à mettre à votre actif, monsieur le secrétaire d'Etat.

En effet, lors de votre présidence du Conseil européen des ministres de l'Agriculture, après les longues palabres traditionnelles, vous avez — grâce à votre ingéniosité — enfin obtenu des décisions plus positives dans le domaine des prix agricoles et des mesures connexes, et cela sans ébranler la Communauté européenne.

Toutefois, l'insuffisance des ajustement monétaires du franc vert à la suite de la dévaluation du franc belge devra être compensée tota-

lement à court terme et au plus tard lors de la fixation des prix pour la prochaine campagne.

Enfin, il convient d'observer, en toute objectivité, que le rattrapage d'une partie du retard de la rentabilité des exploitations agricoles sur l'ensemble des secteurs économiques est également dû à une élévation ralentie du niveau général des salaires depuis 1981.

Ce phénomène a contribué à réduire ainsi la disparité du revenu agricole moyen par rapport au soi-disant « revenu comparable », alors que bien des valeurs, entre autres d'indépendance et de risques, ne sont pas exactement comparables.

Cette observation ne peut que vous inciter, monsieur le secrétaire d'Etat, à poursuivre votre action de redressement du revenu agricole et, par là, du redéploiement de l'attraction pour cette profession tellement abandonnée pendant la période de prospérité.

Depuis une dizaine d'années, l'agriculture belge est confrontée à une crise profonde résultant principalement de l'évolution insupportable des coûts de production par rapport à l'adaptation trop faible des prix des produits agricoles belges.

Monsieur le secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, nous vous confions la consolidation du redressement des revenus familiaux des agriculteurs, ainsi que la relance de la production agricole et de ses corollaires naturels: la transformation, le conditionnement et la commercialisation.

Grâce à votre insistance, nous disposerons bientôt d'un Office national des débouchés agricoles et horticoles mieux adapté à sa mission de promotion pour chacun de nos secteurs spécifiques de production, avec des moyens pouvant être développés.

Il y a un quart de siècle, M. le ministre Charles Héger avait organisé une véritable « politique offensive ».

Entre-temps, nous avions espéré que la Commission européenne aurait mis en place les instruments indispensables pour mener une politique commerciale au niveau mondial.

Devant les carences regrettables dans le chef des instances européennes, il nous faut assurer certains relais essentiels, notamment par nos attachés agricoles qui devraient disposer de services mieux équipés.

Nous-mêmes, en tant que parlementaires, nous devons soutenir tous ces efforts de promotion et même accompagner les exportateurs belges dans leurs démarches prospectives et de présence sur les marchés extérieurs.

Nous ne pourrions que mieux juger ainsi de l'efficacité de ces participations et des moyens à y consacrer.

Je me réjouis que tous les membres de notre commission de l'Agriculture et des Classes moyennes se soient engagés dans cette voie, sans pour autant négliger les efforts de promotion à mieux ajuster sur le marché belge par une valorisation plus directe des produits régionaux de qualité.

Mais au-delà, d'une part, du redressement des revenus des familles agricoles, ce qui implique également des aides plus sélectives et une aide accrue aux jeunes, ainsi que la poursuite du programme de développement des zones défavorisées et, d'autre part, de la promotion de nos produits agricoles et horticoles de qualité, il nous faut nous préoccuper activement de la sécurité juridique des entreprises agricoles familiales.

Nos collègues de la Chambre examinent, en ce moment, diverses propositions tendant à mieux équilibrer la législation relative au bail à ferme, en vue d'améliorer encore la protection des preneurs dans certains cas dûment justifiés et de bien considérer l'intérêt légitime du bailleur en tant qu'investisseur en bien ruraux.

Cette adaptation équilibrée des relations entre propriétaires et locataires répond aux options du PSC et c'est aussi dans cette optique que nous voterons la proposition limitée mais néanmoins opportune de notre collègue, M. Van Nevel, inscrite à l'ordre du jour de notre assemblée et qui précise la législation existante en vue d'une interprétation uniforme et correcte, veillant ainsi à ce que « les augmentations du revenu cadastral résultant de la construction de bâtiments ou de l'exécution de travaux par le preneur sur le bien loué n'entrent pas en ligne de compte pour la fixation du fermage ».

Par ailleurs, indépendamment de la législation relative au bail à ferme, mais afin de freiner le désintéressement actuel des propriétaires à l'égard de la mise en fermage de leurs terres, des allègements dans l'imposition foncière et dans les droits de succession devraient être consentis en cas de réalisation de baux à ferme de longue durée. Ces incitants fiscaux, souhaités également par le PSC, encourageraient à nouveau les propriétaires, rencontrant, en outre, les besoins impérieux des jeunes en sécurité plus longue, correspondant mieux aux lourds investissements d'une installation en agriculture. Les pouvoirs publics y trouveraient finalement leur compte,

étant alors moins sollicités en subventionnement des investissements fonciers de plus en plus imposés actuellement aux exploitants agricoles.

Plus fondamentalement encore, c'est l'entreprise agricole familiale qu'il nous faut promouvoir et protéger contre le démembrement provoqué aussi par certaines accumulations excessives de terres en exploitation, en considérant prioritairement les intérêts économiques et sociaux des petites et moyennes exploitations agricoles, maillons indispensables et dynamiques de notre économie et de nos régions rurales.

C'est l'objet de la proposition de loi qui sera soumise incessamment, j'espère, à notre assemblée et qui vise, en outre, l'exploitation économique des terres laissées en jachère.

J'ose espérer que nos deux Chambres législatives adopteront rapidement ce nouveau dispositif; en effet, l'urgence nous en apparaît tous les jours.

En toile de fond de cette initiative parlementaire, figure aussi une double préoccupation: tout d'abord, en faveur de l'établissement des jeunes trop souvent victimes de ces accumulations abusives; ensuite, à l'encontre d'opérations parfois douteuses réalisées par certaines «sociétés» belges ou étrangères, particulièrement dangereuses pour notre modèle d'entreprise familiale; à l'exception, bien sûr, de la «société agricole» régie par la loi du 12 juillet 1979, conçue précisément pour stabiliser et consolider l'entreprise agricole familiale par des liens juridiques appropriés.

Au cours des prochains mois, le rôle législatif essentiel du Parlement national s'exercera encore pour adapter les rapports indispensables entre les éleveurs et les prestataires de soins au bétail que sont les docteurs en médecine vétérinaire, comme le sont aussi les ingénieurs agronomes et autres techniciens qualifiés dans les soins aux productions végétales et dans toutes les techniques de sélection et d'alimentation du bétail.

C'est dans une perception globale et équilibrée des droits et des devoirs des uns et des autres que nous examinerons prochainement le projet de loi sur l'exercice de la médecine vétérinaire, ainsi qu'ultérieurement, le projet qui nous est annoncé en ce qui concerne la protection et le bien-être des animaux.

Par l'évocation de ces projets et propositions de loi, j'ai tenu à souligner le rôle que le Parlement aurait à jouer au cours de la présente législature, dans le seul domaine agricole et, par extension, pour l'ensemble du secteur animal.

Je dois aussi ajouter les législations relatives aux produits hormonaux, ainsi qu'aux aliments médicamenteux, projet qui va nous revenir amendé de la Chambre, sans négliger la loi créant l'Institut d'expertise vétérinaire qui fait l'objet de contestations formelles et de propositions d'amendements avant même sa mise en application.

J'ose espérer que l'organisation des travaux, au niveau du Parlement national, nous permettra de consacrer le temps absolument indispensable à l'examen suivi et approfondi de ces dispositions législatives dont certaines sont attendues impatiemment depuis de nombreuses années par le monde agricole.

Déjà, je vous remercie, monsieur le secrétaire d'Etat, de la précieuse coopération que vous apportez à nos travaux en commission afin de préciser les ajustements législatifs les plus conformes à notre souci d'équité dans l'adaptation du cadre législatif aux conditions nouvelles de vie et de travail en agriculture.

En guise de conclusion, je souhaiterais, monsieur le secrétaire d'Etat, insister sur un certain nombre d'objectifs essentiels que le PSC entend poursuivre avec votre collaboration:

1. Sauvegarder les moyens budgétaires indispensables au développement de la politique agricole et de la recherche, y compris dans le domaine énergétique, et à la promotion de nos débouchés agricoles et horticoles;

2. Consolider le redressement des revenus des familles agricoles notamment par l'adaptation permanente et objective des prix agricoles et leur réalisation effective dans les prix de marché et au niveau des producteurs, par la maîtrise des coûts de production et par la poursuite et l'amplification du programme de développement agro-rural dans les zones défavorisées;

3. Promouvoir l'entreprise agricole familiale, en protégeant prioritairement les petites et moyennes exploitations menacées de disparition ou de démembrement par certaines accumulations excessives et abusives de terres en exploitation;

4. Renforcer la sécurité d'exploitation, surtout pour les jeunes, en assurant aussi aux propriétaires des conditions plus rentables pour leurs investissements fonciers, notamment par une adaptation équitable des fermages et surtout par des allègements fiscaux;

5. Moderniser les relations entre les éleveurs professionnels et les praticiens des soins au bétail, dans le respect, comme je le soulignais il y a un instant, des droits et devoirs des uns et des autres;

6. Privilégier la diversification et la qualité de nos productions agricoles et horticoles, en encourageant le travail volontaire en commun et en intensifiant l'encadrement technique et l'équipement agro-alimentaire.

Ces six axes de soutien et de relance de l'activité agricole nous apparaissent prioritaires. Ils se situent dans le cadre des préoccupations gouvernementales, particulièrement pour la sauvegarde et la promotion de l'emploi dans les régions rurales.

Je souhaite enfin, monsieur le secrétaire d'Etat, que vous puissiez coopérer avec votre collègue, M. Michel Hansenne, ministre de l'Emploi et du Travail, et avec les associations agricoles en vue de mettre également à la disposition des entreprises agricoles des services spécifiques de remplacement appartenant au troisième circuit de travail rémunéré tel que conçu par le gouvernement.

Monsieur le secrétaire d'Etat, le groupe PSC votera le budget du ministère de l'Agriculture et il vous assure de sa confiance pour mener à bien les actions de redressement que j'ai soulignées au cours de mon intervention et que je viens de synthétiser dans mes conclusions. (Applaudissements sur les bancs de la majorité.)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Debussere.

De heer Debussere. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, aangezien de begroting 1982 van Landbouw, zoals alle andere, op vandaag reeds opgepeuzeld is, wens ik mij te beperken tot enkele opmerkingen en beschouwingen betreffende de landbouw in mijn geboortestreek West-Vlaanderen.

West-Vlaanderen is qua produktie de belangrijkste landbouwprovincie van ons land. Zo belooft het aandeel van de toegevoegde waarde van de Westvlaamse landbouw 25 pct. van het Rijk. In West-Vlaanderen benemen land- en tuinbouw 70 pct. van de totale oppervlakte, bepalen zij in grote delen van deze provincie het ruimtelijke beeld en hebben zij menigvuldige bindingen met de vele activiteiten die zich voordoen op dit grondgebied. De directe tewerkstelling in land- en tuinbouw bedroeg in 1981 ca. 19.800 personen, dit is 5,4 pct. van de totale werkgelegenheid in deze provincie, en het aandeel van de primaire sector in het bruto-geografisch produkt van West-Vlaanderen bedroeg in 1979 5,8 pct. Dit even als een korte illustratie van het belang van de land- en tuinbouw in deze provincie.

Met dit alles voor ogen heb ik enkele aanbevelingen die bij u, mijnheer de staatssecretaris, hopelijk enige aandacht zullen vinden.

Op gebied van bodemgebruik en bodembeleid geven de statistieken een aanzienlijke vermindering van het landbouwareaal, hoewel deze in West-Vlaanderen, verhoudingsgewijze geringer is dan in Vlaanderen en het Rijk. Ik vraag dat alle mogelijke maatregelen zouden worden genomen om de terugloop minimaal te houden.

De vastlegging van agrarische gebieden in de gewestplannen was ongetwijfeld een stap vooruit, maar bepaalde voorzieningen in de gewestplannen en de daarbij behorende planologische voorschriften zijn niet steeds onverdeeld gunstig ten aanzien van land- en tuinbouw: zoals bijvoorbeeld een te verregaande tendens tot ontmenging van wonen en bepaalde economische activiteiten, vooral industrie en ambacht, die leidt tot ingebruikneming van land- en tuinbouwgrond zonder dat strikt planologische redenen aanwijsbaar zijn.

Zo is bijvoorbeeld ook het begrip «woonuitbreidingsgebieden» waarbij de beschouwing zou moeten worden gemaakt dat eerst de mogelijkheden van «inbreiding» in plaats van «uitbreiding» op een realistische wijze moeten benaderd worden.

Een ander betekent dat u, mijnheer de staatssecretaris van Landbouw, zou aandringen binnen de kortst mogelijke tijd op een herziening van de in de gewestplannen vastgelegde bodembestemming en dat u zou maatregelen nemen opdat de gronden, die voor langere tijd voor agrarische produktie kunnen gebruikt worden als dusdanig zouden erkend blijven of worden, terwijl delen die slechts voorlopig voor land- en tuinbouw kunnen worden aangewend, zouden worden verzekerd van een niet-voortijdig onttrekken aan land- en tuinbouw.

De heer De Seranno. — Geachte collega, als federalisten moeten wij weten dat dit pleidooi moet worden gehouden in de Vlaamse, respectievelijk Waalse Gewestraad, en niet in het Nationale Parlement.

De heer Debussere. — Als oppositie hebben wij niets te zeggen. Misschien kan een minister zelf proberen om die plannen klaar te krijgen.

De heer De Seranno. — Uw partij maakt toch deel uit van de Vlaamse Executieve.

De heer Debusseré. — Areaalvermindering moet zoveel mogelijk gecompenseerd worden op het vlak van de totale produktie van land- en tuinbouw door bodemverbetering en herstructurering in het agrarisch gebied. Waar aan ontginning werd of wordt gedaan voor zand- of kleiwinning, zouden de nodige maatregelen moeten genomen worden opdat waar landbouw als nabestemming werd of wordt voorgeschreven, dit *de facto* op de kortste mogelijke tijd wordt uitgevoerd.

Bijzondere aandacht vragen uiteraard in West-Vlaanderen de goede poldergronden. Het inbrengen van gegroepeerde, niet-permanente bewoning moet er absoluut worden geweerd.

Op gebied van ruilverkaveling zou door het ministerie een grotere inspanning moeten worden geleverd om de landbouwers bewust te maken van de werkelijke betekenis van een ruilverkaveling in de daartoe uitgekozen gebieden.

De heer De Seranno. — Zeer juist.

De heer Debusseré. — Ruilverkaveling moet worden benaderd als een instrument van integrale landinrichting en dient bij voorkeur uitgevoerd te worden in deze gemeenten of gemeentegroepen met gronden met goede landbouwgeschiktheid, slechte waterhuishouding en eventueel gebrekkige kavelontsluiting. Ik vraag hierbij de bijzondere aandacht voor de zone Poperinge-Diksmuide.

Op gebied van cultuurtechnische werken, zou ik de staatssecretaris willen vragen, paal en perk te stellen aan het systematisch inkokeren van waterlopen, gezien dit een vlotte afvoer van overtollig water eerder belemmert. Er moet grotere aandacht worden besteed aan het geregeld reinigen van sloten en watergangen, waarbij overleg en samspraak over de grenzen heen een reël gegeven moet zijn.

Zoals overal in het Rijk is er een sterke neiging om de areaal-grootte van de bedrijven op te voeren. Deze tendens is echter minder groot in West-Vlaanderen. Zo is in deze provincie de gemiddelde oppervlakte van de bedrijven gestegen van 9,8 ha in 1959 tot 14 ha in 1979. In West-Vlaanderen heeft men daarentegen aan schaalvergroting gedaan via bedrijfsintensivering, zoals intensieve tuinbouw en veeteelt. Met het gevolg dat men grote aandacht zal moeten besteden aan de zich wijzigende afzetmogelijkheden in binnen- en buitenland om tijdig nieuwe oriënteringen aan te geven en vereiste maatregelen te nemen om deze afzetmogelijkheden in realiteit om te zetten. Daarom vraag ik speciaal een intense promotiecampagne in Groot-Brittannië, vooral het zuidoosten, en in West-Duitsland.

De intensivering van de veeteelt heeft in onze provincie ook geleid tot onvermoed toestanden die de bruikbaarheid van het landbouwareaal op sommige delen in gevaar brengt. Hiermede bedoel ik « de mestoverschotten ».

De toepassing van systematische overbemesting, die men thans op sommige percelen uitgevoerd worden ziet, tast de structuur aan van de grond en dreigt deze grond voor lange tijd ongeschikt te maken voor landbouwgebruik.

Bij gebruik van hoge doses organische mest wordt niet alleen de vruchtbaarheidstoestand geschaad, maar ook de drinkwatervoorziening kan nadelige gevolgen hebben. Te hoge concentraties van sommige elementen die in de drijfmest aanwezig zijn, worden met het regenwater uitgelooft, waardoor de concentratie in de grondwaterlagen kan verhogen. Welnu, West-Vlaanderen heeft het peil bereikt waar ten aanzien van de industriële veeteeltbedrijven sterker reglementering zal moeten worden opgetreden. Voor het probleem van de mestoverschotten zal zeer snel een oplossing moeten worden gevonden, waarbij van meetaf aan voldoende aandacht moet gaan naar de economische haalbaarheid van deze oplossingen — kostprijs en afzet — en planologische en ecologische aanvaardbaarheid.

Ik wil ook nog even stilstaan bij de nutsvoorzieningen op het platteland. Een minimum aan nutsvoorzieningen is een element dat de leefbaarheid van de dorpen op het platteland en de integratie van de landbouwersbevolking in het gehele maatschappelijke bestel beïnvloedt.

Ik wil het hier dan speciaal hebben over de drinkwatervoorziening. De landbouwbedrijven hebben behoefte aan goed water, zowel voor de huishouding als voor de landbouwexploitatie: onder meer de omvang en de hygiëne van de melkproduktie wordt hierdoor sterk bepaald, evenals de gezondheid van het vee en de rendabiliteit van de jongveehouderij. Derhalve vraag ik een financiële steun van de overheid in de vele gevallen waar aansluiting op het openbaar bedelingsnet mogelijk is. Heel speciaal vraag ik uw aandacht voor

de Polders waar de landbouwbedrijven te ver van de dorpskern gelegen zijn en die door de aard van de ondergrond ook geen drinkbaar bodemwater kunnen aanboren: zelfvoorziening met oppervlaktewater is dan ook de enige bevoorradingsmogelijkheid.

Verontreiniging van beken en onbevaarbare waterlopen moet daar zeer nauwkeurig worden gecontroleerd en ik vraag een zeer stipite toepassing van de bestaande reglementering.

Ik heb nog een opmerking in verband met bedrijfsovername of bedrijfsopvolging. Beide gaan gepaard met zeer hoge bedrijfskapitalen. Het verlenen van een rentesubsidie voor jonge boeren en tuinders die een bedrijf overnemen mag geen aanleiding geven tot het invoeren van drempelgeld of het overnemen van niet-reële waarden. Wellicht kan worden gedacht aan het maken van een onderscheid in de orde van grootte van de rentesubsidie naargelang van de scholingsgraad of de voorbereiding van de kandidaat-landbouwer, in die zin dat een hogere rentesubsidie zou worden toegekend aan degenen die zich degelijk voorbereiden op de uitbating van een gespecialiseerd bedrijf, door bijvoorbeeld gedurende een voldoende tijd een stage te verrichten op een vreemd bedrijf. Ik ben ervan overtuigd dat de invoering van bepaalde vestigingsnormen meer dan noodzakelijk is geworden.

Tenslotte, mijnheer de minister, heb ik hier een merkwaardige statistiek over de bedrijfsinkomsten 1981 van 2 346 landbouwers uit 5 gewesten. 1 363 of 58,1 pct. van deze landbouwers hebben een bedrijfsinkomen lager dan 250 000 frank en betalen dus geen belastingen. 821 of 35 pct. hebben een netto-belastbaar inkomen tussen de 250 000 en 500 000 frank, 132 of 5,6 pct. hebben een aangifte tussen de 500 000 tot 750 000 frank. Slechts 18 of 0,8 pct. hebben een inkomen tussen de 750 000 en 1 000 000 frank en 12 of 0,5 pct. kunnen zeggen dat ze meer dan 1 000 000 frank verdienen.

Dit zijn de reële, harde cijfers die tot nadenken moeten stemmen. Meer dan de helft van onze landbouwers hebben niet eens het gemiddelde loon van een arbeider, alhoewel boer, boerin en de kinderen na schooltijd 10 à 12 uren per dag hard moeten werken, afgezien dan nog van de zware investeringen. De vele miljarden in een of andere vorm van toelage aan de landbouwers toebedacht, hebben blijkbaar alleen gediend om boterbergen en andere op te stapelen. De bestaande normen van subsidies aan de landbouw moeten zowel op nationaal als op Europees vlak dringend worden herzien zodat uiteindelijk de boer een inkomen kan worden verzekerd naar waarde van zijn arbeid. (*Applaus op de banken van de Volksunie en andere.*)

M. le Président. — La parole est à M. Roland Gillet.

M. R. Gillet. — Monsieur le Président, mes chers collègues, je souhaiterais, monsieur le secrétaire d'Etat, vous posez deux questions. Vous m'obligeriez en tentant d'y répondre sur-le-champ. Elles seront brèves.

La première concerne le projet de loi sur la protection et le bien-être des animaux. Il revient du Conseil d'Etat et se trouve actuellement sur le bureau du Conseil des ministres. Puis-je vous demander quand ce projet de loi sera enfin déposé?

M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, adjoint au ministre des Relations extérieures. — Si possible, au Conseil des ministres du 19.

M. R. Gillet. — Je vous remercie, monsieur le secrétaire d'Etat.

Voici ma deuxième question: La Convention de Washington a été signée et ratifiée par notre Parlement. Les arrêtés d'exécution ne sont toujours pas pris, ce qui permet à la Belgique de rester la plaque tournante du trafic des animaux.

Puis-je vous demander quand les arrêtés d'exécution seront enfin pris?

M. De Keersmaecker, secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture, adjoint au ministre des Relations extérieures. — Je vous répondrai ultérieurement.

M. R. Gillet. — Je vous remercie.

Ces deux questions constituaient l'objet de mon intervention.

Toutefois, je voudrais profiter de ma présence à la tribune pour ajouter ce qui suit.

J'ai entendu mes honorables prédécesseurs parler de l'élevage industriel. Il est incroyable qu'on puisse encore, dans notre pays, pratiquer cet élevage industriel en batterie, dans les conditions où il existe.

Je souhaiterais, monsieur le secrétaire d'Etat, que vous fassiez rapport au Sénat sur la situation de l'élevage industriel en Belgique et la manière dont les sociétés de protection animale s'insurgent contre ces procédés.

Il est inadmissible qu'aujourd'hui encore en Belgique, dans l'élevage de volailles ou de veaux, on martyrise des animaux comme on le fait. Tout le monde sait, en outre, que le produit d'un tel élevage est mauvais pour la consommation humaine.

Dans l'élevage des veaux en batterie, on utilise encore des hormones et des produits nocifs à l'alimentation et, je le répète, l'élevage industriel des volailles rend ces dernières mauvaises pour la consommation humaine.

Ne croyez-vous pas qu'en tenant compte de cet élément de la santé publique, d'une part, et, d'autre part, de l'émotion que ressentent les gens qui s'occupent de protection animale, il serait temps de légiférer en la matière et de respecter les conventions internationales? Il existe, en effet, une convention européenne qui régleme, de manière très stricte, l'élevage en batterie.

Puis-je vous demander si, dans ce domaine, la Belgique va enfin se soumettre aux exigences des directives internationales? (*Applaudissements sur les bancs du FDF-RW.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Lagae.

De heer Lagae. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, bij de bespreking van de begroting van Landbouw voor 1982 wens ik de aandacht van de Senaat te vestigen op een drietal punten. Andere, wellicht even belangrijke punten, hopen wij te behandelen bij de begroting van 1983.

Een eerste punt betreft de landbouwpolitiek van de Gemeenschap tegenover de kritiek van binnen en buiten Europa.

De meesten onder ons zijn nog niet vergeten dat onder het voorzitterschap van onze staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw het nodig gebleken is de prijsonderhandelingen van het voorjaar 1982 te deblokkeren door gebruik te maken, voor het eerst, van de bijzondere meerderheid. Dit is een vooruitgang geweest in dubbel opzicht.

Het heeft, ten eerste, de waarde van de instelling bevestigd van de EEG; en ten tweede, het landbouwbeleid een autonoom gezag geschonken.

Dat de gemeenschappelijke landbouwpolitiek een werkelijkheid geworden is en resultaten afwerpt na vele hindernissen te hebben overwonnen, brengt thans kritiek mede, buiten en zelfs binnen Europa.

Buiten Europa, en de VSA maken zich hiervan enigszins de spreekbuis, verwijt men de Euromarkt dat zij zich afsluit van de wereldmarkt, haar productie en haar uitvoer verhoogt en aldus afzetmarkten afneemt aan andere producenten en zelfs prijsdalingen in de hand werkt. Als voorbeelden citeert men de stijgende uitvoer van tarwe, van suiker, van braadkippen uit de EEG.

Hierbij worden soms agressieve termen gebruikt.

Het spreekt vanzelf dat niemand van ons eraan denkt de weg van het constructief overleg te verlaten wetende dat de solidariteit tussen machten zoals de USA en de EEG ons in het verleden gered heeft van grote rampen en dat wij samen nog grote opdrachten moeten vervullen.

Onze vrienden moeten echter begrijpen dat de EEG over weinig natuurlijke rijkdommen beschikt en diensgevolge zijn landbouw als van vitaal belang moet beschouwen voor zichzelf en voor vele andere landen in de wereld, die noch de gronden, noch het klimaat, noch de structuren, noch de beroepskennis hebben van de Westeuropese landbouw.

Zij moeten ook begrijpen dat men hier bewust gekozen heeft voor het familiale landbouwbedrijf — keuze waarover men nog steeds geen spijt heeft — als de meest efficiënte bedrijfsvorm zelfs in de sterke evolutie van de technologie onder meer omdat dit soepeler is dan andere bedrijfsvormen. En de zeer sterke evolutie van de landbouw in 25 jaar EEG heeft deze soepelheid bewezen.

Onze vrienden zullen ook begrijpen dat geen enkel land ooit heeft aanvaard dat zijn landbouw of zijn economie de volle springvloed zou moeten ondergaan van de internationale stormen op sommige landbouwprodukten. Dit is in alle internationale kringen, ook in de Gatt, steeds aanvaard geweest met inbegrip van de sluisen zoals heffingen en restituties om ons rustiger wateren te waarborgen.

Moeten wij wijzen op de offers die de landbouw heeft gebracht op elk gebied?

Bijvoorbeeld, de eerste vijftien jaar van het Verdrag van Rome, in de tijd van de zes, verliet elke minuut één actieve persoon de landbouw. Vanaf 1973, en spijs de zware crisis en de uitbreiding tot de negen, verlaat nog altijd één persoon om de twee minuten de landbouw; hetzelfde voor het aantal uitbatingen, hetzelfde helaas ook voor de bebouwde oppervlakte die met 300 000 ha per jaar afneemt.

Bij dit alles heeft de landbouwer zijn lot niet verbeterd noch tegenover de andere beroepen, noch tegenover de landbouwer van de USA. In de periode 1975-1978 heeft de opvallende stabiliteit van de prijzen de inflatie in ons land op merkwaardige wijze afgeremd. Vanaf 1978 tot nu is het reële inkomen van de landbouw in netto toegevoegde waarde per persoon gedaald met 12 pct. in de EEG: door de stijging van de produktiekosten enerzijds, door een al te gereserveerde prijsaanpassing anderzijds, juist om de inflatie te remmen, en om overschotten te vermijden, wetende evenwel dat de daling van het inkomen zowel de stijging van de productie als de vermindering ervan kan verwekken.

Binnen en buiten de EEG spreekt men van de dure landbouwpolitiek; vergelijkingen zijn moeilijk omdat men alle elementen van de kosten zou moeten uitrafelen, gronden, gebouwen, kapitalen, fiscaliteit, sociale wetgeving enzovoort, maar als men spreekt van een budgettaire bijpassing voor de landbouw tegenover de netto toegevoegde waarde hiervan tot beloop van 39 pct. in de EEG, was dezelfde tegemoetkoming in de Verenigde Staten 36,7 pct. en dit zowel in 1978 als in de voorgaande jaren. Ook daar wordt de zuivelproductie gesteund en komt men af en toe tot overschotten; ook daar is er bescherming voor de suikerproductie.

Indien de landbouwer in de Verenigde Staten van Amerika problemen heeft — hier zijn er ook — dan mag men niet vergeten dat de USA in 1979 bij de Tokyoronde de principes van onze gemeenschappelijke landbouwpolitiek hebben aanvaard, en dat sindsdien niet zoveel is veranderd.

De EEG blijft de grootste invoerder van landbouwprodukten namelijk één vierde van de wereldinvoer van landbouwprodukten in 1980 met een deficit aan deze produkten van netto 29 miljard dollar.

Tegenover de USA stonden wij voor landbouw in deficit voor 5,8 miljard dollar in 1979; voor 6,8 miljard dollar in 1980 (17 pct. meer); voor de eerste negen maanden van 1981 nog 13 pct. meer.

Men mag niet vergeten dat naast de Verenigde Staten en de EEG, nog andere landbouwconcurrenten opgestaan zijn; naast Canada en Australië heeft men ook Argentinië en Brazilië en overal wint de landbouw aan slagkracht. Gevoegd bij de stijging van de kosten van de energie en van de meststoffen, ook in de USA, de stijging van de intrestvoeten, daar zoals hier, heeft de stijging van de waarde van de dollar met daardoor de afremming van de uitvoer, zware gevolgen voor de landbouw in de Verenigde Staten, maar de EEG heeft hieraan geen schuld.

De Amerikaanse landbouwer lijdt onder de lage voedergraanprijzen, doch de Europese landbouwer is juist de grootste afnemer en een zeer kleine uitvoerder. Wat tarwe betreft: de productie en de uitvoer van de EEG zijn toegenomen, maar deze van de Verenigde Staten nog meer, namelijk van 59 miljoen ton productie in 1979-1980 tot 76 miljoen ton in 1980-1981.

De algemene recessie in de ganse wereld heeft overigens ontegensprekelijk ook zijn invloed op de landbouwproblemen. Hoe zou het anders kunnen, zowel hier als in Amerika?

Het is niet nodig dat de productie stelselmatig wordt aangepast aan de binnen-Europese behoeften in een wereld waar nog zoveel voedsel tekort is; de EEG wil haar landbouwopdracht in deze wereld vervullen en actief aan de wereldhandel deelnemen als een ernstige en betrouwbare partner.

Moeten wij onderstrepen dat de uitvoer van suiker aan de wereldmarktprijs gefinancierd wordt door de producenten zelf; dat de medeverantwoordelijkheidsheffing op de melk reeds belangrijke bedragen bereikt en dat men het stelsel wil uitbreiden en versterken ook voor tarwe en koolzaad.

Er is overigens te beklemtonen dat de zaken soms wel eens ingewikkeld schijnen: indien de EEG last heeft met suiker, dan is het ten dele door de uitbreiding van de zetmeelsuikerproductie in de USA, doch Europa koopt dan meer en meer het onderprodukt hiervan, het maïsglutenfeed en draagt aldus bij tot de rentabiliteit van

deze nieuwe suikerproductie. Bovendien krijgt de Europese boer het verwijt dat hij te veel slachtkippen uitvoert, maar meer voedergranen zou moeten invoeren. Hij voert te veel tarwe uit, maar hij zou ook meer en meer onderprodukten voor diervoeding moeten invoeren uit de USA, uit het verre Oosten enzovoort. Maar het is juist de sterke invoer van voedergrondstoffen die hem toelaat zijn tarwe te verkopen in de plaats van zelf zijn granen te verwerken. Kortom, wij zijn niet méér protectionistisch dan andere landen, en zeer vele landbouwprodukten worden hier zonder heffing ingevoerd tot voordeel van Amerika en van sommige ontwikkelingslanden die terecht op onze aankopen rekenen om zich recht te houden.

Wij stellen vast dat uiteindelijk alle landbouwlanden met dezelfde problemen worstelen en dat overleg meer dan geboden is: de welvaart neemt af en dat schept moeilijkheden. Overal zien wij rondom ons de behoefte aan voedsel stijgen, tot zelfs in Europa toe, namelijk in Polen. De druk van de honger in de ontwikkelingslanden blijft aanhouden. Voor de derde wereld is onze landbouwpolitiek overigens een behoorlijke aanvulling: 30 pct. van de landbouwuitvoer van deze landen gaat naar de Euromarkt, een veelvoud van wat Japan of de USA kopen, 78 pct. van hun produkten vallen niet onder de gemeenschappelijke landbouwpolitiek, 60 pct. komt tol vrij binnen, 33 pct. tegen lage rechten, 7 pct. tegen het normale tarief. Onze uitvoer past in het kader van de invoerbehoefte van deze landen.

De grootste uitdaging is, van de hongerlanden van vandaag « de verbruikers en de handelspartners maken van morgen ». Maar dan moeten wij juist onze landbouw nog meer uitvoergericht maken, en zeker al zijn mogelijkheden benutten. Dit moeten wij op het oog hebben in onze eigen nationale landbouwpolitiek, in onze gemeenschappelijke landbouwpolitiek en bij de aanstaande nieuwe Gatt-besprekingen en in het overleg dat ongetwijfeld met de USA moet worden gepleegd.

Er is nog andere kritiek op onze gemeenschappelijke landbouwpolitiek. Men wijst op de grote inkomensverschillen binnen de landbouw — dat is juist — en dat wil zeggen dat wij ons moeten blijven inzetten voor de structuurverbeteringen in de landbouw. Overigens zijn er in de andere beroepen, bijvoorbeeld onder de loon- en weddetrekkenden ook grote verschillen van inkomen.

Men wijst erop dat de landbouw spijs belangrijke fysische, geestelijke en financiële inspanningen ruim beneden de pariteit blijft met het inkomen van andere beroepen. Dat is juist en dat mag gerust nog meer beklemtoond worden. Dat is juist het doel dat men zich met deze begroting stelt, namelijk het verschil kleiner maken. Doch welke alternatieve politiek bestaat er? Een politiek van *deficiency payments* die op een zeker ogenblik hare aanhangers had, zou nu juist rampspoedig blijken: de Staat zou kreunen onder de last van de uitgaven, de boer zou nog minder hebben dan nu en de verbruiker zou niet gelukkig zijn, evenmin als de Engelse verbruiker zich gelukkig wist.

Maar de dispariteit is evident in elk van de Europese landen. Wij zijn niet de slechsten, maar ook niet de besten. Wij zijn echter ruim zo goed als Nederland en Denemarken.

Op de kritiek inzake de kosten van de gemeenschappelijke landbouwpolitiek wens ik niet meer terug te komen. Het is voldoende bekend dat men daar steeds ten onrechte bijtelt: de monetaire compenserende bedragen, die het gevolg zijn van de monetaire strubbelingen, de voedselhulpverlening, waar elk van ons achter staat, maar die niet steeds door de landbouw alleen moet worden gedragen en de handelsconcessies die nodig zijn in het kader van de algemene politiek.

Dit gezegd zijnde, mijnheer de staatssecretaris, wens ik toch nog uw aandacht te vestigen op één tak van de landbouw die het momenteel bijzonder moeilijk heeft, namelijk de pluimveehouderij.

De eierproductie gaat gestadig achteruit, zodat het exportsaldo van jaar tot jaar vermindert. Te vrezen valt dat de catastrofale daling van de eierprijzen, die begin april intrad, het verval nog zal accentueren. Voor slachtpluimvee is de productie, schommelingen niet te na gesproken, rond hetzelfde peil gebleven, maar het inlands verbruik is intussen zodanig gestegen dat België een niet onaanzienlijk exportsaldo heeft zien ombuigen naar een invoeroverschot.

Nederland en Frankrijk hebben hun productie daarentegen de laatste jaren aanzienlijk opgedreven en dit onder meer met overheidssteun.

Wat zou de heer Gillet zeggen indien hij dat hoorde?

Tegen deze al of niet gewettigde overheidssteun zijn wel klachten ingediend bij de Europese instanties, maar deze klachten zijn zonder gevolg gebleven, hoewel de EEG-commissie in een rapport zegt dat een ruim deel van deze steun strijdig is met het EEG-verdrag.

Om zijn binnenlandse markt te beschermen heeft het Verenigd Koninkrijk, onder de mom van veterinaire maatregelen in augustus 1981 een invoerverbod van pluimveeprodukten uitgevaardigd, behalve voor Denemarken, en in juli 1982 heeft het Europees gerechtshof deze maatregel veroordeeld. Intussen is het kwaad geschied.

In zijn nummer van 15 oktober 1982 blokkeert het Franse weekblad *Agrisept*: « L'aviculture européenne doit son hétérogénéité à la diversité des politiques « nationales » : relative léthargie en Angleterre, en Belgique et en Allemagne; dynamisme important en France et en Hollande. »

Wat zou het worden indien alle EEG-landen zich even agressief zouden opstellen als Frankrijk en Nederland. De productie in de EEG stijgt de laatste jaren sneller dan het verbruik, zodat de zelfvoorzieningsgraad, die ongeveer volledig was, van jaar tot jaar groter wordt. Er moet dus worden gezocht naar een grotere uitvoer naar derde landen. Er is inderdaad een groeiende export, vooral naar de landen van het Midden-Oosten, maar ook de USA en Brazilië zijn er op de markt, en dan wordt het een spel van onderbiedingen. De vraag naar eieren en pluimveevlees stijgt in het Nabije Oosten spectaculair en deze landen moedigen het verbruik van pluimveeprodukten aan, maar hebben de ambitie en ook de financiële middelen om zeer snel een eigen productie-apparaat gericht op zelfvoorziening uit te bouwen. Het klimaat schijnt er bijzonder geschikt voor dit soort landbouw. Ook op dit domein verdringen de Europese constructeurs zich om veevoederfabrieken, grote pluimveebedrijven, broedinstallaties, slachterijen enzovoort te bouwen.

Indien de ambitieuze plannen voor zelfbevoorrading gerealiseerd worden of als effect hebben dat de invoerbehoefte niet toeneemt, moeten andere afzetgebieden met koopkrachtige vraag worden gezocht. Waar die bestaan, bijvoorbeeld in Japan en Hongkong, zullen de traditionele leveranciers zich echter niet gemakkelijk laten verdringen. West-Europa heeft nu ook een afzetgebied in de Sovjet-unie, maar daar kent men beperkingen door de deviezenschaarste.

Het is niet correct te stellen dat de pluimveeproblematiek enkel een kwestie is van de nationale expansiedrang van sommige Lid-Staten. Dit is slechts een zeer onvolledige verklaring voor dit probleem. Van zeer groot belang zijn de dynamiek en de structuur van het pluimveebedrijfsleven. Deze sector wordt gekarakteriseerd door drie markante feiten.

Ten eerste, is er de sleutelpositie en in sommige landen quasi-monopoliepositie waarover de bedrijven beschikken die het selectiemateriaal leveren.

Ten tweede, is er de steeds verdergaande coördinatie en integratie tussen bedrijven die zich situeren in de diverse fasen van het produktieproces.

En tenslotte gaat, ondanks de reeds gerealiseerde technologische revolutie, deze ontwikkeling onverminderd verder. Ze beweegt zich op het niveau van het produktieproces als geheel en brengt nog spectaculaire innovaties in bepaalde aspecten.

De heer Basecq, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op

Ter illustratie geef ik van dit alles enkele voorbeelden.

In Duitsland beschikt één uitbater over 80 pct. van de grootouderdieren voor de productie van braadkippen. Twintig broederijen werken samen met dit bedrijf op basis van integratie. De twee grootste produceren 110 miljoen ééndagskuikens. Twee derde van de braadkippen worden geslacht in een twintigtal pluimveeslachterijen, die in een integratie met voornoemd bedrijf samenwerken.

In Groot-Brittannië nemen zes ondernemingen 65 pct. van de braadkippenproductie voor hun rekening. Eén bedrijf bezit 70 pct. van de grootouderdieren en is bovendien geïnteresseerd in slachterijen en mengvoederindustrie.

Welke zijn hier de remedies? Het EEG-beleid kent geen prijsgarantie voor pluimveeprodukten, verbiedt investeringssteun, maar voorziet wel in restituties op basis van het graanelement in de voeding.

Vormen van prijsgarantie kent men wel in Frankrijk via de producentengroeperingen. Strikt genomen zijn het voorschotten die terugbetaalbaar zijn, tenzij de marktprijs voldoende lang onder een bepaalde drempel blijft. Is dit echter wel conform het EEG-beleid?

In bepaalde landen is er een nationale investeringssteun. De WIR-regeling in Nederland ligt in de fiscale sfeer, maar heeft ongetwijfeld de investeringen gestimuleerd. Wat zou het effect geweest zijn van een analoge regeling in België? In Frankrijk is er alleszins investeringssteun voor samenhangende bedrijven. Men gebruikt er de « taxe de solidarité », en men heeft er het Forma-beleid. De precieze

draagwijdte van deze steunmaatregelen is moeilijk te beoordelen. Toch schijnt het vast te staan dat pluimveeslachterijen bijvoorbeeld een kapitaalsubsidie van 10 pct. krijgen en soms zelfs van 25 pct. in achtergebleven gebieden. Zij krijgen eveneens een loonkostensubsidie per nieuwe arbeidsplaats, die bestaat in een halfjaar volle loonkost en een halfjaar 30 pct. van de loonkost.

In het kader van de verordening 355 kan ook België een beroep doen op EEG-steun bij verwerking en dergelijke.

Er werd aangedrongen opdat de restituties zouden worden verhoogd ten einde de concurrentiekracht te verbeteren. Is dit uiteindelijk wel te verdedigen? Ik durf eraan twifelen, mijnheer de staatssecretaris, ik heb vernomen dat de vertegenwoordigers van de pluimveehouders desbetreffend met u contact hebben genomen. Ik wil de inspanningen van deze groeperingen speciaal steunen in de hoop dat een oplossing wordt gevonden.

Verder wil ik het nog hebben over de witloofkwekers. Op dit ogenblik bespreekt men in de commissie voor de Landbouw en de Middenstand het wetsontwerp om de afzetfondsen. Uit deze discussie blijkt dat een politiek per produkt vanaf de produktie tot aan de gebruiker, dringend noodzakelijk is. Het marktverlies inzake witloof is aanzienlijk, vooral om drie redenen. Ten eerste, is er de afremming van de uitrusting en de vernieuwingsinspanningen. Ten tweede, stelt men een zwakke handelsorganisatie vast waarbij elk zijn eigen profijt zoekt. Ten derde, zijn er de al te zware fiscale en sociale moeilijkheden vooral in vergelijking met het buitenland. Men krijgt wel eens de indruk dat sommigen de teelt liever zien verdwijnen en geen aanpassing van de wet aan de evidente sociale realiteit willen.

Sta mij toe, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, nog twee beperkte vragen te stellen.

Een eerste vraag betreft de maatregelen inzake de controle op de brucellosebesmetting bij het vervoer van het vee ofwel naar de markt, ofwel naar elders. Wanneer komt er een herziening van de wetgeving inzake de commercialisatie van het vee? Wordt er een individuele staat bijgehouden van de uitkeringen van de vergoedingen per persoon? Zoniet, is het niet wenselijk dit wel te doen?

In verband met de varkenspest wou ik graag vernemen hoe het aantal ziektehaarden en het aantal aangetaste dieren evolueert in Nederland en in Frankrijk. Blijft het Europees stelsel in het licht van deze gegevens wel houdbaar? In welke mate wordt het contractstelsel tussen varkenshouder en veearts inzake bestrijding van de varkenspest in zone 1 werkelijk toegepast?

Besparingen in de begroting van landbouw zijn natuurlijk onvermijdelijk, maar denk eraan, mijnheer de staatssecretaris, dat de landbouwers op het gebied van de inlevering reeds een ruim deel hebben bijgedragen. Wij stellen echter vast dat het evenwel nog niet alles is, noch op Europees, noch op nationaal vlak.

Wij zullen deze begroting goedkeuren als een blijk van vertrouwen en als een blijk van aanmoediging voor het hoofd van het departement en voor de regering die in moeilijke omstandigheden, bijvoorbeeld in de periode van de devaluatie van de Belgische munt begrip heeft gehad voor de specifieke landbouwproblemen en zich heeft ingezet om deze te helpen oplossen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vermeiren.

De heer Vermeiren. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, ik wens niet in herhaling te vervallen en geen obstructie te voeren tegen de begroting van Landbouw voor het jaar 1982. Toch wil ik de aandacht van de minister vestigen op een speciale intensieve sector waaraan men bij de opstelling van de begroting 1983 zeker aandacht zou moeten besteden. Het gaat hier om een sector met specifieke moeilijkheden: namelijk de witloofteelt.

De interventies voor deze sector zijn niet nieuw. Zowel in Kamer als in Senaat werd reeds gedurende een paar jaren gewezen op een typische sector in moeilijkheden. Ook de ministers van Landbouw hebben in hun respectieve antwoorden aan de parlementsleden dit probleem omschreven. De antwoorden waren bemoedigend positief, doch de problemen zijn gebleven.

Dit, mijnheer de minister, doet bij mij bepaalde vragen rijzen voor de toekomst. Wanneer ik het regeerakkoord onder handen neem, dan lees ik in hoofdstuk I, punt 2, dat «ten export geleide groei in de eerste plaats een beheersing vergt van alle elementen van de kostprijs».

En dan lees ik in het hoofdstuk over de sectoriële politiek, en meer in het bijzonder betreffende de land- en tuinbouw, dat zowel

bij de hervorming van de gemeenschappelijke landbouwpolitiek als op nationaal vlak, de regering voorrang zal verlenen aan de maatregelen die het behoud en de promotie van de familiale landbouwexploitatie verzekeren en de vestiging van jonge landbouwers zal vergemakkelijken. Ze zal een prijsaanpassing vragen gebaseerd op de objectieve berekeningsmethode van de produktiekosten, de uitschakeling van maatregelen die de concurrentie vervalsen en een globaal beleid inzake verstoffen. Op het nationaal vlak zal de regering zich inspannen opdat land- en tuinbouw een vergelijkbaar inkomen zouden hebben met andere bevolkingscategorieën, overeenkomstig de bedoeling van de wet op de landbouwpariteit. Zij zal energiebesparende maatregelen treffen om de bedrijfskosten te drukken, de kwaliteit van land- en tuinbouwprodukten te verbeteren en de export aan te moedigen. Zij zal de prospectie van de buitenlandse markten bevorderen en overgaan tot de herziening van de pachtwetgeving en van de wet op de kleine nalatenschappen.

Wat is nu de realiteit?

De eens zo lonende teelt voor naar schatting 5 000 gezinnen vooral in Brabant, de streek van Roeselare en Sint-Lievens-Houtem loopt al jaren zienderogen achteruit.

Economische factoren als loonkost en stijgende produktiekosten, alsmede de structurele faktor «gezinsbedrijf», maken het Belgische witloofteelters niet gemakkelijk. Daarbij komt dan nog dat de afgelopen twee seizoenen het steeds maar duidelijker werd dat het Franse witloof — schijnbaar zonder moeite — het Belgische steeds meer en meer verdrong, eenvoudigweg omdat het goedkoper is.

Al wie in België te maken heeft met de witloofteelt trok ook dit seizoen opnieuw aan de alarmbel. Men kan weliswaar nog niet gewagen van een Frans-Belgische witloofoorlog, maar de toegepaste handelsmethodes kunnen verstrekkende gevolgen hebben voor onze eigen teelt en aanverwante sectoren.

Het resultaat is tweeledig: enerzijds moet weer maar een klassiek Belgisch landbouwprodukt aan faam inboeten op de binnenlandse en vooral buitenlandse markt, maar anderzijds komen vooral onze telers voor een onhoudbare concurrentiepositie te staan en worden onvermijdelijk uit de markt geprijsd.

De crisistoestand van deze intensieve, en zeg maar vaak familiale teelt, is niet meer te verdoezelen en kent onderscheiden oorzaken. De ongeoorloofde Franse import van minderwaardig kwaliteitswitloof is één factor. Een tweede handicap is de niet te miskennen fiscaliteitsheffing tussen België en Frankrijk. Door allerlei staatsrustenkomsten kan men stellen dat een Franse producent slechts 10 pct. zou betalen aan fiscale heffing in vergelijking tot de Belgische producent. Onnodig te wijzen op het feit dat dit belastingverschil een zeer aanzienlijke weerslag heeft op de produktiekosten.

Een derde oorzaak van ongelijke concurrentiepositie van onze Belgische producenten — en dat niet alleen ten opzichte van Frankrijk maar evenzeer ten opzichte van Nederland — zou te wijten zijn aan het ontbreken van voldoende interventies ten opzichte van sectoren in moeilijkheden. Het is bekend dat de Franse overheid sinds jaren subsidies verstrekt voor de witloofteelt. Deze subsidies zijn strijdig met de EG-voorschriften maar ze worden verleend via een verdoken omweg aan coöperaties die op grond van de zogenoemde centralisatie van de produkten, een fusie van verkooppunten vormen, waar, tot overmaat van ramp voor onze Belgische producenten de Belgische witloofhandelaars zogenaamd op *cadran* gaan kopen, wat de concurrentiepositie van onze eigen producenten in sterke mate benadeelt.

Wat Nederland betreft, kan men stellen dat sinds jaren interventies gebeuren ten voordele van de stookolieprodukten, het weze gas of zware stookolie zelf, wat ook hier een concurrentievervalsing meebrengt in het kader van de Europese Gemeenschap.

Het zal u niet onbekend zijn, mijnheer de minister, dat uw voorgangers deze moeilijkheden onderschreven hebben en beloofd hebben er een passende oplossing voor te vinden maar dat tot op heden de realiteit nihil is.

In de loop der jaren hebben de ministers van Landbouw verschillende malen erkend dat de moeilijke periode die de witloofteelt doormaakt, inderdaad te wijten is aan verschillende factoren, waaronder de steeds maar toenemende Franse import in eerste instantie. Er werd op gewezen dat ingevolge de EG-reglementering de invoer van witloof volledig vrij is voor zover de «voorgeschreven normen» worden gerespecteerd. Men kon bevestigen dat door de Belgische controlediensten geen opmerkingen hieromtrent konden worden geformuleerd, een toestand waar ik mij als getogen Brabander ernstige bedenkingen over maak. Erger nog, wanneer ik moet vernemen dat het overpakken van Frans witloof in Belgische verpakkingen een praktijk zou zijn die wordt toegestaan voor zover de nodige aanduidingen inzake herkomst op de verpakking worden aangebracht. Een

reglementering waar naar mijn bescheiden mening dringend iets aan moet worden veranderd, wil men het behoud van deze specifieke Belgische teelt verzekeren en haar behoeden voor een verdere telooftgang.

Tot mijn grote verwondering moet ik constateren dat het departement van Landbouw in het verleden verklaarde «dat ondanks alle inspanningen de Nationale Dienst voor afzet van land- en tuinbouwprodukten, die met de controle belast is, er niet in geslaagd is strafbare feiten vast te stellen met betrekking tot de import van Frans witloof». Erger nog, men beweert op het departement dat de klachten van onze Belgische producenten al te vaag zouden zijn en men trekt de werkelijkheid in twijfel.

Nochtans werd sinds 1980 de verzekering gegeven dat de Nationale Dienst voor de afzet van land- en tuinbouwprodukten de controle zou verschepen en doelmatiger zou toepassen. Om de controle op de kleinverpakkingen te vergemakkelijken, werd overwogen, bij een herziening van het koninklijk besluit, de vermelding «België» op iedere kleinverpakking die Belgisch witloof bevat, verplicht te stellen.

In concreto, mijnheer de minister, kan men stellen dat de hoofdtrouw van ons Belgisch witloof blijft, kwaliteit met daaraan direct verbonden de uitvoer, de afstand, de tijd, en vooral de bescherming van de producent door de Belgische overheid.

Maar hoelang zal het nog duren dat de kwaliteit de bovenhand blijft halen op de prijs, want daar is de consument gevoelig voor.

Deze trendverschuiving kwaliteit-prijs is steeds meer merkbaar op de binnenlandse markt. Als niet dringend ingegrepen wordt, gaat ons witloof dezelfde weg op als de druif: de Belgische druif wordt enkel nog gekocht als luxegeschenk of culinair buitenbeentje en voor consumptie wordt de goedkopere geïmporteerde druif gekocht, met het resultaat dat onze druivensector in enige jaren tijd één glazen museum is geworden.

Als niet vlug ingegrepen wordt, valt het ergste te vrezen voor de toekomst van onze witloofteelt.

Velen zien het nu reeds niet meer zitten en overwegen de stopzetting van hun bedrijf. Bij de rest is de overtuiging en het dynamisme zoek, de bereidheid tot investeren wordt zeer klein en de aantrekkingskracht voor nieuwkomers tot nul teruggebracht, kortom typische verschijnselen voor een sector die kwijnend is.

Ik vermoed, mijnheer de minister, dat deze problemen op het departement van Landbouw voldoende bekend zijn. Uw vertrouwde met de landbouwproblematiek is voor mij al een geruststelling voor de welwillende aandacht die u aan deze sectoriële problematiek zult willen voorbehouden.

Graag vernam ik van u welke concrete maatregelen u op korte en of middellange termijn zult uitvaardigen of denkt uit te vaardigen met betrekking tot:

Ten eerste, het probleem van wat men zou kunnen noemen de beschermingspolitiek van de Belgische overheid ten aanzien van de eigen witloofteelt ten aanzien van de export. Het is mij bekend — en dit na een persoonlijk bezoek aan de Brabantse witloofveiling — dat door de Belgische verkopers enorm veel inspanningen «met eigen middelen» gedaan worden met betrekking tot de promotie van deze teelt in het buitenland. En ik refereer hierbij — in de pers heeft dat een zeer grote weerklank gehad — naar de recente promotiecampagne in de Verenigde Staten van Amerika.

Ten tweede, de effectieve uitvaardiging op nationaal vlak van een «kwaliteitslabel» voor Belgisch witloof en de duidelijke vermelding van «Belgisch witloof» op iedere vorm van kleinverpakking. Het gaat immers niet langer op dat zogenaamd Belgisch witloof, in feite geïmporteerd uit het buitenland, verkocht wordt onder de in het oog springende aanduiding «Belgisch witloof», met daaronder de vermelding — in een minuscule klein lettertype —: *produced in France or produced in the Netherlands*. Bovendien zou ik de aandacht willen vestigen op de manier waarop de kwaliteitscontrole uitgevoerd wordt bij de handelaars en dus niet bij de producenten als dusdanig zelf. Het systeem is — zoals het momenteel toegepast wordt — zeer omslachtig en beantwoordt in feite niet meer aan het oorspronkelijke doel, namelijk een soort van beschermings- en begeleidingssysteem van de producent zelf.

Vandaar dat ik zou durven te pleiten voor een controlesysteem dat meer de functie van een handelsvertegenwoordiging en/of ombudsman zou betekenen voor de producent-landbouwer dan een repressieve en omslachtige controle bij de handelaars zelf.

Ten derde, de fiscaliteitshelling die, in referentie tot onze buurlanden enorm hoog ligt. Kan deze fiscale basis echter niet worden verminderd, dan durf ik niettemin aan te dringen op bijkomende effectieve steunmaatregelen — onder welke vorm dan ook — voor deze landbouwsector in moeilijkheden.

Ten vierde, inzake de zogenaamde energiebesparing in landbouw, tuinbouw en zeevisserij is het mij niet onbekend dat sedert een aantal jaren bijzondere kredieten werden voorzien voor glastuinders, met het oog op de verscheiden bevoorrading in brandstoffen. Het betreft in vele gevallen een rentetoelage van 5 pct. gedurende maximum één jaar op de helft van de aankoop van brandstoffen voor serreverwarming. Naar verluidt zouden recent drie werkgroepen «boerderijbouw, tractoren en machines, en tuinbouw» een reeks van maatregelen uitgewerkt hebben die tot doel hadden de energiekosten in de land- en tuinbouw te verlagen en te onderzoeken op welke wijze deze voorgestelde maatregelen binnen de perken van de begroting uitvoerbaar zijn. Graag mocht ik van de geachte heer minister dienaangaande de stand van zaken vernemen, vooral met betrekking tot de begroting 1983.

Tenslotte, mijnheer de minister, zou ik mij speciaal tot u willen wenden omdat u naast het departement van Landbouw eveneens het departement van Europese Zaken waarneemt.

De problemen die onze witloofteelt kent, zijn niet alleen een nationaal probleem maar vinden ook een duidelijke herkomst in het kader van de EEG. Ik zou daarom durven voor te stellen, mijnheer de minister, dat u te gepasten tijde op Europees niveau met aandrang zoudt onderhandelen met betrekking tot de concurrentievervalsende positie die sommige landen — en ik noem hier in het bijzonder Frankrijk en Nederland — voeren ten opzichte van de import naar België van het zogenaamd Belgisch witloof. Inderdaad, strikte maatregelen betreffende subsidieverlening binnen EEG-kader, hetzij tot drukking van de werkelijke produktiekosten als om allerlei andere financiële voordelen, alsmede de praktijken op de interne markt moeten dringend in Europees kader herzien en nageleefd worden. Zoniet, kunnen wij alleen maar hopen dat de huidige witloofboeren in alle gezondheid en welvarendheid de pensioengerechtigde leeftijd bereiken op een bedrijf in falig.

De heer Leemans treedt als voorzitter op

Mijnheer de minister, ik hoop — en ik ben er trouwens van overtuigd — dat u de nodige inspanningen zult leveren en maatregelen zult treffen tot ondersteuning van onze witloofteelt in crisis. Anderzijds kan ik u verzekeren dat de liberale fractie en de PVV in het bijzonder, u hierbij zal steunen. *(Applaus op de liberale banken.)*

M. le Président. — La parole est à M. Eicher.

M. Eicher. — Monsieur le Président, chers collègues, vous me permettez, au préalable, de m'étonner de cette situation pour le moins paradoxale: nous en sommes, ce mardi 9 novembre, à discuter un budget important qui, pour sa quasi-totalité, se trouve d'ores et déjà engagé!

Il s'agit là d'une situation déplorable, malsaine quant à ce qu'elle exprime, inquiétante quant à l'image qu'elle donne aux citoyens du fonctionnement de notre démocratie.

Je n'insisterai pas longuement sur cet aspect des choses, me contentant de souligner le contraste frappant qui existe entre la marge de manœuvre, quasiment nulle, que la pratique gouvernementale laisse aux parlementaires face au projet de budget qui nous est présenté aujourd'hui, et l'importance de l'enjeu économique et social qu'il recouvre.

Une telle situation, toute inacceptable qu'elle soit, ne doit cependant pas nous empêcher de nous livrer à un examen de la politique actuelle en matière agricole, examen qui doit être à la mesure de l'enjeu. Faut-il vous rappeler que, dans notre pays, l'agriculture occupe, à l'heure actuelle, plus de 110 000 personnes à temps plein; que, en ordre d'importance, il s'agit de la cinquième activité économique nationale du point de vue de la valeur ajoutée et qu'elle assure, tant en amont qu'en aval, une activité économique bien plus importante encore?

Faut-il vous rappeler, par contre, les nombreux problèmes que connaissent nombre d'agriculteurs de ce pays, la diminution permanente du nombre d'actifs et d'exploitations agricoles, la constante érosion, au profit d'autres activités économiques ou de la spéculation foncière sur des surfaces de terres cultivées, alors que les terres agricoles constituent un facteur de production qui devrait être protégé de manière privilégiée? Faut-il vous rappeler l'endettement du monde agricole, endettement qui devient une menace pour la survie d'un nombre croissant d'exploitations agricoles, les problèmes toujours plus nombreux que rencontrent les jeunes agriculteurs qui veulent débiter dans la profession et qui les en découragent souvent?

L'agriculture, en Belgique, est avant tout une activité aux caractéristiques familiales. Pour nous, socialistes, il s'agit là d'une dimension fondamentale qui doit recevoir une attention prioritaire quant aux politiques qui sont menées à son égard. Si elle présente des aspects positifs certains, en étant la base d'une agriculture dynamique, composée de travailleurs aimant un métier qui leur impose de nombreux sacrifices, cette dimension familiale pose aux agriculteurs de notre pays une série de problèmes, qu'il est du devoir d'une politique agricole responsable de prendre en compte et d'atténuer.

La politique agricole menée en grande partie au niveau européen est, avant tout, une politique de prix et de soutien de marchés, tout à fait insuffisante face aux défis, aujourd'hui toujours plus nombreux, lancés à l'agriculteur. Elle n'a, trop souvent, pour seul résultat que de conforter des rentes acquises, de favoriser quelques gros agriculteurs, au détriment d'une majorité de petites exploitations fort endettées et qui ne peuvent, la plupart du temps, assurer un revenu décent à ceux qui les exploitent.

Une telle politique de prix a eu, assurément, un effet positif favorisant le développement de la productivité en agriculture en permettant de fournir aux consommateurs, c'est-à-dire aussi à l'ensemble des travailleurs, des produits de qualité à un prix raisonnable. La priorité donnée à la politique des prix se révèle aujourd'hui de plus en plus insuffisante: le revenu moyen des agriculteurs est de plus de 30 p.c. inférieur au revenu moyen de la population. D'autres mesures, à caractère plus structurel, devront dès lors être prises pour assurer aux travailleurs de la terre un revenu décent, leur permettant de continuer à exercer leur dur métier.

A titre d'exemple — et je m'adresse ici autant au secrétaire d'Etat à l'Agriculture qu'au secrétaire d'Etat aux Affaires européennes — qu'en est-il de l'exemption, déjà été évoquée à de multiples reprises, de la taxe de coresponsabilité laitière pour les premières quantités de production de lait? Qu'en est-il de la réduction de cette même taxe, puisqu'il apparaît que les stocks de produits laitiers n'atteignent plus les niveaux d'il y a quelques années? Il y a, dans notre pays, plus de cinquante mille exploitations qui possèdent des vaches laitières. Pour des milliers de petits producteurs — et c'est eux qu'il faut aider de manière prioritaire — de telles mesures seraient une aide précieuse.

Il faudrait, dans ce domaine, poser à nouveau le problème de ces sommes importantes, prises sur le revenu des agriculteurs au titre du prélèvement de coresponsabilité laitière. A l'origine, il avait été prévu d'utiliser ces prélèvements pour améliorer les possibilités de débouchés pour les produits laitiers. Il apparaît aujourd'hui que, pour les responsables de la politique agricole commune, il ne s'agit là, somme toute, que d'une taxe comme les autres. Les agriculteurs ne comprennent plus, et je les approuve.

D'autres mesures, d'ordre structurel, peuvent et doivent être prises pour donner aux exploitations familiales une base stable et durable.

Il en est ainsi, par exemple, de la loi sur les baux à longue durée, qui permettraient de garantir aux agriculteurs l'exploitation d'une même ferme tout au long de leur carrière, leur donnant la confiance nécessaire pour investir. Qu'en est-il à l'heure actuelle?

Il en est ainsi des initiatives favorisant l'installation des jeunes agriculteurs. Des mesures dans ce sens ont déjà été prises, et il faut s'en réjouir. Mais ces mesures sont combien insuffisantes lorsque l'on connaît le montant des investissements nécessaires au lancement d'une nouvelle exploitation. M. le secrétaire d'Etat pourrait-il me dire s'il compte prendre de nouvelles initiatives allant dans ce sens?

D'autres mesures doivent également être envisagées pour diminuer, pour les agriculteurs, le coût de l'exploitation de la terre. Et j'insiste encore sur le fait qu'il faut avant tout considérer ici le sort des petits exploitants. La réduction récente des taux de TVA est certainement une décision positive; il faudrait cependant l'étendre à d'autres secteurs de la vie agricole, qui a été particulièrement touchée par la politique de dévaluation menée par l'actuel gouvernement.

Des mesures doivent intervenir de manière urgente pour assurer aux agriculteurs un revenu décent, qu'ils n'ont pas, pour la plupart, aujourd'hui, et pour garantir aux exploitants familiaux des conditions de travail acceptables.

D'autres initiatives doivent être prises pour garantir à l'agriculteur le rôle économique et social qui lui revient.

Dans la politique menée actuellement, une priorité beaucoup plus grande devrait être donnée à des innovations dans deux domaines: celui de la diversification et de la recherche en agriculture, d'une part, celui de la commercialisation, d'autre part.

Dans le projet de budget qui nous est présenté aujourd'hui, je constate, avec une certaine inquiétude, que des réductions relative-

ment importantes ont été opérées dans les dépenses en matière de recherche scientifique — poste 41.40 du budget: subvention à l'Irsia — réduction de 80 millions des subventions. Il y a là contradiction manifeste entre un discours qui souligne l'importance primordiale de la recherche en agriculture, fondamentale si l'on veut maintenir la compétitivité de nos exploitations, et une politique qui réduit les moyens mis à la disposition de la recherche. Il est vrai que votre gouvernement n'en n'est pas à une contradiction près.

La diversification de notre agriculture apparaît aussi comme une priorité. Elle est certainement productive, largement exportatrice pour un bon nombre de spéculations, et pourtant notre commerce extérieur y est largement déficitaire. Cette situation existe, avant tout, dans le domaine des productions végétales: pour une part non négligeable, nous importons des produits qui pourraient valablement être remplacés par des productions nationales, insuffisamment développées ou abandonnées il y a des années. Pour d'autres productions, à plus petite échelle, les agriculteurs pourraient y trouver un revenu complémentaire à celui qu'ils tirent actuellement de quelques grandes spéculations.

Dans ce contexte, j'aimerais savoir si le département de l'agriculture compte prendre des initiatives visant à favoriser une diversification plus grande en matière de production agricole. Des possibilités bien réelles existent, qui pourraient sans aucun doute se développer si une politique beaucoup plus volontariste était décidée.

En matière de commercialisation des productions agricoles aussi, une autre politique devrait voir le jour, politique qui associerait la profession à la gestion des marchés et à la commercialisation des produits.

Nous ne pouvons que constater le retard de la Belgique en ce domaine si l'on compare notre situation à celle qui prévaut dans certains pays voisins.

Une politique permettant des contacts plus directs entre les producteurs et les consommateurs devrait également être mise sur pied: de nombreuses initiatives, allant dans ce sens, sont prises. Il faudrait leur donner une base légale et ne plus se contenter du flou qui régit actuellement ce type de commerce.

Un dernier point, monsieur le secrétaire d'Etat, je constate, dans votre projet de budget, la réduction brutale des subsides qui étaient accordés aux comités provinciaux pour la détermination de la qualité du lait — poste 32.53: réduction de 75 p.c. Comment justifiez-vous une pareille diminution, d'autant que ces comités provinciaux servaient traditionnellement d'arbitre entre les producteurs de lait et les laiteries? Une telle politique n'aboutirait-elle pas, dans les faits, à soumettre les producteurs au bon vouloir de ces laiteries?

Voici, monsieur le secrétaire d'Etat, mes chers collègues, quelques remarques qui me semblaient devoir être faites sur la politique menée actuellement en matière agricole.

Cette politique me paraît largement insuffisante et incapable d'atteindre ce qui pour nous, socialistes, doit être l'objectif fondamental: assurer de manière durable un revenu décent à tous les agriculteurs du pays et développer une agriculture équilibrée et intégrée à notre société.

C'est pourquoi, monsieur le secrétaire d'Etat, je voterai contre le budget que vous nous présentez aujourd'hui, et j'invite mes collègues à faire de même! (*Applaudissements sur les bancs socialistes.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Matthys.

De heer Matthys. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, de bespreking van de in behandeling zijnde begroting biedt andermaal aan de fractie waartoe ik behoor de gelegenheid om haar bezorgdheid uit te spreken aangaande de problemen van de landbouw en de landbouwbevolking.

De gevoerde landbouwpolitiek, zowel Europees als nationaal, is geenszins van die aard geweest dat een bevredigende oplossing kon worden gevonden. In het begin van de jaren zeventig konden de problemen in de landbouw gedeeltelijk worden opgevangen door een massale afvloei van arbeidskrachten naar andere sectoren van het bedrijfsleven.

De economische crisis die bestaat in alle sectoren, de toenemende werkloosheid en de hoge rentevoet nopens ons te opteren voor een alternatieve landbouwpolitiek die gesteund is op drie doelstellingen: het behoud van de tewerkstelling in de landbouw; bedrijfszekerheid van de ondernemer; structuurhervormingen in de landbouw.

Eén van de middelen daartoe is de ombuiging op termijn van de politiek gericht op steun aan het produkt, prijsmaatregelen, naar steun aan het bedrijf en de producent. Deze maatregel zou inkomensnivellerend werken en in elk geval de tewerkstelling in de landbouw handhaven en bestendigen.

Een aantal maatregelen dienen te worden uitgewerkt om de bedrijfszekerheid van de ondernemer te verhogen.

Tenslotte dient prioriteit gegeven te worden aan structuurverbeterende maatregelen in de landbouw.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, zwakke economische sectoren hebben behoefte aan een stevige organisatie in een representatief orgaan ter verdediging van hun gezamenlijke belangen. De land- en tuinbouwsector als producent van de primaire levensbehoeften maakt hierop geen uitzondering. De bedrijven dienen gerekend te worden tot de KMO waarbij het familie karakter een hoofdfactor is.

Reeds vroeg werd de noodzaak bij de land- en tuinbouw aangevoeld zich te verenigen voor de vrijwaring van hun belangen. Het koninklijk besluit van 15 december 1924 heeft in België de landbouw officieel georganiseerd. De landbouwcommissie, de provinciale landbouwmaatschappij en de Hoge Landbouwwaad vormden de hoekstenen van deze landbouworganisatie.

Het koninklijk besluit van 12 april 1977, uitgevaardigd door de ontslagnemende regering-Tindemans-De Clercq, heeft met ingang van 1 januari 1978 de officiële organisatie van de Belgische landbouwer onttrokken aan de belanghebbende land- en tuinbouwer en toegespeeld aan de vrije landbouworganisaties waardoor de Belgische Boerenbond, geruggesteund door de CVP, een quasi-monopolie heeft bekomen in de landbouwvertegenwoordiging. De tienduizenden land- en tuinbouwers die zich losmaken van deze Boerenbond strijden voor een boerensyndicalisme in navolging van het arbeiderssyndicalisme en verzetten zich tegen deze monopolisatietaktiek gevoerd vanuit de Minderbroedersstraat te Leuven. Het afschaffen van de landbouwcommissies als eerste pluralistisch overlegorgaan van vakmensen wijst duidelijk in deze richting.

Op provinciaal vlak werd de uitschakeling van de niet-Boerenbonders vermeden door het verenigen voor de kandidatuurstelling.

De structuur van de nieuwe organen is zodanig uitgedokterd dat vrijwel alleen de Boerenbond aan zijn trekken komt. Al met al heeft het koninklijk besluit van 12 april 1977 een ondemocratische organisatie in het leven geroepen. Bekommerd om het behoud van de democratische principes wensen wij de heer staatssecretaris enkele precieze vragen te stellen nopens de Nationale Landbouwwaad.

Het is ons bekend dat sinds de installatie van de Nationale Landbouwwaad in januari 1978 deze slechts enkele malen is bijeengeroepen, en dan nog voor secundaire problemen. Dienen wij de reden hiervan te zoeken in het feit dat de voorzitter van de Belgische Boerenbond, de heer Hinnekens, tevens voorzitter van de Nationale Landbouwwaad, geen nood heeft aan enige confrontatie van ideeën of opvattingen vreemd aan zijn eigen landbouworganisatie?

Normalerwijze zou van voornoemde Nationale Raad meer initiatiefkracht mogen verwacht worden.

Wij stellen ons de vraag: wie vertegenwoordigt die raad? Is het de Boerenbond of het algemeen belang van alle land- en tuinbouwers?

Tot u, mijnheer de staatssecretaris, de volgende bijkomende vraag: waarom levert u geen enkele inspanning tot de uitbouw van de Nationale Landbouwwaad? U zoudt best eens een kijkje nemen over de grenzen heen, bijvoorbeeld, het landbouwschap in Nederland.

Ter illustratie van het gebrek aan belangstelling graag de volgende bijkomende vragen:

Ten eerste, hoeveel adviezen heeft de Landbouwwaad, vanaf uw installatie als staatssecretaris vorig jaar, reeds aan uw ambt uitgebracht?

Ten tweede, hoeveel malen en voor wat heeft u zelf de Nationale Landbouwwaad, niet te verwarren met de Boerenbond, reeds geconsulteerd?

Wij menen duidelijk te mogen stellen dat de Boerenbond over meer faciliteiten beschikt binnen uw departement dan de Nationale Landbouwwaad.

Graag vernam ik ook vanwege de heer staatssecretaris in welke hoedanigheid de heer Hinnekens deelneemt aan het sociaal overleg, ofwel als voorzitter van de Belgische Boerenbond of als voorzitter van de Nationale Landbouwwaad. Wie werd hiertoe geraadpleegd, en wie oordeelde over de besprekingen?

Het is voor elkeen duidelijk dat het een onmogelijke opdracht is hier op deze tribune alle aspecten van het landbouwbeleid bespreken te zien.

Daarenboven wordt de landbouwpolitiek in ons land door niet minder dan drie instanties bepaald, namelijk door de Europese Gemeenschap, de nationaal bevoegde staatssecretaris en sinds kort ook

door de Vlaamse Executieve voor een aantal materies in verband met de landbouwstructuren.

Het is zeker niet de bedoeling, hier een analyse te maken van de Europese landbouwpolitiek. De materie is te complex. Toch dient een essentieel principe van de Europese landbouwpolitiek ter discussie te worden gesteld.

Is de prijzenpolitiek of de steun aan de prijs van het produkt zoals deze nu in hoofdzaak wordt gevoerd verantwoord en komt deze politiek tegemoet aan de voornaamste doelstellingen van een aangepast landbouwbeleid?

Onze doelstellingen van het landbouwbeleid:

Ten eerste, voedselvoorziening tegen redelijke prijzen voor de consument. Het is onweerlegbaar een verdienste van het gemeenschappelijk landbouwbeleid dat hierdoor een onbetwistbare kwantitatieve en kwalitatieve verbetering van de voedingsmiddelen is ontstaan die daarenboven aan de verbruiker konden worden aangeboden tegen redelijke en stabiele prijzen.

Nochtans heeft de huidige politiek geleid tot de produktie van overschotten die slechts ten koste van enorme financiële inspanningen kunnen worden weggewerkt.

Er zijn echter verschillende redenen die ons moeten beletten om in de huidige situatie de globale Europese landbouwproduktie te beperken.

Een groot gedeelte van de wereldbevolking lijdt honger en het ziet er niet naar uit dat hieraan op korte termijn een oplossing zal kunnen gegeven worden.

Voedsel en voedselhulp spelen een steeds grotere rol in de strategie van de grootmachten. Kijken we naar het graanembargo tegen Rusland, de situatie in Polen enzovoort. Europa heeft er dus alle belang bij om zowel strategisch als omwille van zijn imago ten opzichte van de derdewereldlanden de landbouwproduktie in stand te houden, weliswaar tegen redelijke prijzen.

Een planning van het produktieproces dient aan de basis te liggen voor het wegwerken van de overschotten en de vervanging daarvan door nieuwe teelten en grondstoffen om onze afhankelijkheidspositie ten aanzien van de Verenigde Staten en Canada voor plantaardig eiwit bijvoorbeeld te verminderen.

Ten tweede, een billijke vergoeding voor de producent. Vooral sinds 1978 ging de ontwikkeling van het landbouwincome steeds meer afwijken van de algemene inkomensontwikkeling.

De jongste jaren is dit gedaald tot 60 pct. van het gemiddeld inkomen van de loontrekkenden.

De vergoeding die een landbouwer voor zijn prestaties ontvangt, is het verschil tussen de verkoopprijs van zijn produkt en de kostprijs daarvan, die op zijn beurt bepaald wordt door de inzet van de produktiefactoren grond, arbeid en kapitaal. Een billijker vergoeding voor de boer kan dus worden gerealiseerd door ofwel de prijzen al dan niet kunstmatig te verhogen of door de produktiekosten te verminderen bijvoorbeeld door structuurhervormingen, steun bij investeringen of een bepaalde vorm van inkomens toeslag.

Ten derde, het behoud van de tewerkstelling in de landbouw. De Europese landbouwpolitiek heeft niet kunnen verhinderen dat miljoenen arbeidskrachten de landbouw hebben verlaten. Het huidige beleid werkt deze uitdrijving nog steeds in de hand.

Was deze politiek in de jaren zestig nog te verantwoorden dan kan men terecht de vraag stellen of het in een periode van recessie en van toenemende werkloosheid nog langer verantwoord is, een politiek te voeren gericht op de grootschaligheid, grotere produktie-eenheden en dergelijke, die alleen nadelig kan zijn voor het familiaal landbouwbedrijf en dus de tewerkstelling in de landbouw.

De drie vermelde doelstellingen kunnen niet worden verwezenlijkt zonder een drastische wijziging in het beleid. Er zijn inderdaad nefaste gevolgen verbonden aan de tot nog toe gevoerde prijzenpolitiek.

Wij dienen ons echter bewust te zijn dat een afbreken van het prijsbeleid niet op korte termijn zal kunnen worden gerealiseerd. Daarenboven vergen structuurverbeterende of kostprijsverlagende maatregelen een langere periode en zijn ze bovendien gebonden aan de wijziging van bestaande eigendoms- of machtsstructuren.

Tot zover het Europees landbouwbeleid. Ook op het nationale en het regionale vlak kan een alternatieve politiek worden gevoerd gericht op de tewerkstelling en kostprijsverminderende of structurele maatregelen.

Het drukken van de produktiekosten kan op verschillende manieren gebeuren. Op drie daarvan wensen wij hier dieper in te gaan: de bedrijfszekerheid, het optimaal benutten van de open ruimte en de rationele inrichting van het landbouwgebied en van de landbouwbedrijven.

Ten eerste, de bedrijfszekerheid. Door de toepassing van de gewestplannen werden in de loop van het jongste decennium aan de Belgische landbouw per jaar zowat 12 000 ha goed bouwland onttrokken. De bestaande oppervlakte aan landbouwgrond, zowat 1 500 000 ha, bedraagt nog amper de helft van de oppervlakte van ons land.

Bij de consultatie van de ontwerp-gewestplannen hebben veel landbouwers kunnen vaststellen dat hun bedrijf geheel of gedeeltelijk kwam te liggen in een gebied met een andere dan agrarische bestemming. Dat houdt in dat de getroffen boeren en tuinders niet beschikken over voldoende zekerheid om hun bedrijf over afzienbare tijd te kunnen voortzetten, laat staan het op een normale wijze te ontplooiën.

Daarenboven moeten wij vaststellen dat, alhoewel de bepalingen van het koninklijk besluit van 26 december 1972, betreffende de toepassing van de gewestplannen, duidelijk stipuleren dat in het agrarisch gebied geen andere dan agrarische en para-agrarische bedrijven toegelaten mogen worden, deze bepalingen op zijn minst ruim worden geïnterpreteerd.

Alhoewel alleen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd die kaderen in het landbouwbedrijf, gebeurt het nog al te dikwijls dat bouwvergunningen afgeleverd worden die strijdig zijn met de landbouwbelangen.

Ten tweede, de bedrijfszekerheid kan eveneens sterk worden beïnvloed door de aanpassing van de pachtwet.

Door het SP-kamerlid E. Baldewijns en anderen werd een wetsvoorstel ingediend om de bedrijfszekerheid van de pachter te verhogen.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de huidige pachtwet kunnen als volgt worden samengevat:

De verhuring is niet langer duldbaar als middel om de pachtwet te omzeilen; seizoen- en/of cultuurpachten kunnen enkel nog door beroepslandbouwers worden afgesloten; het bestaan van de pacht dient door de verpachter bewezen te worden in plaats van door de pachter; de opzeg voor eigen exploitatie wordt strenger geregeld door strenge voorwaarden te stellen voor de opzeggende partij; de opzegtermijn wordt verlengd; de uitzetvergoeding wordt ook betaald bij opzeg voor eigen exploitatie; de onderverpachting wordt uitgesloten.

Naast een aanpassing van de pachtwet lijkt de oprichting van één of meer pachtkamers voor de behandeling van pachtzaken noodzakelijk.

Deze pachtkamers zouden alle aangelegenheden kunnen behandelen in verband met pachtovereenkomsten, geschillen tussen opkomende en afgaande pachters, vergoedingen, toewijzing van pachtgronden door gemeenten, OCMW, enzovoort.

Een tweede manier waarop de produktiekosten zouden kunnen worden gedrukt is wel de optimale benutting van de open ruimte.

In de eerste plaats door een doeltreffend grondbeleid.

De slogan «boerenland in boerenhand» zal wellicht voor de meeste landbouwers een wensdroom blijven rekening houdend met de prijzen van de landbouwgrond en enorme investeringen waarvoor de landbouwers de dag van vandaag geplaatst worden voor andere bedrijfsmiddelen dan grond.

Een wettelijke prijsregeling van de landbouwgronden lijkt ons in ons land vooralsnog niet haalbaar.

Anderzijds kan men de vraag stellen in hoeverre het nog zinvol is dat de landbouwers eigenaar worden van de grond indien hen voldoende bedrijfszekerheid kan worden gewaarborgd.

Het is nog steeds onvoldoende doorgedrongen dat de factor grond in de eerste plaats moet worden beschouwd als een produktiemiddel ten dienste van de gemeenschap en beheerd door de landbouwer en niet als een vorm van bezit in de enge zin van het woord.

Dit betekent dat er maatregelen moeten worden genomen inzake grondstructuur die gericht zijn op de landbouw en die los staan van de bestaande eigendomsstructuren en van het verouderde begrip eigendom.

Naar analogie met wat in Frankrijk van toepassing is, moet een reglementering worden uitgewerkt die betrekking heeft op het recht op gebruik van de grond.

De regeling zou er onder meer moeten toe leiden dat: de speculatie op landbouwgronden onmogelijk wordt gemaakt; braakliggende gronden ook zonder toestemming van de eigenaar in het produktieproces kunnen worden opgenomen; het afsluiten van pachtovereenkomsten niet langer afhankelijk blijft van de goodwill van de eigenaar; de toewijzing van pachtgronden aan landbouwers wordt op-

gedragen aan een onafhankelijk organisme op grond van vast te stellen normen.

Verder moet worden gestreefd naar: de bestrijding van praktijken zoals *chapeau*, drempelgeld en dergelijke; het opheffen van ongelijkheden tussen pachters in verband met de verhouding tot hun eigenaar, pachtprizen enzovoort; de toewijzing van gronden onder meer met het oog op de vorming van levenskrachtige bedrijven en de opvang van jonge bedrijfsleiders; het afzwakken van de concurrentie om de grond tussen de boeren onderling. Ook moet worden bereikt dat onteigende gronden of gronden met een andere bestemming dan landbouw in afwachting van de realisatie van hun bestemming voorlopig in gebruik kunnen blijven voor landbouwdoeleinden en dat de gelegenheidsproducenten op termijn worden geweerd.

De toepassing van deze principes zou bij wet moeten worden geregeld en toevertrouwd aan een op te richten «instelling voor het beheer van landbouwgronden of pachtbank».

Deze instelling zou daartoe in de mogelijkheid moeten worden gesteld om gronden in pacht te nemen of te verwerven.

Het verwerven van landbouwgronden zou kunnen worden vergemakkelijkt door de toekenning van een recht van voorkoop in landbouwgebieden.

De toewijzing van de gronden en de beslissingsmacht in verband met deze reglementering zou kunnen worden toevertrouwd aan zo te noemen structuurcommissies zoals in Frankrijk, die opgericht worden en onder toezicht staan van de minister van Landbouw of de bevoegde Gemeenschapsminister.

Vanzelfsprekend zou deze nieuwe regeling ingrijpende wijzigingen van de pachtwet noodzakelijk maken.

Als derde mogelijkheid wensen wij te wijzen op de dringende noodzaak van de rationele inrichting van het landbouwgebied en van de landbouwbedrijven.

Het instrument bij uitstek voor de verbetering van de landbouwstructuur is tot nog toe de ruilverkaveling. Het is zeker niet de bedoeling hier kritiek uit te brengen op de huidige wet op de ruilverkaveling, te meer daar zij geleid heeft tot prachtige realisaties op het gebied van de herstructurering van het landelijk gebied.

Toch is het spijtig te moeten vaststellen dat na ruilverkaveling een reeks factoren, die mede de landbouwstructuur van het gebied bepalen, niet of onvoldoende werden verbeterd.

Een van de grote nadelen van de wet op de ruilverkaveling is ongetwijfeld de traagheid waarmee een ruilverkaveling tot stand komt en de daarmee gepaard gaande administratiekosten.

Deze traagheid is vooral te wijten aan de wettelijke verplichting om een dubbele kavelruil tot stand te brengen namelijk in eigendom en in gebruik.

De duurtijd van de ruilverkaveling zou aldus tot de helft kunnen worden teruggebracht.

Dit systeem veronderstelt ook weer de oprichting van de «instelling voor het beheer van landbouwgronden», die zou kunnen instaan voor de regelingen tussen pachters en eigenaars.

Een herdenking van het landbouwstructuurbeleid dringt zich dus op.

Het landinrichtingsplan of het ontwikkelingsplan mag niet leiden tot een vorm van eindplanning. Een ruilverkaveling, een gewestplan en dergelijke zijn typische vormen van eindplanning. Deze vormen van planning houden geen rekening met de bestendige evolutie van de technologie, de menselijke waarden, gewijzigde vraag, veranderingen in de samenleving enzovoort.

Naar analogie met de gewestplannen, waar de tendens bestaat om over te stappen naar een structuurplanning, dient men ook bij de inrichting en het beheer van het landbouwgebied de mogelijkheid te hebben om zich voortdurend aan te passen aan wisselende omstandigheden.

Deze nieuwe beleidsvisie lijkt vooralsnog technocratisch. Het probleem is ook hier de noodzaak om te komen tot een democratisering van de procedure en de organisatie van de inspraak.

Het voorstel is ook niet realiseerbaar zonder een wijziging van de maatschappijvisie van vele landbouwers en een duidelijk inzicht in de landbouwproblematiek.

Steun bij investeringen: Naast de herstructurering van het landbouwgebied dient tevens aandacht te worden besteed aan het landbouwbedrijf als dusdanig.

Kapitaal- en rentesubsidies zijn te verrechtvaardigen indien de investeringen betrekking hebben op of leiden tot: modernisering van landbouwbedrijven. De steunmaatregelen hoeven niet beperkt te blijven tot bedrijven die het vergelijkbaar inkomen bereiken of dit via de investering kunnen bereiken, maar naar alle bedrijven die een

volledige arbeidskracht kunnen tewerkstellen (tewerkstellingsbeleid); steun aan jonge bedrijfsleiders; integratie of concentratie van de produktiestructuur; energiebesparing; het sterker binden van de produktie aan de grond; de omschakeling in het kader van een landinrichtingsplan; de verbetering van de arbeidsvoorwaarden en de huisvesting; samenwerkingsvormen in de landbouw.

De voorgestelde maatregelen lijken wellicht futuristisch, wat niet wegneemt dat ze werden ingegeven door een grote bekommernis voor het voortbestaan en de ontwikkeling van de zelfstandige landarbeider. (*Applaus op de socialistische banken.*)

M. le Président. — La parole est à M. Jean Gillet.

M. J. Gillet. — Monsieur le Président, monsieur le ministre, chers collègues, je voudrais préalablement souligner combien il est aberrant de discuter en cette fin d'année le budget de l'Agriculture relatif à 1982. Mon intervention sera le reflet des sentiments que nourrissent les agriculteurs de ma région à l'égard des différents aspects de la politique agricole, et cela à tous les niveaux.

Les mesures d'austérité qui doivent, en raison des conditions économiques actuelles, frapper tous les secteurs, sont assez mal accueillies par le monde agricole. Celui-ci estime, en effet, qu'il n'a pas reçu une part équitable des richesses pendant les années d'abondance et qu'à l'heure actuelle, il est pénalisé par la suppression des aides à la qualité du lait et des retards accrus dans le paiement des primes d'abatage en cas de brucellose.

Dans la période économique difficile que nous connaissons, la priorité doit être accordée aux investissements et aux dépenses susceptibles d'avoir la répercussion la plus favorable sur le plan économique. Au niveau secteur agricole, ce sont les dépenses prévues dans le cadre du Fonds d'investissement agricole qui sont les plus bénéfiques pour nos agriculteurs. C'est pourquoi, et plus que jamais, il faut soutenir et développer l'action de cet organisme, et tout spécialement celle qu'il mène en faveur des jeunes lors de leur première installation. Il serait intéressant de connaître l'impact économique réel des sommes engagées par le Fia en matière de bonifications d'intérêts. Et, à cet égard, il me paraît excellent de porter à dix ans pour les jeunes les trois points de bonification supplémentaires.

Il serait regrettable que les mesures restrictives prévues par la CEE envers certaines exploitations laitières nous conduisent à des formules de calcul trop compliquées et trop contraignantes au niveau administratif.

En région herbagère, la lutte contre la brucellose bovine a atteint un seuil, que les méthodes d'éradication actuelles ne permettent plus d'abaisser. Un délai de trois mois pour éliminer les foyers dans le cas où l'agriculteur est collaborant me paraît beaucoup trop long. La réduction budgétaire d'environ 7 millions ne favorisera certainement pas la lutte contre ce fléau, car les rachats à l'étranger doivent se faire moyennant paiement comptant, et il faut également tenir compte du manque à gagner.

Monsieur le ministre pourrait-il me dire où en est la lutte contre la leucose, dont on parle d'une manière voilée, et dont on ne connaît exactement ni les origines ni les moyens de l'éliminer?

A la page 60 du budget, article 41.57, je vois qu'une somme de 14 millions 500 mille francs est prévue pour combler le déficit de l'Office national du lait. Il m'intéresserait de connaître l'importance réelle de ce déficit et ses causes. Fera-t-il l'objet d'une nouvelle inscription au budget de 1983?

La suppression des 45 millions destinés aux organismes chargés de contrôler la qualité du lait et de la crème est une mesure très contestable, car les frais de fonctionnement seront supportés dans ces conditions par les seuls producteurs, tandis que c'est à l'ensemble des consommateurs qu'ils profitent.

En ce qui concerne les aides prévues pour les économies d'énergie, il me paraît que les résultats obtenus ne sont pas à la hauteur des sommes dépensées.

Monsieur le ministre, le problème foncier revêt un aspect crucial dans ce pays. Il est donc indispensable de prendre au plus tôt les mesures susceptibles de rencontrer l'attente à la fois des propriétaires et des 60 p.c. de locataires. Laisser pourrir ce problème conduirait à des confrontations néfastes pour l'ensemble du monde agricole. Ce n'est pas une mesure unique qui peut résoudre l'ensemble des problèmes fonciers, mais bien un éventail de dispositions parmi lesquelles figurent la Société foncière et l'adaptation de la loi sur le bail à ferme, qui fait actuellement l'objet de discussions à la Chambre des représentants.

Monsieur le ministre pourrait-il me dire comment, dans les circonstances présentes, un père de famille, agriculteur de profession, pourrait-il céder sa ferme à un de ses enfants, sans que les autres en soient lésés pour autant, et que le jeune successeur puisse rentabiliser son capital d'exploitation?

En ce qui concerne le plan international, il va sans dire que la révision des accords du Gatt risque d'avoir des conséquences importantes sur la politique agricole de l'Europe en général, et sur celle de notre pays et de notre région en particulier. Dès lors, quelles instructions envisagez-vous de donner, monsieur le ministre, à nos représentants à cette négociation? Le monde agricole espère qu'on ne sacrifiera pas une fois de plus ses intérêts à ceux du grand commerce international, et que les décisions prises n'augmenteront pas notre dépendance à l'égard des pays tiers.

Sait-on qu'à l'heure actuelle déjà, et en vertu des accords du Gatt, l'Europe importe sans droits ni taxes un tiers de ses corps gras, ainsi que le manioc et autres protéines végétales?

Les deux tiers de l'humanité meurent de faim face à un marché qui ne représente que 6 p.c. de la production mondiale, mais qui détermine à lui seul le niveau des prix.

Monsieur le ministre, je reconnais le rôle joué sur le plan européen par vous-même et par votre département en ce qui concerne l'extension de la limite de la région défavorisée aux communes limitrophes de la Vesdre. Néanmoins, je voudrais savoir où en est le dossier, et quelles communes seront concernées.

J'espère obtenir des réponses positives à toutes ces questions, fort nombreuses il est vrai, ce dont je vous prie de m'excuser. (*Applaudissements sur les bancs de la majorité.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Capoen.

De heer Capoen. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, dames en heren, zoals voor andere sectoren van ons bedrijfsleven zal ook de ontwikkeling van de landbouw in toenemende mate worden bepaald door de kwaliteit van de produkten en de toegevoegde waarde. Vooral de export zal meer en meer afhankelijk worden van de kwaliteit van de gepresenteerde goederen. Het doet ons genoegen in het verslag van de Kamer te kunnen lezen dat de staatssecretaris heel wat belang hecht aan het verbeteren van de kwaliteit van de produkten. Op dat stuk beschikken wij reeds over een uitgebreid instrumentarium, mijnheer de staatssecretaris, maar bij de toepassing schort er toch heel wat.

Op gevaar af in herhaling te vallen wil ik toch nog even het probleem van de brucellose aanhalen. Grote budgetten werden reeds besteed om deze ziekte te bestrijden en uit te roeien. In 1981 was dit 441 miljoen. Toch moeten wij vaststellen dat deze ziekte nog altijd sterk verspreid is, vooral in Wallonië dat nochtans het leeuwendeel van de begroting kreeg. In de voorbije vijf jaar hebben de Waalse veetelers één miljard meer dan de Vlaamse veetelers ontvangen. Hierbij kan men een volgende vaststelling aanknopen. Het blijkt dat bepaalde kringen de brucellose koesteren en beschouwen als een bron van inkomsten. Heel wat misbruiken blijven bestaan en worden getolereerd. Als men er tot nog toe niet in geslaagd is de brucellose uit te roeien, dan is volgens mij één van de oorzaken te vinden in het feit dat de afslachtingspremie voor melkvee en mestvee gelijk werd gemaakt. Hierdoor wordt de premie voor afslachting van melkveedieren eigenlijk beschouwd als een halve vergoeding voor het geleden verlies. Diezelfde premie betekent een extra-winst voor het afslachten van een stuk mestvee.

Een ander misbruik betreft de combinatie van de premie voor stopzetting van melklevering en de brucellosevergoeding. Mijnheer de staatssecretaris, u weet wellicht dat er heel wat dieren aangeboden worden om te worden afgeslacht, terwijl zij ook toevallig in aanmerking komen voor het opstrijken van twee premies terzelfder tijd. Aan dit wijd verspreid misbruik dat onduidelijk is zou vlug en kordaat een einde moeten worden gemaakt.

De heer Deconinck heeft reeds uitgebreid gesproken over de manier waarop de attesten worden afgeleverd. In Wallonië zijn het bijna allemaal roze attesten, terwijl het in Vlaanderen juist omgekeerd verloopt. Deze toestand is gevaarlijk en is het gevolg van het feit dat er geen controle is op de afslachting als dusdanig. De melkveehouders zijn bij dit alles de grootste slachtoffers, zowel de Vlaamse als de Waalse. Wij zijn ons bewust van de angst die in hun kringen leeft omtrent dit probleem. Daarom stellen wij voor de wetgeving toe te passen en een strenge controle uit te vaardigen waar het nodig is.

Onder meer stellen wij voor: de verplichting om voor ieder dier bij aankoop een attest van bloedonderzoek te hebben, strenge controle op de juistheid van de attesten en over het verloop van de bestemming ervan bij afslachting. Een jong stuk vee dat nog niet slachtrijs is, kan geen drager zijn van een roze attest. Bij aankoop van een dier zou er steeds een geel attest voorhanden moeten zijn. Tenslotte pleiten wij voor het opnieuw invoeren van het koopvermijtigend gebrek, wanneer na aankoop blijkt dat het gekochte dier niet brucellosevrij is.

Bij het uitstippelen van zijn beleid heeft de staatssecretaris ook aandacht besteed aan de jongeren. Dat verheugt ons, want de toekomst van de land- en tuinbouw ligt in de handen van de jongeren. Daarom zullen wij alle voorstellen ten bate van die leeftijdsgroep steunen.

Wij vragen niet alleen aandacht voor de structurele en sociale maatregelen die kunnen worden genomen, maar ook voor de opleiding van de jongeren. De huidige technisch-wetenschappelijke evolutie zal steeds meer vergen van de jonge land- en tuinbouwer. Hij zal steeds meer moeten opgeleid worden als bedrijfsleider. Daarom vragen wij maximale aandacht en middelen voor de opleiding van de jongeren, maar ook voor de permanente vorming in het raam van de tijdsevolutie.

Hierbij aansluitend, zij het niet in onmiddellijk verband ermee, willen wij ook even handelen over het wetenschappelijk onderzoek ten dienste van de landbouw. Wij weten dat door budgettaire «contraintes», zoals dat heet in het bargoens van de begrotingstechniek, eraan gedacht wordt bepaalde posten in te krimpen. Door artikelen en brieven die wij hebben gekregen van onderzoeksinstituten weten wij dat bepaalde onderzoeksprojecten in het gedrang komen. Ik denk onder andere aan een belangrijk onderzoeksproject voor de varkensteeft, namelijk over stress en slingerziekte.

Mijnheer de staatssecretaris, wij hopen dat u bij de totstandkoming van uw begroting voor volgend jaar zult aandringen opdat de kredieten behouden zouden blijven of, beter zelfs, verhoogd, gezien het belang van deze materie.

Een ander probleem dat tot nu toe door niemand van de vele voorafgaande sprekers werd aangesneden betreft de problematiek van de Belgische hopteelt, die zich situeert in de streek van Poperinge en Aalst-Asse.

Mijnheer de staatssecretaris, u bent beter dan anderen op de hoogte van de problemen van deze sector. De hopteelt wordt gekenmerkt door perioden van hoogconjunctuur en van laagconjunctuur. Nu zitten wij in een zeer moeilijke periode en de komende jaren kondigen zich niet rooskleurig aan gezien er op wereldvlak overproductie dreigt. Toch vragen wij een speciale inspanning voor deze teelt, omdat hij zeer gespecialiseerd is en een hoge toegevoegde waarde heeft.

Daarom vragen wij of het niet mogelijk is in het budget de teelt-premie te verhogen of te voorzien in een overbruggingskrediet om de moeilijke periode die zich aandient op een redelijke manier te kunnen doorspartelen voor deze teelt, die bij uitstek geschikt is voor familiale bedrijven gezien de vereiste arbeidsintensiviteit.

Een ander probleem is de pariteit van het inkomen. Uit het goed gedocumenteerd verslag is nogmaals gebleken dat het bijna onmogelijk is een evenwicht te bereiken tussen marktprijzen en produktiekosten. Volgend jaar zal de betreffende wet twintig jaar van kracht zijn en wij kijken nog steeds aan tegen een achterstand van 40 pct. Zoals uw voorganger herhaaldelijk heeft beklemtoond, is het inderdaad een kwestie van gemiddelden. Als het gemiddelde echter 40 pct. lager ligt dan de vergelijkbare inkomens in andere sectoren moet het toch erg gesteld zijn met bepaalde ondernemingen dat zij het beeld zo kunnen vertekenen.

Het is dan ook paradoxaal dat landbouwers moeten inleveren. Als er toch zoveel zijn die niet eens het gemiddelde van de vergelijkbare inkomens in andere sectoren bereiken, is het toch godelijklaagd dat zij op de koop toe nog moeten inleveren, te meer daar zij reeds genoeg hebben moeten inleveren door de evolutie van de marktprijzen en door het gedrag van de consumenten de jongste jaren en maanden.

Om te besluiten wil ik nogmaals wijzen op een probleem dat reeds werd aangehaald, namelijk het probleem van het grondverlies. In 1981 zijn opnieuw 14 000 hectare landbouwgrond verloren gegaan. Sedert jaren wordt een gemiddeld verlies genoteerd van 1 pct., of 12 000 ha per jaar. Als u daarbij rekening houdt met de 250 000 ha landbouwgrond die de voorbije twintig jaar zijn verloren gegaan, kan dit probleem u niet onberoerd laten. Indien wij in dit tempo verder gaan, zullen wij eerlang niet meer voldoende grond ter beschikking van de bedrijven kunnen stellen en zal ook de voedselvoorziening in het gedrang komen. Is het niet mogelijk, mijnheer de staatssecretaris, langs de gewestplannen en met andere beschermende maatregelen deze tendens om te buigen?

Dat zijn, mijnheer de staatssecretaris, enkele problemen die reeds min of meer door voorgaande sprekers werden behandeld, maar die ons ook bezighouden. Wij hopen dat u in uw beleid aandacht zult

schenken aan de kwaliteitsverbetering van de produkten en dus aan de toekomst van de jongeren. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Tyberghien.

Mevrouw Tyberghien-Vandenbussche. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, het zal u wellicht niet verwonderen dat ik, als mandataris afkomstig van de kuststreek, in deze bespreking uw aandacht wil vragen voor het zeevisserijbedrijf. Men heeft hier daarstraks gezegd, mijnheer de staatssecretaris, dat u de hop goed kent. U kent echter ook de zee, dat laten wij tenminste in de kranten. Uw gewaardeerd bezoek aan boord van «De Broodwinner» is voor u zeker verhelderend geweest, maar heeft ook hoop laten groeien omtrent uw visserijpolitiek in het kader van uw functie als staatssecretaris van Landbouw.

Het punt waarop ik het eerst en het meest wens te hameren is de brandstofproblematiek. Wij moeten beslist niet meer wijzen op de situatie en evenmin op het eigen karakter en de specifieke plaats van de visserijsector. Evenmin moeten wij u erop wijzen dat de uitbating van een vissersvaartuig en de zeevisserij als dusdanig niet kan worden vergeleken met een andere sector in dit land. Wij kunnen volstaan met te zeggen dat het thans zover is dat van iedere frank die voor onze vis wordt bekomen gemiddeld 0,30 à 0,40 frank — al naargelang van de categorie — naar de brandstof gaat. Nog niet zolang geleden was dit 0,08 à 0,12 frank.

Dergelijke verhouding opbrengst/kosten laat geen gezonde uitbating meer toe en het is dank zij de artisaan-familiale exploitatievorm dat de vaartuigen nog in zee gaan. Indien wij te maken hadden gehad met grote NV, dan waren de boeken reeds lang neergellegd.

Wij zijn natuurlijk dankbaar dat er een eenmalige brandstofbesparende premie werd toegekend maar daarmee wordt het bedrijf niet rechtgehouden. Wel heeft het vele reders de mogelijkheid gegeven hun schip verder uit te baten en de tewerkstelling te behouden.

Ondertussen echter is de brandstofprijs verder de hoogte ingegaan en bedraagt hij reeds bijna 14 frank per liter. Deze was ternaauwer-nood 8 frank nog geen twee jaar geleden toen voor het eerst over de brandstofpremie werd gesproken. Dit is dus werkelijk het grote probleem dat binnenkort het grootste gedeelte van de vloot zal dwingen aan wal te blijven, tenminste als er geen helpende hand wordt toegestoken.

Een speciale lagere prijs van de gasolie voor vissersvaartuigen zou een uitkomst en een lichtpunt betekenen. Zou dit werkelijk niet te realiseren zijn? Volgens berekeningen mag die prijs niet hoger zijn dan 10 frank per liter om een gezonde uitbating toe te laten en de tewerkstelling van de opvarenden te waarborgen. Vergeten we bovendien niet dat de bemanning niet tussenkomt in de brandstofkosten. Hun loon bestaat uit een percentage op de visprijs bekomen in de vismijn zonder enigerlei aftrek.

In de omringende landen wordt de brandstofprijs wel afgetrokken vooraleer tot loonregeling wordt overgegaan. Ook op dit stuk bevindt de Belgische reder zich in een ongunstige concurrentiepositie. Toch handhaaft hij zich ondanks het feit dat hij langere afstanden moet afleggen, dus meer brandstofverbruik heeft, wegens het gemis aan eigen visgronden. Dit is een werkelijk bewijs van hun dynamisme, ondernemingsgeest en vakbekwaamheid en tevens een verklaring voor het feit dat er nu nog geen werkloosheid heerst in deze sector.

In Oostende beloofde de staatssecretaris een studie over de brandstofproblematiek te laten verrichten. De toestand in de andere EG-landen zal hier misschien inspirerend werken en een deel van deze studie uitmaken. Het volstaat echter na te gaan welk het aandeel van de brandstofkosten ten aanzien van de bekomen visprijs is om een objectieve maatstaf te krijgen die onbetwistbaar is.

Ik veronderstel dat u van mening is, mijnheer de staatssecretaris, dat de brandstofprijs een aangelegenheid is van Economische Zaken. Dat zal wel, doch wij rekenen op u, om dit te bepleiten, ofwel de nodige middelen te verstrekken om de huidige exploitatie drijvend te houden.

Wij weten, mijnheer de staatssecretaris, en u heeft reeds verscheidene keren verklaard ervan bewust te zijn, dat de zeevisserij een afzonderlijke plaats inneemt en dat er dus naar een specifieke aangepaste formule in het beleid, moet worden gestreefd.

Wij moeten er hier aan herinneren dat niet alleen het werk en inkomen van circa 1 500 vissers op het spel staat, maar ook dat van

de 20 000 gezinnen die rechtstreeks en onrechtstreeks bij de zeevisserij betrokken zijn.

Mijnheer de staatssecretaris, de toestand is bijzonder precair en wij herhalen dat dank zij het familiaal karakter van deze ondernemingen er nog niet meer faillissementen zijn. Maar de tijd dringt zo niet zal de ene ramp op de andere volgen.

Een tweede punt waarover ik het vandaag nog wilde hebben betreft het Fonds voor scheepjongens. Het werd opgericht in 1971 als een solidariteitsfonds op vrijwillige basis met het oog op een billijke spreiding van de lasten voor de reders met betrekking tot de vorming en de opleiding van de scheepjongens aan boord van de vissersvaartuigen.

Per 1 januari 1976 kreeg dit Fonds een nieuwe start maar dan niet langer op vrijwillige doch op wettelijk verplichte basis voor alle reders. Doch met alle reders wettelijk te verplichten een bijdrage te storten in het Fonds, waren uiteraard nog niet alle moeilijkheden van de baan om dit Fonds vlot en doeltreffend te laten werken.

Op 1 januari 1976, bij de nieuwe start, bleek immers dat een scheepjongen nog steeds dezelfde bezoldiging «genoot» als in 1971, zegge 285 frank netto per gepresteerde zeedag. Ook in de nieuwe wettelijke regeling was immers geen automatische indexkoppeling ingebouwd. Elke indexaanpassing moet dus het voorwerp uitmaken van een bespreking tussen de betalende partijen, *in casu* enerzijds de overheid en anderzijds de reders, die immers elk voor 50 pct. moeten tussenkomen in de scheepjongensbezoldiging. Het spreekt vanzelf dat wanneer die indexaanpassing steeds opnieuw wordt uitgesteld en verschoven *ad calendas graecas*, de doelstelling zelf van dit Fonds wordt aangetast, namelijk, via een behoorlijke bezoldiging, voldoende scheepjongens aan te trekken naar de visserij... en ze vervolgens ook erin te behouden.

De primordiale taak van het Fonds bestond er dan ook in deze sterk gedevalueerde bezoldiging terdege aan te passen. Dit gebeurde per 1 januari 1977, toen de bezoldiging werd opgetrokken van 285 frank tot 414 frank netto per zeedag. Het zou dan opnieuw een hele tijd duren, namelijk drie jaar, tot een volgende aanpassing werd toegepast, namelijk 513 frank per 1 januari 1980. Doch sedert deze datum, toen mocht worden gehoopt dat een aanpassing voortaan niet meer zolang op zich zou laten wachten, is het echter opnieuw opvallend stil gebleven.

Uit de begroting 1982 blijkt evenmin dat een aanpassing werd overwogen. Indien dit ook zou gelden voor de begroting 1983, dan betekent dit dat de eerstvolgende aanpassing er slechts ten vroegste op 1 januari 1984 zal komen. Dit betekent dan meteen dat de scheepjongens niet minder dan vier jaar zullen hebben moeten werken voor een ongewijzigd nominaal bedrag dat voortdurend in waarde vermindert. Een dergelijke «aanmoediging» strookt allerminst met de fundamentele doelstellingen van het Fonds, namelijk jonge mensen aanmoedigen om naar zee te gaan en om te blijven naar zee gaan. Men dient immers goed voor ogen te houden dat de werkloosheidsuitkering voor een scheepjongen thans 450 frank bedraagt, zegge 63 frank of 12,28 pct. minder dan de vergoeding voor een dag hard zwoegen op zee. Dit geeft toch wel een duidelijk beeld van die fel gedevalueerde «aanmoediging».

In zijn antwoord zou de minister in de Kamer van volksvertegenwoordigers hebben gezegd dat het Fonds niet kan worden vernieuwd. Wordt dus straks in de begroting 1983 geen rekening gehouden met een aanpassing van de bezoldiging? Welke zijn dan de intenties van het departement inzake bemanningsbeleid?

Wat de moderniseringspremie aangaat, blijkt dat het bedrag voor het voorbije jaar voldoende was, maar dit betekent niet dat onze aandacht mag verslappen voor dit punt, integendeel.

Tot zover zeer summier de meest dringende beschouwingen in verband met de huidige toestand van de zeevisserij. Wij hoorden reeds zo vaak: «De zaak zal worden bestudeerd.» Laten wij daar cynisch luidop bij denken: «Zodat alles blijft zoals het is...» Maar er is vertrouwen in u, mijnheer de staatssecretaris, vertrouwen in uw doorzicht, vertrouwen in uw creativiteit om de spreekwoordelijke budgettaire moeilijkheden te overbruggen, vertrouwen dat deze kleine post in het totaal van de begroting — amper tien miljoen — opnieuw opgewaardeerd wordt tot zijn juiste verhouding in het geheel van de begroting van Landbouw.

Wij wachten met spanning op uw antwoord en uw vooruitzichten in verband met de begroting voor 1983 die toch de grondslag moet zijn voor uw visserijbeleid. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Seranno.

De heer De Seranno. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, mijn betoog zal beknopt zijn. We willen een pleidooi houden in verband met de pluimveehouderij. Maar onze collega Lagae heeft een zo duidelijke analyse gemaakt van de problematiek in deze sector en heeft een aantal oplossingen voorgesteld dat wij ons bij zijn stellingname willen aansluiten.

De sector van de pluimveehouders, de sector van de braadkuikens en de leghennen is voor de Kempische landbouw van uitzonderlijk belang. In het noorden en het zuiden van deze streek wordt een verschillend beleid gevoerd in verband met de pluimveesector. Als gevolg daarvan komt deze sector tot leven of wordt hij met ondergang bedreigd. Ik vraag derhalve dat u aandachtig de uiteenzetting van onze collega Lagae zoudt ontleiden.

Een ander punt heeft betrekking op het toegepast wetenschappelijk onderzoek. Dit onderzoek was mede de basis waarop onze land- en tuinbouw zich sinds de jongste wereldoorlog heeft kunnen ontwikkelen. Dank zij een degelijke voorlichting en dank zij de inspanningen van vele jonge speurders staat onze landbouw op technisch gebied in de wereld aan de leiding.

Het is een eresaluut aan uw voorgangers, mijnheer de minister, aan uw medewerkers, aan de land- en tuinbouwers en ook aan allen die in de vrije en de officiële sector *research*-werk hebben gedaan.

Ik had een dezer dagen de gelegenheid een toespraak van u te beluisteren. Ik ben zo vrij de vermetele ambitie te hebben deze toespraak te resumeren. De hulde die u bracht aan onze landbouw kwam erop neer dat hij erin is geslaagd, gedurende de jongste 25 jaar, met steeds minder mensen, met steeds minder grond, een steeds talrijker wordende bevolking beter te voeden en dat met een steeds kleiner deel van het inkomen dat kan worden besteed. Het is een vijfvoudige palmare.

Het administratief en financieel statuut van het wetenschappelijk personeel van de Staat werd nochtans onlangs gewijzigd bij het koninklijk besluit nr. 83. Mijnheer de staatssecretaris, op 12 oktober jongstleden, heeft het wetenschappelijk personeel van de instellingen van de Staat u daarover schriftelijk zijn bezwaren overgezonden.

Een aantal bepalingen in dit koninklijk besluit kunnen niet anders dan het gevolg zijn van materiële vergissingen. Deze bepalingen ontmoedigen de jonge vorsers. Mag ik een voorbeeld geven? Zo zouden de bruto aanvangswedden van de houders van het diploma van apotheker en van landbouwkundig ingenieur met 150 000 frank worden verminderd. Aldus zou de aanvangswedde verlagen tot het niveau van het barema van technisch en industrieel ingenieur in de openbare sector. Ik hoef geen andere voorbeelden te geven. Ik neem aan, mijnheer de staatssecretaris, dat u met uw collega's, deze gelegenheid onverwijld in orde zult willen brengen, en de in het besluit — ook materiële — voorkomende vergissingen zult willen rechtzetten.

Ik heb nog een laatste opmerking, mijnheer de staatssecretaris. De Belgische syndicale dierenartsvereniging schrijft u, luidens een brief gericht aan haar leden, allerlei bedoelingen toe in verband met de uitoefening van de dierengeneeskunde. Het lijkt wenselijk dat de staatssecretaris tijdig verduidelijking zou geven om verdere misverstanden weg te nemen.

Ik wil mijn uiteenzetting tot deze opmerkingen beperken. (*Applaus op sommige banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Smeers.

De heer Smeers. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, dames en heren, ik ga hier geen lange uiteenzetting houden. Ik wil alleen de aandacht van de staatssecretaris vestigen op een drietal problemen, namelijk de ruilverkaveling, de suikerproductie en het bacterievuur bij de fruitteelt.

Hoewel de ruilverkaveling een gewestelijke materie is, menen we dit probleem toch in het kader van de landbouwproblematiek te moeten aansnijden. Na 25 jaar ruilverkaveling — verjaardag die werd gevierd — hebben wij enkele cijfers opnieuw bekeken. Wij stellen vast dat in het Vlaamse landsgedeelte tot 1981 70 ruilverkavelingen zijn uitgevoerd die betrekking hadden op 69 000 ha. Er zijn nog 36 projecten in uitvoering die slaan op 54 800 ha. Als wij er echter rekening mee houden dat er wel 600 000 ha in aanmerking komen voor ruilverkaveling, blijkt er nog veel werk te zijn. Ik spreek de hoop uit dat in deze tijd van herstructurering, de ruilverkavelingsdiensten hun werk met evenveel ijver mogen blijven voortzetten. Zij moeten echter een eigen dienst kunnen behouden om ook morgen onafhankelijk te kunnen blijven werken.

Ik wil hier de aandacht vestigen op de nieuwe wet inzake ruilverkaveling in der minne. De wet werd aangenomen op 9 maart 1978 en biedt heel wat mogelijkheden voor de verkavelingen in kleinere

gebieden. De verkaveling kan binnen een kortere tijdsspanne gebeuren en is een voorbereiding op de ruilverkaveling bij wet. Luidens de wet van 9 maart 1978 kan ruilverkaveling in der minne worden uitgevoerd of bij overeenkomst of vrijwillig. De eerste ruilverkaveling bij overeenkomst werd in 1982 in Limburg uitgevoerd. Het ging om een gebied van 62 ha waar 147 personen bij betrokken waren als gebruiker of als eigenaar.

Wij meenden even de aandacht op deze wet te moeten vestigen omdat er veel mogelijkheden in steken om in kleinere gebieden goed werk te verrichten. Het is dan ook nodig dat de diensten van het ministerie van Landbouw deze wet meer zouden propageren.

Ik wil ook even de aandacht vestigen op het probleem van de suikerbieten en meer in het bijzonder op de productie ervan omdat wij de afgelopen jaren en zeker de twee jongste jaren rekordogsten hebben gekend. In 1981 werd 1 028 000 ton suiker geproduceerd. Dit jaar zal volgens ingewijden dat cijfer nog worden overtroffen en zal er 1 116 000 ton worden voortgebracht. De hoge produktie van de C-suiker, de lage prijs op de wereldmarkt en de heffingen maken dat de gemiddelde prijs per ton bieten aan producent lager zal liggen dan verleden jaar. Sommige personen spreken van contingenten en van maatregelen die moeten worden genomen om het bietenareaal in te krimpen. Men moet goed nadenken alvorens te ondoordachte maatregelen te nemen. We weten dat de natuur een grote invloed heeft op de produktie. Het ene jaar is het andere niet. Wanneer er twee goede jaren op elkaar zijn gevolgd zou het volgend jaar wel eens niet zo goed kunnen verlopen. Daarnaast kan ook worden opgemerkt dat de Belgische boer de suikerbietenteelt werkelijk onder de knie heeft en dat hij erin slaagt goede produkties te hebben zodat afremmen hier nadelig zou zijn. Daarbij kan men de gedachte opperen dat de wereldmarkt aan het veranderen is. Ik las verleden week in een krant dat Peru 100 000 ton suiker zou invoeren, Cuba 100 à 150 000 ton en Mexico 200 000 ton. Het is wellicht daarom dat verleden week de wereldmarktprijs een beetje is gestegen. Wanneer er stocks zijn kunnen die misschien wel worden weggewerkt. De vraag op de wereldmarkt bewijst dit. In dat kader zou het goed zijn dat geen onverwachte maatregelen zouden worden genomen en dat men niet te vlug zou denken aan contingentering. In België kan men zeker 125 000 ha suikerbieten telen, wat een garantie voor de toekomst moet zijn.

Een laatste punt, mijnheer de staatssecretaris, dat ik hier wil bespreken is het bacterievuur, meer bepaald in de fruitteelt. Ik wil de ongerustheid overbrengen van zovele fruitkwekers die reeds met het plevuur werden geconfronteerd en van degenen die het misschien nog moeten verwachten. Deze ziekte is gekend sinds 1972. Aanvankelijk heeft ze slechts een kleine uitbreiding genomen maar vanaf verleden jaar werden wij er toch mee geconfronteerd. Dit jaar hebben een vijftigtal fruittelers hun bomen moeten rooien en verbranden, vooral in Limburg, ofwel in Haspengouw of in Voeren, in het Hageland of in het Waasland. Tot op heden is er geen enkel besproeiingsmiddel om de ziekte te bestrijden. Men weet echter wel dat de insecten, de bijen, de vogels, de wind, de regen, en zelfs de mensen overdragers zijn van die ziekte. Wij vragen dan ook begrip van de publieke opinie bij het scheren van de hagedoorn. Voor de fruittelers is deze maatregel van essentieel belang. Ofwel laat men de meidoorn niet bloeien ofwel moeten honderden ha fruitaanplantingen worden gerooit. Met aandrang vragen wij u, mijnheer de staatssecretaris, aandacht voor de volgende punten.

Ten eerste, moeten in afwachting van betere bestrijdingsmiddelen de huidige maatregelen worden behouden. Dit wil zeggen dat de meidoorn vóór één maart moet worden gesnoeid.

Ten tweede, moeten de producenten en de niet-producenten worden geïnformeerd over het gevaar van deze ziekte en moeten de opsporingsmogelijkheden worden bekendgemaakt.

Ten derde, moet er ontledings- en diagnoseapparatuur ter beschikking worden gesteld. Op vele plaatsen moet de ziekte nog met het blote oog worden opgespoord. In Haspengouw bijvoorbeeld is deze apparatuur nog niet voorhanden.

Ten vierde, moet de samenwerking worden bevorderd tussen de diverse instanties, zoals de telers, de diensten van het ministerie en de opzoekingsstations van Gorsum en Merelbeke.

Ten vijfde, moet het wetenschappelijk onderzoek worden bevorderd. Vermits wij nog geen bestrijdingsmiddel hebben, moet er met man en macht worden gewerkt om dit middel te vinden en zo de ziekte te kunnen bestrijden.

Ten zesde, moeten de bedrijven waar de ziekte voorkomt, worden aangespoord om de bomen te rooien. Mijnheer de staatssecretaris, in de dierlijke sector zou men in zo een geval spreken van een "stamping out" en bijgevolg een premie voorzien. Zou het in dit

geval ook niet mogelijk zijn voor het rooien van fruitbomen? Men zou het ook kunnen doen in de vorm van een andere tegemoetkoming. Om de getroffen bedrijven werkelijk te stimuleren tot het rooien en verbranden, zou het goed zijn niet alleen de geleden schade te vergoeden, maar ook de bedrijven door het verlenen van een toelage te stimuleren om de ziekte te bestrijden.

Mijnheer de staatssecretaris, dit waren een paar beschouwingen bij een drietal materies. Wij zullen graag uw begroting goedkeuren omdat wij vertrouwen hebben in uw beleid. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Nelly Maes.

Mevrouw N. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de begroting van Landbouw verdient meer tijd dan ik eraan kan besteden en meer aanwezig dan hier aanwezig. Ik heb het woord genomen om in twee woorden een probleem te schetsen dat in verband met de familielandbouw onze grote ongerustheid wekt. Op het ogenblik zijn de reeds fel geslonken landbouwbedrijven voor een groot gedeelte in hun toekomst bedreigd als familiebedrijf omdat er geen opvolging of zekerheid van opvolging is. De oorzaken hiervan zijn talrijk. Beschikt de minister over prognoses over het aantal landbouwbedrijven dat wij in de volgende 10 à 20 jaar nog zullen teloorgegaan zien? Hoe kan er in dit verband een toekomstgericht landbouwbeleid, dat in het kader van onze voedselvoorziening noodzakelijk is, worden gevoerd? Zo'n beleid moet niet alleen op korte termijn, maar ook op halflange en zelfs op lange termijn worden gevoerd.

Een probleem dat ik niet kan bespreken, dat hier trouwens niet kan en niet mag worden besproken, omdat wij er niet bevoegd voor zijn, is het probleem dat zoëven door een collega reeds werd aangehaald, namelijk de ruilverkaveling. Mijnheer de minister, wij moeten de mogelijkheid vinden om aangelegenheden die zo betwist zijn, op een adequate manier te behandelen. Dit moet in de Vlaamse Raad gebeuren. Als senator kan ik er mij in dit Parlement, helaas niet mee bemoeien. U moet echter weten dat de bevolking deze problematiek met bezorgdheid blijft volgen vanuit landbouwstandpunt, vanuit ecologisch standpunt en vanuit financiële overwegingen. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

M. le Président. — La parole est à M. de Clippele.

M. de Clippele. — Monsieur le Président, mesdames, messieurs, j'ai relevé dans le rapport de la commission de la Chambre concernant le budget de l'Agriculture de l'année 1982 que vous aviez, monsieur le secrétaire d'Etat, accordé votre appui total à la proposition de loi des sénateurs Sondag et Van Nevel.

La seconde partie de celle-ci se rapporte aux terres en jachère. Si cette proposition de loi est votée — et elle le sera, puisque nous avons une majorité libérale-social-chrétienne —, les propriétaires de terres agricoles, qui ne les utilisent pas à des fins agricoles, seront condamnés — selon les termes mêmes de la proposition de loi — à contracter un bail à ferme, de longue durée, avec un des fermiers des environs.

Il s'agit là, à mon sens, d'une atteinte à la liberté. Je puis vous donner quelques exemples.

Je connais un propriétaire de prairie, en zone agricole, qui donne celle-ci en jouissance gratuitement à un club de football local. Si la loi est votée, ce club de football ne pourra plus disposer du terrain, puisqu'un des fermiers pourra condamner le propriétaire à contracter un bail de longue durée.

Je pourrais également citer d'autres exemples.

Une personne possédant un poney ou des moutons ou un cheval d'équitation, et qui dispose d'une prairie d'un hectare par exemple, à côté de son habitation, sera également condamnée, en vertu de cette nouvelle législation, à donner sa terre en jouissance ou, du moins, à contracter un bail à ferme avec un fermier voisin.

De même, le chef d'entreprise qui possède une prairie à côté de son entreprise ne pourra plus en disposer pour aménager un jardin d'agrément ou un parking à l'intention de son personnel. Un propriétaire-exploitant aimant la chasse ne pourra plus laisser plusieurs hectares en jachère au milieu de ses terres pour y attirer le gibier.

Ce qui est beaucoup plus dramatique, c'est le cas des petites gens, surtout des fils de cultivateur, ouvriers ou employés, qui, ayant hérité une terre de leurs parents, la gardent pour le jour où, devenus pensionnés ou chômeurs, ils aimeraient l'occuper pour y aménager un potager ou y faire paître du bétail. Ils seront condamnés à contracter un bail avec un voisin et, au jour de la pension, ne pourront plus reprendre leur terre, puisqu'ils n'auront pas la qualification de cultivateur.

M. Sondag. — Mais non! Vous étiez présent en commission ce matin. Il a été répondu négativement à votre intervention.

M. de Clippele. — A mon sens, pareille législation créerait un dangereux précédent, car le propriétaire n'aurait plus la disposition de son bien. D'autres législations semblables pourraient, par la suite, être appliquées aux maisons de commerce ou aux logements. Il suffirait que ceux-ci soient inoccupés pour que leur propriétaire soit condamné à contracter un bail commercial ou à donner le logement en location.

Selon le rapport, vous avez également souhaité, monsieur le ministre, l'équilibre entre les intérêts des locataires et des propriétaires.

Permettez-moi de vous faire observer que les agriculteurs bénéficient déjà d'une certaine sécurité grâce à la loi de 1929 sur le bail de longue durée, bail de 9 ans, renouvelable, le propriétaire ne pouvant plus reprendre ses terres, sinon pour les cultiver lui-même, pour autant qu'il en ait la qualification.

De plus, les agriculteurs jouissent également du droit de préemption. Dans la plupart des autres professions, il suffit que l'entreprise soit en difficulté pour que les ouvriers et employés se retrouvent sans travail.

J'attire votre attention sur le fait que les propriétaires, eux aussi, connaissent certains problèmes. En voici un exemple.

Un fermier — propriétaire exploitant — possédant 50 hectares vient à mourir laissant cinq enfants. Un fils reprend la ferme, les quatre autres enfants — des filles par exemple — étant les bailleuses. Elles héritent chacune d'un cinquième, soit de 10 hectares. Si c'est dans le Condroz, la valeur est d'environ 250 000 francs l'hectare. Les bailleuses peuvent escompter un fermage de deux mille cinq cents francs l'hectare. Elles percevront donc chacune dix fois deux mille cinq cents francs, soit vingt-cinq mille francs. Il faut savoir que depuis 1945, les fermages sont limités. La rentabilité sera donc de 1 p.c. ou un peu plus.

Ce qui est beaucoup plus grave, c'est que le fermage est taxé deux fois: d'abord, à l'impôt des personnes physiques ou par le fait du cumul des revenus des époux qui est taxé à environ 50 p.c. Puis une seconde fois au précompte immobilier, sous déduction de 12,5 p.c. Finalement, des vingt-cinq mille francs de fermage perçus pour dix hectares de terre, il restera à peine plus ou moins huit mille à neuf mille francs.

Pire encore, les propriétaires ont l'obligation légale d'entretenir les bâtiments de la ferme — je parle des travaux de gros entretien — ainsi que la maison d'habitation attenante, habitée, en l'occurrence, par le frère des bailleuses. On comprend que le fermage leur permet tout juste de faire face à leurs obligations; pratiquement, elles ne touchent plus rien!

De ce fait, les propriétaires sont actuellement acculés soit à vendre leurs terres, évidemment contre leur gré, puisque ces terres se transmettaient de père à enfants, depuis des générations, soit de reprendre eux-mêmes l'exploitation, ce qui leur permet d'arriver à la rentabilité nettement supérieure de quinze à vingt mille francs l'hectare, soit, et c'est la pire des solutions, laisser les terres en jachère.

La proposition de loi de MM. Sondag et Van Nevel est sociale et économiquement intéressante en soi, mais pourquoi ne pas rechercher les causes de cet état de choses et se demander notamment ce qui incite les propriétaires à laisser les terres en jachère?

Mijnheer de staatssecretaris, wij moeten absoluut tot harmonieuze relaties komen tussen eigenaars en pachters. U zou iets moeten doen voor de beperking van de pacht prijs opdat een gedeeltelijke vrijheid mogelijk zou zijn voor het bepalen ervan zodat de eigenaars toch een redelijke rentabiliteit van hun gronden zouden kunnen verkrijgen.

Ten tweede is er de dubbele belasting, namelijk de onroerende voorheffing en de persoonlijke inkomstenbelasting.

Mijnheer de staatssecretaris, u zou bij uw collega de opheffing van deze dubbele belasting moeten bepleiten.

Tenslotte, zijn er de successierechten. U weet dat bij erfenis van vader op zoon vanaf 10 miljoen 25 p.c. successierechten moeten worden betaald en bij erfenis tussen neven vanaf het zevende miljoen 80 p.c. Vermits die schijven niet geïndexeerd worden zal iedereen die hoge rechten moeten betalen. Ik hoop dat u aandacht zult hebben voor deze punten van belang voor de relaties tussen de huurders en eigenaars van landbouwgronden.

De Voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris De Keersmaecker.

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Betrekkingen. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, allereerst dank ik al degenen die in dit debat belangstelling voor de landbouwproblemen hebben getoond. Evenmin als in de uiteenzettingen gebeurde, zal ik niet lang blijven stilstaan bij details van de begroting die ik hier moet verdedigen.

Senator Gillet heeft het betreurd dat wij nog zo laat op het jaar, het budget moeten bespreken op een moment dat het bijna is opgebruikt. Ik betreur dat met hem. De gang van de dingen heeft dat meegebracht.

Ik meen dat het interessanter is te blijven stilstaan bij de toestand in de landbouw, behoudens enkele antwoorden op concrete punten, voor zover de vraagstellers nog aanwezig zijn. Ik zal aangeven hoe de regering door haar programma in de regeringsverklaring inspeelt op de landbouwproblematiek en hoe zij dat programma uitvoert en wenst te blijven uitvoeren.

Ik blijf eerst even stilstaan bij het negentiende verslag van de regering over de toestand in land- en tuinbouw, dat de laatste evolutie schetst, die u kent: de teruggang van het inkomen na 1973. De analyse van de oorzaken die aan de basis daarvan liggen, geeft aan dat vanaf 1973-1974 enerzijds de kostenstijging bijzonder sterk geweest is in dit land, in de landbouw zelfs nog meer dan in andere sectoren, en anderzijds dat ons land een sterke muntpolitiek voerde. Bij de omzetting van de op Europees niveau vastgestelde prijzen in nationale waarden werd de landbouw de dupe.

Gelukkig kwam er op Europees niveau sedert anderhalf jaar enige verbetering omdat de prijzenaanpassing op een hoger niveau geschiedde, meer in de omgeving van het gemiddelde Europese inflatieritme en hoger dan het relatief lagere inflatieritme in ons land.

Omdat wij bovendien nu een zwakkere munt hebben, viel de prijsaanpassing dit jaar alles samen gunstiger uit.

Toch moet worden vastgesteld dat gedurende vijf à zes opeenvolgende jaren het inkomen in de landbouw stelselmatig is verminderd. Vandaar dat in de regeringsverklaring als eerste punt inzake landbouwbeleid wordt vermeld dat een inkomensbeleid moet worden gevoerd dat in hoofdzaak moet steunen op een prijszetting op Europees niveau op grond van de zogenaamde objectieve methode.

In dit verband wens ik hulde te brengen aan mijn voorganger, minister Lavens, die zich daarvoor de voorbije jaren en vooral in 1981 sterk heeft ingezet. Reeds in 1981 werd gestart met een ordentelijker aanpassing van de prijzen aan de kostenstructuur in de landbouw. Dit werd in 1982 voortgezet op nog drastischer wijze. Uit de cijfers blijkt dat dit resultaten heeft opgeleverd, namelijk een stijging van de globale bruto toegevoegde waarde met ongeveer 25 p.c. en van het inkomen per arbeidseenheid met 40 p.c.

Dit gezegd zijnde, moet ik u wel onmiddellijk oproepen tot voorzichtigheid. Zoals de heren Lagae en Capoen trouwens ook hebben onderstreept, moet men deze resultaten inderdaad interpreteren naar hun juiste waarde en vooral zien in het licht van een achterstand die nog moest worden ingelopen. De evolutie van het inkomen wordt in ons land op wettelijke basis gemeten. Krachtens de wet op de pariteit van het inkomen in de land- en tuinbouw moeten wij elk jaar een verslag uitbrengen in het Parlement. Daaruit blijkt dat in 1980 het paritair inkomen in de landbouw 57 p.c., in 1981 64 p.c. en in 1982 75 p.c. bedroeg in vergelijking met het modaal inkomen van de andere inkomensgroepen. Bij de vaststelling dat het inkomen in de landbouw vanaf 1981 is verbeterd moet men er wel rekening mee houden dat dit absoluut noodzakelijk was en dat zelfs na dit «boerenjaar» de achterstand die de land- en tuinbouwers hadden opgelopen, nog niet is ingehaald.

Behoudend de cijfermatige benadering van deze problematiek, bestaat er dienaangaande een zekere begripsverwarring. Sommigen vragen zich af hoe het komt dat men in prijsverhogingen voorziet voor land- en tuinbouw met gemiddeld 10,5 p.c. — hoewel deze in vele sectoren onrechtstreeks en slechts zeer onvolledig in de reële prijsvorming worden verrekend — op een moment dat andere inkomensgroepen moeten inleveren, wat niet betekent verminderen, doch wel minder vermeerderen. Deze prijsverhogingen stroken echter volledig met de doelstellingen van de regeringsverklaring die ook voor andere sectoren gelden, namelijk het herstel van het bedrijfsinkomen en het herstel van de competitiviteit. In de landbouw gaat het wel degelijk om het herstel van de competitiviteit en van het inkomen van de landbouwbedrijven.

Dat het inkomen van het bedrijf, dat zeer dikwijls in familiaal verband wordt uitgebaat, samenvalt met het persoonlijk inkomen, doet aan deze redenering niets af. Ik wensde dit speciaal te onderstrepen opdat deze misvatting uit de wereld zou worden geholpen.

Gelukkig kon door het vastleggen van de prijzen en het bijkomend effect van de devaluatie — eerste punt van de regeringsverklaring — daarin in de loop van dit jaar enige verbetering worden gebracht. U herinnert zich dit alles wellicht zeer goed. Daarom zal ik daarover niet verder uitweiden en zeker niet sector per sector.

Ik wil te dezer gelegenheid een ogenblik blijven stilstaan bij de zeer recente vermindering van de resterende 4,6 pct. van de monetair compenserende bedragen. Er bestaat daarover enig misverstand.

Men heeft een ogenblik gedacht dat zij werden verminderd in alle sectoren. Dat is niet het geval, ze werden enkel verminderd vanaf 1 november in de varkenssector als gevolg van wat de Europese Commissie voor Frankrijk had voorgesteld. Ze zullen op 1 januari eerstkomend worden verminderd voor de oriëntatie- en de ophoudprijzen in de visserij.

Men heeft voorts verkeerdelijk gedacht dat al de overige aanpassingen zouden tot stand komen op de respectieve begindata van de verschillende campagnes voor de verschillende sectoren. De Commissie heeft dit inderdaad voorgesteld, maar de Belgische delegatie heeft zich daartegen verzet. Uiteindelijk werd beslist dat al de verminderingen zullen worden toegepast vanaf 1 april eerstkomend, datum vastgesteld voor de campagne in de zuivelsector. Ik wenste hierop speciaal uw aandacht te vestigen om elk misverstand daaromtrent uit de weg te ruimen.

Het blijft voor ons in de toekomst een prioriteit — wat sommigen ook mogen menen, zoals collega Deconinck die meer de oplossing ziet langs de weg van de structuren —, een degelijk prijzenbeleid te voeren. Daarom bereiden wij ons voor om volgend jaar de moeilijke en langdurige strijd aan te gaan voor het vaststellen van de prijzen.

Degenen die menen dat na het voorval van mei jongstleden, toen het Belgisch voorzitterschap de stemming had afgedwongen en doen slagen, nu telkenjare dit alles probleemloos zou verlopen, vergissen zich. Dit is een moeilijk dossier dat elk jaar aanleiding zal geven tot langdurige besprekingen en eventueel zelfs tot marathons. Er zal wel enige verandering zijn: men zal tenminste opletten wanneer men het eigenlijke dossier van de prijzenbepaling — dit is een institutionele verplichting die de Raad van ministers moet uitvoeren op basis van de regels van het Verdrag — gaat binden aan eisen die zijn gesteld buiten dit institutioneel bestek en ook buiten die materie zelf. De Raad van ministers zal zich dan in zijn wiek geschoten achten, zeker wanneer dit gebeurt na 1 april. Hij zal niet verder aanvaarden dat het inkomen van land- en tuinbouwers langdurig de inzet blijft van een soort chantage, want daar komen de eisen op neer als zij met de eigenlijke prijzenfixatie, noch inhoudelijk, noch institutioneel, noch procedureel iets te maken hebben.

Dit is een zeer minimalistische stelling ten opzichte van wat sommigen een historisch moment hebben genoemd, namelijk het afdwingen, na 16 jaar, van een stemming op grond van artikel 43 van het Verdrag van Rome. Dit is een minimalistische stelling, maar dit is dan ook naar ons gevoelen de minimale verworvenheid door dit gebeuren.

Dit neemt niet weg dat er in verband met de Europese Gemeenschap grote problemen zijn. Wij kennen ze, verschillende problemen werden daarnet nog belicht.

Er is de problematiek van het begrotingsevenwicht, dat betrekking heeft op de toepassing van de fameuze procedure van medeverantwoordelijkheid van de producent. Iedereen kent onze stelling, en ik ben gelukkig dat desdaande in het Belgisch Parlement een grote consensus bestaat: Wij aanvaarden medeverantwoordelijkheid van de producent voor bepaalde excedenten, maar dit onder twee voorwaarden.

De eerste voorwaarde is, dat deze niet in het wilde weg en op lineaire manier wordt toegepast, maar slechts in die sectoren waar er werkelijke overschotten zijn en dan liefst overschotten waarvan de evaluatie over verscheidene jaren gebeurt. Collega Smeers heeft daar terecht de aandacht op gevestigd.

De tweede voorwaarde is dat de producenten niet alleen het gelag betalen van deze overschotten, maar dat de totaliteit van de gemeenschapsbegroting eveneens medeverantwoordelijk is.

De tweede grote moeilijkheid die wij kennen in de Europese Gemeenschap is deze van het extern handelsbeleid waarvan de landbouwproductie een aanzienlijk element is. Collega Lagae heeft desdaande een perfecte analyse gemaakt ten opzichte van wat wellicht ook ter bespreking zal komen binnen enkele dagen in Genève, waar het Ministercomité van de Gatt zal samenkomen. Ik heb van de regering opdracht gekregen daar ons land te vertegenwoordigen.

Ook collega Gillet heeft een vraag gesteld in dit debat. Ik heb u gezegd welk ons standpunt is.

Zoals u terecht hebt betoogd, moet de toepassing van de regelen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid naar de letter en de geest, conform de regelen van het Gatt, zijn, meer bepaald artikel 16 in verband met de subsidiëring. Die subsidiëring is mogelijk, in zover het gaat over basisproducties en in zover zij niet derwijze wordt toegepast dat daardoor een abnormaal aandeel in de wereldhandel wordt in beslag genomen. Dat is zeker niet het geval voor de Europese Gemeenschap.

Het aandeel dat de Verenigde Staten de jongste jaren in de wereldhandel van landbouwprodukten heeft ingenomen is veel groter dan het aandeel van de Europese Gemeenschap. Weliswaar is de groeivoet voor de Europese Gemeenschap iets groter. Het gaat evenwel maar om een paar percentages. Dat verontrust de Verenigde Staten. Maar wij aanvaarden niet dat dit zou ter sprake komen in het kader van het Gatt en zeker niet dat we in dit verband zouden worden beschuldigd door landen, waaronder de Verenigde Staten, die op systematische wijze ook praktijken, zoals invoerstap, toepassen die niet stroken met de regelen van het Gatt. Dit is de houding die de Belgische regering in Genève zal aannemen ten aanzien van de landbouwexportproblematiek.

Het is overduidelijk dat de problemen in verband met het Gatt veel ruimer zijn en dat zij op nuttige wijze dienen te worden besproken.

Het vraagstuk van de uitbreiding van de Gemeenschap bestaat ook. Het is een moeilijk probleem. We vorderen daarin zeer traag in het licht van het politieke engagement dat de Europese Gemeenschap sedert jaren heeft aanvaard over de toetreding van Spanje en Portugal. Ik zal daarover vandaag niet uitweiden, want ik wil mij tot het essentiële beperken.

Bornant mon intervention à l'essentiel, je dirai que, s'il doit exister une politique des revenus pour les agriculteurs et s'il faut continuer à mettre l'accent sur la fixation des prix agricoles au niveau européen, cela ne suffit pas. Une politique complémentaire au niveau national s'impose. La déclaration gouvernementale l'a d'ailleurs indiqué clairement: la politique de compression des coûts doit être spécifique pour l'agriculture. La politique de compression des coûts dans l'ensemble des secteurs est salubre et, dès à présent, nous pouvons constater que nous avons redressé la compétitivité dans l'ensemble de l'économie.

Ce mécanisme de la compression des coûts se répercute essentiellement, dans les autres secteurs, sur les coûts salariaux. Etant donné que l'agriculture et l'horticulture sont particulièrement riches en capital, mais comptent de moins en moins de personnel, l'effet de ce mécanisme d'alignement des coûts sur ceux de nos pays voisins est moindre dans l'agriculture.

C'est pourquoi nous devons faire un effort particulier et sélectif dans ce domaine, spécialement dans le secteur de l'énergie, d'une part, et concernant les charges financières, d'autre part, le capital jouant un rôle important dans l'agriculture. L'effort considérable entrepris par le gouvernement, dès le mois de février, a consisté à poursuivre et intensifier la politique existante, en l'étendant à la maîtrise du coût de l'énergie.

Je ne m'attarderai pas aux détails, que vous connaissez certainement. Je crois cependant intéressant de préciser la signification de cette opération.

Mon prédécesseur avait lancé cette politique en quelque sorte comme une anticipation sur ce qui devait se faire pour l'ensemble de l'économie. Aussi l'actuel gouvernement a-t-il pris, en matière de politique de promotion des investissements, des mesures qui ont un effet sur l'économie d'énergie, par la voie fiscale plutôt que par la voie de la subside. Ces mesures seront applicables aussi en agriculture au moment où la politique actuelle prendra fin. On pourra alors amortir fiscalement 35 p.c. de tous les investissements qui ont un effet de promotion de l'économie d'énergie en agriculture et en horticulture, nonobstant le fait que pour ces secteurs il existe un régime spécial forfaitaire dans lequel sont calculés les investissements en général.

Cette disposition, que le gouvernement a acceptée le mois passé, nous donne la garantie qu'au moment où prendra fin le dispositif actuel, qui fonctionne et évolue bien — une équipe travaille d'ailleurs à la propagande de cette politique sur le terrain —, nous pourrions appliquer cette politique alternative.

Deuxième point important: le coût excessif de l'argent. De là les mesures d'intensification que le gouvernement a prises en portant les crédits d'installation des jeunes de 5 à 8 p.c. pour cinq ans, et l'application de la décision prise par la Communauté européenne d'augmenter les crédits d'investissement de 5 à 8 p.c. pendant au maximum dix ans, pour autant qu'ils se situent dans le cadre d'un plan de développement.

Etant donné qu'il y a pénurie de moyens financiers, nous avons également pris des dispositions pour appliquer la bonification d'intérêt de façon bien plus sélective qu'avant.

Dans une limite budgétaire d'un demi-milliard, nous venons de prendre des dispositions, exclusivement dans les secteurs de l'agriculture et de l'horticulture, en vue de ramener de 17 à 6 p.c. le taux de TVA pour diverses catégories de dépenses.

Voilà, mes chers collègues, l'essentiel de ce qu'il y a à dire sur la politique économique et de compression des coûts en agriculture et en horticulture, menée par le gouvernement sur le plan national, en complément de ce qui se fait au niveau du Marché commun.

Dit moet evenwel samengaan met een beleid ter bevordering van de afzet.

Collega De Seranno heeft daarstraks de korte inhoud gegeven van een toespraak die ik heb gehouden. Het was een goed resumé van een argumentatie die erop neerkwam dat onze land- en tuinbouwers een fantastische eretitel verdienen. Met een formidabele produktiviteit in bepaalde sectoren — misschien hier en daar wel met wereldrecords — en met een zeer hoog kwaliteitsniveau verzekeren de land- en tuinbouwers de bevoorrading van ons land. Een goede kwaliteit is nodig om een behoorlijk exportvolume te halen. Een hele serie maatregelen zijn nodig om het kwaliteitsniveau te handhaven. Vandaar de maatregelen die de regering heeft genomen voor de bestrijding van de brucellose. Straks kan ik allicht in detail treden over de vragen die daarover werden gesteld.

Er is ook de wet op de medicamenteuze voedingsstoffen en het wetsontwerp betreffende de veterinaire geneeskunde. Er werd ook een wetsontwerp ingediend ter hervorming van een honderdjarige oude wet op de veeziektebestrijding. Over de wet op de dierenbescherming werd hier een vraag gesteld waarop ik meen volledig te hebben geantwoord. Over het probleem van de melkcontrole hebben collega's Eicher, Gillet en andere vragen gesteld. Er werd gevraagd waarom de subsidie voor die controle werd afgeschaft. Het gaat om 60 miljoen op jaarbasis, of, op het ogenblik van de wederaanpassing van de begroting, 45 miljoen. De subsidie werd afgeschaft omdat er budgettaire keuzen moesten worden gedaan. Beter is het één post, over de afschaffing waarvan vroeger reeds werd onderhandeld en waarover principebeslissingen werden genomen, te schrappen dan van verscheiden posten op de begroting stukjes af te nemen.

Ik wens een woord van hulde te brengen aan de sector van de zuivelcontrole omdat deze vrijwillig de operatie van de melkcontrole heeft doorgezet. Toen de subsidie werd afgeschaft, heb ik beloofd bij de Europese Gemeenschap een aanvraag te zullen indienen opdat een gedeelte van de financiering van de controle zou worden overgenomen door het Fonds dat wordt gestijfd door de opbrengst van de medeverantwoordelijkheidsheffing in de melksector. In tegenstelling met wat wij in den beginne verwachtten is er een gunstig oordeel over de aanvraag. Ik durf met mijn prognose niet verder gaan maar ik meen dat de vooruitzichten gunstig zijn.

Tot daar wat het kwaliteitsbeleid betreft van de regering in verband met enkele aspecten van de landbouw. Er zijn er uiteraard nog andere.

Bij de afzetbevordering hoef ik niet lang te blijven stilstaan. Degenen die verleden week hebben deelgenomen aan het begin van de gesprekken over het wetsontwerp betreffende de afzetfondsen weten waarover het gaat.

Het is een instrument dat wij dringend nodig hebben en waarover reeds een achttal jaren in de betrokken milieus gesprekken werden gevoerd zonder dat er tot een besluit kon worden gekomen. Eindelijk heeft de regering een akkoord bereikt over een wetsontwerp ter zake. Wij hopen dat dit zonder verwijl zal worden behandeld — men is met de bespreking ervan in de Senaatscommissie begonnen — en dat het zo snel mogelijk zal worden goedgekeurd.

Essentieel is de hervorming van de bestaande wetten op de Nationale Dienst voor de afzet van land- en tuinbouwprodukten, zodat in de toekomst enerzijds de sectoren op een meer intense wijze kunnen worden betrokken bij het uitstippelen van het binnenlandse en buitenlandse afzetbeleid en anderzijds deze sectoren, op eigen aanvraag en op een geëigende wijze kunnen worden betrokken bij het terbeschikking-stellen van de financiële middelen die nodig zijn om onze inspanningen inzake afzet te kunnen situeren op het niveau van de inspanningen die in zeer belangrijke mate en vooral gedurende de jongste jaren worden gedaan door onze naburige landen.

Ik heb een kort relaas gemaakt van de toestand desaaangaande op grond van een verslag dat werd opgemaakt door het Landbouweconomisch Instituut, dat aantoont dat er reden tot bezorgdheid is en dat wij dringend dit instrument nodig hebben. Nadien kan dan een beroep worden gedaan op de creativiteit en de inspanningen van de betrokken sectoren.

Notre collègue M. Sondag a, parmi d'autres, attiré mon attention sur l'importance d'une politique tendant à augmenter, surtout au niveau des jeunes, la sécurité d'exploitation des agriculteurs et des horticulteurs.

A cet égard — l'interpellation de M. De Clippele l'a démontré —, de nombreuses divergences de vue existent mais ne m'étonnent guère. Nous sommes, en tout cas, ici pour en discuter mais il importe de savoir ce que l'on veut.

D'aucuns souhaitent que, dans ce pays, la viabilité de l'agriculture et de l'horticulture soit assurée dans un cadre indépendant et surtout familial, ce qui implique l'existence de garde-fous afin que ce train merveilleux qui regroupe des exploitations encore vitales de notre économie, ne déraile pas. Il est donc nécessaire de disposer d'un cadre légal dans lequel l'agriculture et l'horticulture peuvent vivre, prospérer et évoluer. Ce souhait s'est concrétisé, au Sénat, par la proposition de loi Sondag-Van Nevel et, à la Chambre des représentants, par l'adaptation de la législation relative au bail à ferme.

Il y a certes beaucoup à dire à ce sujet et sans doute existe-t-il des divergences d'intérêt. Je n'entrerai pas dans le détail; c'est une question de jugement et d'appréciation parfois entre l'intérêt privé et celui du propriétaire proprement dit, voire l'intérêt général. Il importe dès lors d'opérer des choix, tâche qui relève de la politique.

En fonction de la nécessité de maintenir notre agriculture et notre horticulture dans un cadre familial et indépendant, j'ai fait mon choix, je l'ai exprimé — M. De Clippele y a fait allusion — et je le maintiens.

Je ne suis pas de ceux qui pensent qu'il faut organiser et surtout protéger notre économie à outrance et de manière dirigiste. J'ai pu constater à certaines occasions qu'un dispositif trop rigide — je songe entre autres à une protection excessive du travail — avait un effet destructeur. Il serait regrettable d'appliquer de tels principes à l'agriculture et à l'horticulture, compte tenu de certains de leurs aspects structurels. Il faut néanmoins qu'un minimum soit assuré en vue de répondre aux difficultés que rencontrent les exploitants agricoles. Il existe, certes, des situations marginales qui présentent certains inconvénients, que nous connaissons d'ailleurs, mais nous devons légiférer.

Tel est mon point de vue à ce sujet. Il ne vise nullement à réduire l'autonomie des assemblées. Ces questions relèvent en effet, de la responsabilité du Parlement qui devra en discuter en détail mais en tenant compte des objectifs, à mon sens fondamentaux, que je viens de souligner.

Mevrouw Tyberghien heeft gesproken over de zeevisserij. Ik zou hier even willen bij stilstaan. Men heeft vaak de neiging de visserij, waarvan officieel zelfs geen sprake is in mijn titel, als een aanhangsel van mijn bevoegdheden te beschouwen. Men zegt dat ik minder belangstelling zou hebben voor de problemen van deze mensen. Niets is minder waar. De zeevisserij is een zeer respectabele sector en is van zeer groot economisch belang.

U heeft de aandacht gevestigd, mevrouw, op een van de belangrijkste moeilijkheden in deze sector, namelijk de prijs van de stookolie. Ik wil dit probleem in een algemeen kader plaatsen, maar zal eerst toch even de maatregelen die de regering in de eerste helft van het jaar heeft genomen, aanstippen. De brandstofpremie werd verhoogd van 5 tot 8 frank. Dit is echter een eenmalige operatie. Verder werd het hele dispositief aan maatregelen ter ondersteuning van energiebesparende investeringen uitgebreid tot de zeevisserij.

Wat de prijs van de stookolie betreft, komt het erop aan dat wij competitief blijven en met dezelfde kostenstructuur kunnen werken als dit het geval is in de naburige landen. Er wordt gezegd dat er in Frankrijk tewerkstellingspremies zouden bestaan, die in feite een verkapt steun aan het stookolieverbruik in de zeevisserij betekenen. Dit is zeer moeilijk te controleren. Ik laat dit probleem echter onderzoeken. Na het beëindigen van dit onderzoek zullen wij zien welke maatregelen er conform de EG-wetgeving kunnen worden genomen.

Ik blijf niet stilstaan bij alle dispositieven die er in de zeevisserij-sector bestaan en die de buitenstaanders zeer weinig bekend zijn. Zo werden er maatregelen genomen voor de verbetering en de vernieuwing van de vloot en voor het verlenen van goedkoop scheepskrediet. Men heeft een subsidiëring tot 30 pct. van de investeringen. Er is het projectenbeleid en het Fonds voor de scheepjongens.

U heeft over dit laatste gesproken. Ik kan u echter geen volledige voldoening geven. Het is een zeer belangrijk fonds, dat een bemaningsbeleid toelaat. Wij betreuren echter dat er niet meer gebruik van wordt gemaakt. Sommige reders doen er geen beroep op. Voor dit fonds is er echter niet meer geld beschikbaar dan er nu voorhanden is. Ik kan voor de toekomst slechts streven naar een normale

aangroei op lineaire basis van de begroting voor de sector. Ik zal dit trachten te bereiken, maar ik ben vandaag helemaal niet bij machte u desbetreffend enige belofte te doen.

U heeft het gehad over de spreekwoordelijke budgettaire moeilijkheden. Dit zijn geen spreekwoordelijke moeilijkheden. Het zijn welbekende cijfermatige moeilijkheden. Wij kunnen op het ogenblik niet meer geld ter beschikking stellen. Het komt er nu op aan de beschikbare middelen maximaal en zo intens mogelijk te gebruiken.

Wat de getroffen maatregelen betreft, beperk ik mij tot de opsomming van de verhoging met 8 pct. in 1981 en met 6 pct. in 1982 van de ophoudprijzen. Zoals reeds vermeld zal op 1 januari eerstkomend ingevolge de inkrimping van de monetaire compenserende bedragen de aanvullende verhoging waarschijnlijk 4,6 pct. bedragen.

Ik kom nog eventjes terug op de onderhandelingen die jammer genoeg vanochtend om drie uur zijn mislukt, namelijk het gemeenschappelijk visserijbeleid van de Europese Gemeenschap. Na vijf keer vergaderen heeft de Commissie van de Europese Gemeenschap voor de derde keer geprobeerd om ook Denemarken dat in deze aangelegenheid steeds dwars ging liggen, te winnen voor het akkoord dat de overige negen Lid-Statens hadden bereikt. Het nieuwe systeem dat uit drie luiken bestaat, beoogt onder meer een toegangsregeling. De bedoeling van het voorstel was uit te maken wie waar mag vissen in de communautaire wateren.

De visstocks worden op een wetenschappelijke basis geraamd en men wil deze op een zo evenwichtige en rechtvaardig mogelijke wijze verdelen tussen de verschillende Lid-Statens. Het voorstel dat ter tafel lag was voor ons land niet negatief en houdt een merkbare vermeerdering in ten aanzien van een vorig voorstel van de Commissie. Dit voorstel kon ons voldoening schenken en wij betreuren dat na zoveel pogingen deze onderhandelingen vanmorgen zijn mislukt. Alleen hoop is misschien nog niet verloren want de Deense regering beraadslaagt de volgende woensdag opnieuw om te weten of zij zich uiteindelijk bij dit beleid kan aansluiten.

Ik overloop nog even de lijst van de opmerkingen door de sprekers naar voor gebracht ten einde geen essentiële zaken te vergeten.

Collega Smeers en andere sprekers, ik deel uw bekommerning inzake ruilverkaveling. Toch moet ik u allen verwijzen naar mijn collega's van de gewestexecutieven die deze bevoegdheid inmiddels hebben overgenomen. Collega Smeers, uw pleidooi betreffende het bacterievuur krijgt mijn volledige instemming. Ik heb zelfs nota genomen van bepaalde van uw suggesties. Onze centra voor wetenschappelijk onderzoek werden belast met de evaluatie van de resultaten van de bestrijding dit jaar. Een welbepaald stramien diende te worden gevolgd omwille van het feit dat er geen alternatieve bestrijding bestaat. Het is totaal onverantwoord dat men wellicht met de beste bedoelingen, maar door een verkeerde voorstelling van zaken, de verschrikkelijk moeilijke inspanningen van het ministerie van Landbouw verminkt ten opzichte van de producenten die tenslotte het slachtoffer zijn. Zolang er geen alternatief is moeten wij de huidige methode toepassen. Met het oog op de toekomst wordt in het centrum voor wetenschappelijk onderzoek prioritair gezocht naar nieuwe mogelijkheden. Hierbij worden niet alleen louter economische motieven in overweging genomen. Ik deel ten volle uw bekommerning en zal erover waken dat het maximum wordt gedaan. Jammer genoeg moet ik u ontgoochelen wanneer u mij vraagt de slachtoffers te betoelagen. U kent de situatie waarin wij ons bevinden en ik ben niet bij machte om u enige hoop te geven.

Ik wil even handelen over de suiker, al kennen wij het probleem. Misschien even iets over de prijs. Sommigen zeggen dat zij minder krijgen voor hun suiker. Wij moeten weten wat wij willen. De gemiddelde prijs valt lager uit omdat er een enorm grote produktie is zodat de verdeling over de verschillende categorieën van prijzen minder gunstig uitvalt. Dat is onvermijdelijk en behoort tot het systeem. De hoge produktie is het resultaat van het goede weer en de zonneschijn. In termen van rentabiliteit is er een duidelijk positief resultaat, ondanks de lagere gemiddelde prijs.

De heer Jean Gillet heeft mij vragen gesteld over de bestrijding van leucose. Hij heeft de zaal verlaten, maar ik heb hem gezegd dat ik hem de antwoorden schriftelijk zal overmaken.

De heer Debussère heeft mij een tabel bezorgd. Hij heeft ooit gezegd dat hij beschaamd was om senator te zijn. Hij moet ervoor oppassen niet beschaamd te moeten worden om lid te zijn van de Vlaamse Raad. Inzake heel wat problemen houdt hij zijn uiteenzetting op de verkeerde plaats. Al deel ik zijn bekommerning, toch zal ik niet antwoorden namens mijn collega's van de gewestexecutieve.

De tabel gaat over het fiscale inkomen. Ik heb daarin vooral interesse, anders zou ik collega De Clercq er moeten bijroepen, voor het arbeidsinkomen. Ik ben graag bereid die zeer ingewikkelde tabel

eens te bekijken en ik wil hier geen geïmproviseerde conclusies trekken.

De heer Vandezande. — Ik wil graag de heer Debussère verdedigen, ook in zijn afwezigheid.

In een krant is verschenen dat hij beschaamd was om senator te zijn. Ik raad u aan eens te lezen hoe hij dat gemotiveerd heeft. Ik meen dat het merendeel van de hier aanwezigen, en ook de anderen, kunnen onderschrijven wat hij heeft gezegd. Hij had het over de gebrekkige werking van het Parlement te wijten aan het laattijdig indienen van de begrotingen door de regering.

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken. — Ik heb geen enkel kwaad woord gezegd over de heer Debussère. Ik heb hem zelfs welgemoed geantwoord op beschouwingen die hij heeft gemaakt. Zie daar niet meer in dan dat. Hij hoeft overigens niet verdedigd te worden.

Mevrouw N. Maes. — Dat kan hij zelf.

De heer De Keersmaecker, staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Betrekkingen. — De heer Matthys heeft een pleidooi gehouden om de inspanningen geleverd voor prijzensteun om te zetten in structurele steun, wat hij noemt steun aan bedrijven. Dat zou een heel debat vergen. Ik kan het daar niet zomaar mee eens zijn.

Ik ga ook niet verder in op de werking van de Nationale Landbouwwaad. Ik heb daar uitvoerig over gehandeld in de Kamer van volksvertegenwoordigers. Deze landbouwwaad is op ordentelijke wijze samengesteld en de samenstelling en de werking daarvan worden om de zes jaar herzien. Te dier gelegenheid zal het moment gekomen zijn om daarover te praten.

De heer Vermeiren heeft een pleidooi gehouden voor de witloofteelt. Ik stem in met zijn beschouwingen, behalve met zijn grontoon van pessimisme. Daar is vandaag eigenlijk geen reden toe.

Deze sector kent moeilijkheden, hoewel die een paar jaar geleden groter waren dan nu. Hij heeft mijn aandacht gevraagd voor vele aspecten, die ik zeer ernstig opvat en die ik zeer goed ken want wij zijn beiden bewoners van de witloofstreek en worden geconfronteerd met deze situatie. Wij kennen de fiscale en sociale problemen in de witloofsector. Collega Lagae heeft ook gewezen op de noodzaak van promotie van deze fijne groente. De problematiek van de energiebesparende maatregelen is echter ook belangrijk in deze sector. Om te besluiten, kan ik zeggen dat ik niet alleen uw belangstelling maar ook uw zorg voor deze sector deel.

De bestrijding van de brucellose is een zeer lang verhaal. Collega Lagae en ook enkele andere leden hebben daarover vragen gesteld.

Over de situatie betreffende de varkenspest werd de fundamentele vraag gesteld of het systeem dat wordt toegepast in de Europese Gemeenschap en dat werkt zonder vaccinatie, dan wel goed is. In dit verband moet ik u mededelen dat Ierland, Groot-Brittannië, Denemarken en wellicht binnenkort Duitsland infectievrij zijn zonder vaccinatie en dat wij ons om exportredenen niet kunnen veroorloven van dat systeem af te wijken niettegenstaande de grote moeilijkheden desaan gaande in bepaalde sectoren.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen aldus op de meeste vragen te hebben geantwoord. Op de vragen en opmerkingen waarop ik niet ben ingegaan, onder meer deze van de heer Eicher, zal ik uitvoerig schriftelijk antwoorden.

Om te besluiten wens ik uw aandacht te vestigen op het groot belang van de land- en tuinbouw voor onze economie. In het verslag van de Kamer kunnen wij lezen dat voor de eerste maal de produktie van onze tuinbouw, dit wil zeggen de primaire produktie zonder de verwerking, de drempel van 200 miljard heeft overschreden. Wat betekent dit niet voor de voedselvoorziening en voor de tewerkstelling? Het is een sector die onze zorg waard is. Ik dank u omdat u door uw aanwezigheid, uw opmerkingen en uw belangstelling voor de bespreking van deze begroting bewijst dat u deze zorg met mij deelt. *(Applaus op de banken van de meerderheid.)*

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles du tableau budgétaire.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van de begrotingstabel.

Personne ne demandant la parole, je mets ces articles aux voix.

Daar niemand het woord vraagt, breng ik deze artikelen in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir documents n°s 4-XI-1 et 2, session 1982-1983, de la Chambre des représentants.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stukken nrs. 4-XI-1 en 2, zitting 1982-1983, van de Kamer van volksvertegenwoordigers.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

Article 1er. Il est ouvert, pour les dépenses du ministère de l'Agriculture afférentes à l'année budgétaire 1982, des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs) :

	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
TITRE I			
Dépenses courantes	8 264,5	—	—
TITRE II			
Dépenses de capital	1 798,6	44,4	227,4
Totaux	10 063,1	44,4	227,4

Ces crédits sont énumérés aux titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

Artikel 1. Voor de uitgaven van het ministerie van Landbouw voor het begrotingsjaar 1982 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken) :

	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonneringskredieten
TITEL I			
Lopende uitgaven	8 264,5	—	—
TITEL II			
Kapitaaluitgaven	1 798,6	44,4	227,4
Totalen	10 063,1	44,4	227,4

Die kredieten worden opgesomd onder titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

— Adopté.

Aangenomen.

*Dispositions particulières
relatives aux dépenses courantes et de capital*

Art. 2. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 20 000 000 de francs peuvent être consentis aux comptables extraordinaires du département. Ces avances peuvent supporter des dépenses d'un montant maximum de 100 000 francs, sauf en ce qui concerne les frais de mission à l'étranger dont le montant est fixé par le ministre ayant l'Agriculture dans ses attributions.

*Bijzondere bepalingen
betreffende de lopende en de kapitaaluitgaven*

Art. 2. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 20 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement. Die voorschotten mogen uitgaven dragen die ten hoogste

100 000 frank belopen, met uitzondering van de uitgaven voor opdrachten in het buitenland waarvan het bedrag bepaald wordt door de minister die de Landbouw in zijn bevoegdheid heeft.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Vu le caractère urgent des dépenses à prévoir et par dérogation à l'article 15 modifié de la loi du 29 octobre 1846 organique de la Cour des comptes, le comptable chargé de la liquidation des secours et allocations à caractère social peut recevoir des avances de fonds successives d'un montant ne dépassant pas 500 000 francs, dont il sera justifié ultérieurement.

Art. 3. Gezien het spoedeisend karakter van de in het vooruitzicht gestelde uitgaven en bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mag de rekenplichtige belast met de vereffening van de hulpelden en toelagen van sociale aard, achtereenvolgende geldvoorschotten van hoogstens 500 000 frank ontvangen, die later zullen verantwoord worden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Autorisation est accordée au ministre ayant l'Agriculture dans ses attributions de mettre à la disposition de la Masse d'habillement des Eaux et Forêts, en vue de couvrir les besoins de trésorerie de cet organisme, la quote-part du crédit prévu à l'article 12.05, section 31, afférente aux indemnités pour port d'uniforme, reprise sous l'article 60.02.B, titre IV, section particulière.

Art. 4. De minister die de Landbouw in zijn bevoegdheid heeft wordt ertoe gemachtigd het deel van het onder artikel 12.05, sectie 31, uitgetrokken krediet, bestemd voor de vergoedingen wegens het dragen van het uniform, ter beschikking te stellen van het Kledijfonds van Waters en Bossen, opgenomen onder artikel 60.02.B van titel IV, afzonderlijke sectie, ten einde dit organisme de nodige fondsen te verschaffen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. En vue de mettre en application le programme de recherches couvert par les articles 12.40 et 12.70, section 32, le ministre ayant l'Agriculture dans ses attributions est autorisé à disposer des crédits de ces articles par avances de fonds ou ouvertures de crédits.

Par dérogation à l'article 15 de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 4 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département à l'effet de payer des dépenses inscrites aux articles 12.40 et 12.70 précités de la section 32. Les contrats conclus avec les groupes de travail pourront prévoir l'octroi de versements provisionnels.

Art. 5. Ten einde het onderzoeksprogramma gedekt door de artikelen 12.40 en 12.70, sectie 32, uit te voeren, wordt de minister die de Landbouw in zijn bevoegdheid heeft ertoe gemachtigd over de kredieten op die artikelen te beschikken door middel van fondsenvoorschotten of van kredietopeningen.

Bij afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 4 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement met het oog op de uitbetaling van de uitgaven ingeschreven op de voormelde artikelen 12.40 en 12.70 van sectie 32. De contracten afgesloten met de werkgroepen mogen in de toekenning van provisionele stortingen voorzien.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Le paiement des allocations de naissance et des indemnités pour frais funéraires s'effectue conformément aux règles établies par l'article 23 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat.

Art. 6. De betaling van de geboortetoelagen en van de vergoedingen wegens begrafenis kosten geschiedt volgens de regels vastgelegd door artikel 23 van de wet van 15 mei 1846 op de rijkscomptabiliteit.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Par dérogation à l'article 5 de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, les crédits non dissociés ci-après pourront couvrir également des dépenses se rapportant à des années antérieures:

Titre I, section 31, article 12.01;

Titre I, section 32, article 12.01.

Art. 7. In afwijking van artikel 5 van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, mogen de volgende niet-gesplitste kredieten eveneens de uitgaven in verband met vroegere jaren dekken:

Titel I, sectie 31, artikel 12.01;

Titel I, sectie 32, artikel 12.01.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Suivant les besoins et moyennant l'accord du ministre du Budget, des transferts peuvent être opérés par arrêté royal de l'article 41.58 de la section 31 du titre I à l'article 61.51 de la section 31 de la partie II du titre II et vice versa.

Art. 8. Volgens de behoeften en mits het akkoord van de minister van Begroting kunnen bij koninklijk besluit overschrijvingen worden verricht van artikel 41.58 van sectie 31 van titel I naar artikel 61.51 van sectie 31 van deel II van titel II en vice versa.

— Adopté.

Aangenomen.

Organismes d'intérêt public

Art. 9. La Société nationale terrienne est autorisée à reporter à l'année budgétaire 1983 la partie non utilisée au 31 décembre 1982 de la quote-part dans ses frais d'administration générale qu'elle a reçue à charge de l'article 41.20 du titre I du tableau annexé à la présente loi et à l'affecter aux mêmes fins.

Instellingen van openbaar nut

Art. 9. De Nationale Landmaatschappij wordt gemachtigd tot het overdragen op het begrotingsjaar 1983 van het op 31 december 1982 niet-gebruikt gedeelte van het aandeel in haar algemene administratiekosten dat zij ten laste van artikel 41.20 van titel I van de bij deze wet gevoegde tabel heeft ontvangen en het aan te wenden voor dezelfde doeleinden.

— Adopté.

Aangenomen.

Section particulière (titre IV)

Art. 10. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au tableau du titre IV joint à la présente loi, sont évaluées à 5 845 400 000 francs pour les recettes et à 5 872 600 000 francs pour les dépenses.

Sont d'autre part autorisés, à charge de l'article 60.01.A, Fonds d'expansion économique et de reconversion régionale, opérations du Fonds d'investissement agricole, des engagements à concurrence de 3 000 000 000 de francs.

Afzonderlijke sectie (titel IV)

Art. 10. De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in de tabel van titel IV gevoegd bij deze wet, worden geraamd op 5 845 400 000 frank voor de ontvangsten en op 5 872 600 000 frank voor de uitgaven.

Worden anderzijds toegelaten, ten laste van artikel 60.01.A, Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie, verrichtingen van het Landbouwinvesteringsfonds, vastleggingen ten belope van 3 000 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1982-1983
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1982-1983

Art. 11. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds inscrits au tableau du titre IV joint à la présente loi, est indiqué en regard du numéro de l'article ou du littéra se rapportant à chacun d'eux.

Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes sont désignés par l'indice A.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'intervention du ministre des Finances sont désignés par l'indice B.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé directement par les comptables qui ont opéré les recettes sont désignés par l'indice C.

Art. 11. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen in de tabel van titel IV gevoegd bij deze wet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel of van de littera die betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

— Adopté.

Aangenomen.

Dispositions diverses

Art. 12. Ne seront pas recouvrées les sommes payées, en exécution de l'article 4 de l'arrêté royal du 6 décembre 1978 relatif à l'encouragement de la lutte contre la brucellose bovine annulé par l'arrêté n° 21548 du 13 novembre 1981 du Conseil d'Etat et de l'arrêté royal du 20 décembre 1979 modifiant l'arrêté précité et annulé par le même arrêté, pour les prélèvements de sang effectués jusqu'au 31 décembre 1980.

Diverse bepalingen

Art. 12. Worden niet teruggevorderd de sommen betaald, in uitvoering van artikel 4 van het koninklijk besluit van 6 december 1978 tot bevordering van de runderbrucellosebestrijding vernietigd bij arrest nr. 21548 van 13 november 1981 van de Raad van State en van het koninklijk besluit van 20 december 1979 tot wijziging van voormeld koninklijk besluit en vernietigd bij hetzelfde arrest, voor de bloedafnamen verricht tot 31 december 1980.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. Sont approuvés le protocole du 21 mars 1979, son avenant et la convention du 21 mars 1979 conclus entre l'Etat belge et diverses parties intéressées en vue de la restructuration de la société coopérative ACBI à Andenne, de même que les mesures d'exécution de ces actes fixées par la correspondance échangée à ce sujet entre l'Etat belge et l'Institut national de Crédit agricole.

Un intérêt de retard de 14,63 p.c. l'an est alloué sur les sommes dues à l'Institut national de Crédit agricole en vertu des actes et mesures d'exécution visés à l'alinéa précédent et dont l'échéance se situe pendant la période du 1er janvier 1980 au 31 décembre 1982.

Art. 13. Worden goedgekeurd het protocol van 21 maart 1979, het aanhangsel ervan en de overeenkomst van 21 maart 1979 afgesloten tussen de Belgische Staat en diverse belanghebbende partijen met het oog op de herstructurering van de samenwerkende vennootschap ACBI te Andenne evenals de maatregelen tot uitvoering van die akten vastgelegd in de correspondentie dienaangaande gevoerd tussen de Belgische Staat en het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.

Een verwijlinterest van 14,63 pct. per jaar wordt verleend op de sommen die krachtens de in het vorig lid bedoelde akten en uitvoeringsmaatregelen aan het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet verschuldigd zijn en waarvan de vervaldag in de periode van 1 januari 1980 tot 31 december 1982 valt.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé demain au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen morgen over het ontwerp van wet in zijn geheel.

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE WET TOT BEPERKING VAN DE PACHTPRIJZEN

Beraadslaging en stemming over het enig artikel

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LA LOI LIMITANT LES FERMAGES

Discussion et vote de l'article unique

De Voorzitter. — Aan de orde is de bespreking van het voorstel van wet tot wijziging van de wet tot beperking van de pachtprizen.

Nous abordons l'examen de la proposition de loi modifiant la loi limitant les fermages.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Lagae, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het is de grote verdienste van onze collega, de heer Van Nevel, voor een beperkt probleem een wetsvoorstel te hebben ingediend dat een verheldering en een oplossing moet geven aan een misverstand dat spijtig genoeg was gerezen. Ik zal op mijn beurt trachten, het duidelijk uit te leggen om alle misverstanden te voorkomen.

Het is onze collega's bekend dat er een maximumgrens bestaat voor de pachtprizen, zowel voor de gronden als voor de gebouwen, en dat om de vijf jaar die maximumgrens wordt opgeschoven. De laatste maal gebeurde dit in 1980. De maximumprijs wordt afgeleid uit het kadastraal inkomen van de gronden en gebouwen. De gronden laten wij hier buiten beschouwing want het gaat om de gebouwen. De maximum pachtprijs bedraagt 5/3 van het kadastraal inkomen van de gebouwen in kwestie. Hier is een probleem gerezen. Sommige personen meenden dat men voor het bepalen van de maximum pachtprijs niet alleen rekening diende te houden met de gebouwen die ter beschikking worden gesteld door de eigenaar, maar ook met het kadastraal inkomen van de gebouwen die door de huurder zelf waren opgericht. Dit is zonder twijfel een verkeerde opvatting. Om deze onjuiste interpretatie de pas af te snijden, heeft onze collega, de heer Van Nevel, samen met de heren Smeers en Vanhaverbeke, dit wetsvoorstel ingediend. De verenigde commissies voor de Landbouw en Middenstand en voor de Justitie hebben hieraan een zeer uitvoerige bespreking gewijd waarvan u in het verslag de neerslag vindt. In bijlage vindt u de teksten die erop betrekking hebben en een beschrijving van de werkwijze van het bestuur van het Kadaster.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen aldus de werkzaamheden in de commissie juist te hebben weergegeven. Het is natuurlijk de wens van de commissie dat dit wetsvoorstel spoedig wet mag worden zodat alle verkeerde interpretaties voorgoed uit de wereld kunnen worden geholpen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close.

Vraagt niemand meer het woord in de algemene beraadslaging? Zo neen, dan verklaar ik ze voor gesloten.

L'article unique de la proposition de loi est ainsi rédigé:

Article unique. L'article 3 de la loi limitant les fermages, tel qu'il a été remplacé conformément à l'article III de la loi du 4 novembre 1969 modifiant la législation sur le bail à ferme et sur le droit de préemption en faveur des preneurs de biens ruraux, est complété par un deuxième alinéa, rédigé comme suit:

« Les augmentations du revenu cadastral résultant de la construction de bâtiments ou de l'exécution de travaux par le preneur sur le bien loué n'entrent pas en ligne de compte pour la fixation du fermage. »

Enig artikel. Artikel 3 van de wet tot beperking van de pachtprizen zoals het is vervangen overeenkomstig artikel III van de wet van

4 november 1969 tot wijziging van de pachtwetgeving en van de wetgeving betreffende het recht van voorkoop ten gunste van huurders van landeigendommen, wordt aangevuld met een tweede lid, luidende:

« Verhogingen van het kadastraal inkomen wegens door de pachter op het gepachte goed opgerichte gebouwen of uitgevoerde werken, oefenen geen invloed uit op de pachtprijs. »

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé demain au vote sur l'ensemble de la proposition de loi.

We stemmen morgen over het voorstel van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI — ONTWERP VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Le gouvernement a déposé un projet de loi modifiant l'article 463 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis.

De regering heeft ingediend een ontwerp van wet tot wijziging van artikel 463 van de wet van 18 april 1851 op het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling.

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Il est renvoyé à la commission de la Justice.

Het wordt verwezen naar de commissie voor de Justitie.

PROPOSITIONS DE LOI — VOORSTELLEN VAN WET

Dépôt — Indiening

M. le Président. — Les propositions de loi ci-après ont été déposées:

1° Par M. Califice, relative à la pension de retraite et de survie des fonctionnaires et agents du service de surveillance et des services d'enquêtes du Comité supérieur de Contrôle des Services du Premier ministre;

De volgende voorstellen van wet werden ingediend:

1° Door de heer Califice, betreffende het rust- en overlevingspensioen van de personeelsleden van de dienst toezicht en van de dienst enquêtes van het Hoog Comité van Toezicht bij de Diensten van de Eerste minister;

2° Door de heer Cooreman, betreffende de geschillen ter zake van plaatselijke heffingen;

2° Par M. Cooreman, sur le contentieux en matière de taxes locales;

3° Par M. de Clippele, modifiant le Code des impôts sur les revenus concernant la neutralisation de l'inflation sur les revenus d'obligations;

3° Door de heer de Clippele, tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen ten einde de invloed van de inflatie op de inkomsten uit obligaties te neutraliseren;

4° Door de heer De Bondt, tot opheffing van het artikel 10 van het koninklijk besluit van 30 maart 1982 betreffende de schoolgemeenschappen voor secundair onderwijs en houdende het rationalisatie- en programmatieplan van het secundair onderwijs met volledig leerplan.

4° Par M. De Bondt, abrogeant l'article 10 de l'arrêté royal du 30 mars 1982 relatif aux centres d'enseignement secondaire et fixant le plan de rationalisation et de programmation de l'enseignement secondaire de plein exercice.

Ces propositions de loi seront traduites, imprimées et distribuées.

Deze voorstellen van wet zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Il sera statué ultérieurement sur leur prise en considération.

Er zal later over hun inoverwegingneming worden beslist.

VOORSTEL VAN WET — PROPOSITION DE LOI

Intrekking — Retrait

De Voorzitter. — De heer Wyninckx heeft het bureau medegedeeld dat hij zijn voorstel van wet tot wijziging van artikel 77 van de wet van 5 januari 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1975-1976, dat thans aanhangig is bij de commissie voor de Binnenlandse Zaken, wenst in te trekken.

M. Wyninckx a fait connaître au bureau qu'il désire retirer sa proposition de loi modifiant l'article 77 de la loi du 5 janvier 1976 relative aux propositions budgétaires 1975-1976, qui est actuellement pendante à la commission de l'Intérieur.

Ik stel u derhalve voor dit voorstel van wet van onze agenda af te voeren.

Je vous propose dès lors de rayer cette proposition de loi de notre ordre du jour. (*Assentiment.*)

INTERPELLATIONS — INTERPELLATIES

Demandes — Verzoeken

M. le Président. — M. Serge Moureaux désire interpellier le Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur « les raisons pour lesquelles le ministre a estimé devoir

prendre attitude contre le projet français de Cour pénale européenne lors de la réunion des ministres européens de la Justice ».

De heer Serge Moureaux wenst de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen te interpellieren over « de redenen waarom de minister gemeend heeft zich te moeten uitspreken tegen het Franse plan voor de instelling van een Europees Strafrechtelijk Hof, op de onlangs gehouden bijeenkomst van de Europese ministers van Justitie ».

De heer Paul Peeters wenst de staatssecretaris voor Europese Zaken en Landbouw te interpellieren over « de vernietiging in België van miljoenen kilo's landbouwprodukten terwijl talloze mensen in de wereld honger lijden en van ondervoeding sterven ».

M. Paul Peeters désire interpellier le secrétaire d'Etat aux Affaires européennes et à l'Agriculture sur « la destruction en Belgique de millions de kilos de produits agricoles, alors que dans le monde des masses innombrables d'êtres humains souffrent de la faim et meurent de sous-alimentation ».

De datum van die interpellaties zal later worden bepaald.

La date de ces interpellations sera fixée ultérieurement.

Le Sénat se réunira demain, mercredi 10 novembre 1982, à 14 heures.

De Senaat vergadert opnieuw morgen, woensdag 10 november 1982, te 14 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 18 h 45 m.*)

(*De vergadering wordt gesloten te 18 u. 45 m.*)

264